

San Juan

Ti Snich'on ti Diose laj yich' sbec'tal

1 C'alal lic meltsajuc tael scotol ti c'usitic oye, tey ono'ox oy ti Jesucristoe, ja' ti Buch'u ta xac' ta na'el stalel ti Diose. Ti stuque tey ono'ox schi'uc sbaic schi'uc ti Diose. Yu'un ja' ono'ox Dios ti stuque. ²Ti ta sliquebale, ti stuque tey ono'ox schi'uc sbaic schi'uc ti Diose. ³Ta sventa ti Jesucristoe, imeltsaj scotol ti c'usitic oye. Mu'yuc buch'u yan laj smeltsan ti c'usitic oye. ⁴Ja' tey i'ayan tael ta stojol ti cuxlejale. Ti cuxlejaj taje, ja' saquilal osil yu'un ti cristianoetique. ⁵Ti cuxlejaj taje xnobobet ta ic'al osil. Ti ic'al osile, mu xu' yu'un stubel ti saquilale.

⁶Oy jun vinic ti tacbil tael yu'un ti Diose, Juan sbi. ⁷Yu'un tal yalbe ya'iic ti cristianoetique ti ja' bats'i j'ac'-cuxlejaj ti Jesucristoe, yo' jech ta xch'unic Jesús yu'un ti c'usi ta xal ti Juane. ⁸Ti Juane ma'uc stuc ti j'ac'-cuxlejale. Yu'un ja' no'ox jun vinic ti tacbil tael yu'un ti Diose yo' ta svinajesbe sc'oplal ti j'ac'-cuxlejale. ⁹Ti Buch'u ta xac' ta na'el stalel ti Diose, ti ja' ta xac' xojobal ta stojol scotol ti cristianoetique, ta xa xvul ta loq'uel li' ta banomile.

¹⁰C'alal ital li' ta banomile, manchuc mi ja' laj spas ti banomile,

pero ti cristianoetique mu'yuc xojtiquinic Buch'u. ¹¹Ital ta stojol ti yalab snich'nabe, ja' ti j'israeetique, pero ti stuquique mu'yuc laj yich'ic ta muc'. ¹²Manchuc mi bajbil, pero oy jlom laj xch'unic, laj yich'ic ta muc'. Ti buch'utic jech taje, i'ac'bat yipic ti xu' ta x'ochic ta bats'i snich'nab ti Diose. ¹³Ti buch'u ta x'ochic ta snich'nab ti Diose, ja' ta xvoq'uesatic ta ach' yu'un ti Diose. Mu xco'olaj schi'uc jech chac c'u cha'al ta xvoq'uesatic yu'un ti stot sme'ique, mi ja'uc ti c'usi ta sc'an yo'nton stuc ti cristianoetique.

¹⁴Ti Jesucristoe, ja' ti Buch'u ta xac' ta na'el stalel ti Diose, laj yich' sbec'tal. Inaqui ta jtojolcutic. Oy ep sc'uxul ti yo'ntone. Melel ti stuque. Laj quilbecutic ti yutsilal slequilale, ti ja' yutsilal slequilal stuc ti jun no'ox Snich'on ti Diose. ¹⁵Ti Juane laj yalbe sc'oplal ti Jesucristoe. Jech laj yal:
—Ja' me ti vinic le'e ti Buch'u laj calboxuc sc'oplale, ti laj ono'ox calboxuc ava'iic ti oy Buch'u ts'acal ta xtal ta patil cu'une ti ja' toj cajale, ti ja' mu sta ti vu'une. Yu'un ti stuc le'e, tey xa ono'ox ti c'alal mu'yucun to oxe —xi.

¹⁶Laj xa quich'tic jcotoltic ti smuc' ta c'ulejal ti Snich'on Diose, ti

mu'yuc spajeb ti bendicione. ¹⁷Ti smantal Dios ti laj ca'itique, ja' ivul ta jtojoltic ta sventa ti Moisesse. Ti melele, ti c'uxubinel yu'un ti Diose, lij'ac'bat yu'un ti Jesucristoe. ¹⁸Mu'yuc buch'u junucal yiloj ti Diose. Pero ti jun no'ox Snich'one, ti co'ol yo'ntonic schi'uc ti Stote, ja' tal yac' ta ojtiqinel ti Diose.

**Ti Juan j'ac'-ich'-vo'e ta xalbe
sc'oplal ti Jesucristoe**

(Mt 3:11-12; Mr 1:7-8; Lc 3:15-17)

¹⁹Ti jpasmantal j'israeletic ta Jerusalene laj staquic batel paleetic schi'uc levitaetic ta sjac'bel ti Juane buch'u ti stuque. ²⁰Ti Juane jech jamal laj yal:

—Ti vu'une mu'cun ti Cristoune —xi.

²¹Ti stuquique jech laj xcha'jaq'uic:

—¿Buch'uot ti vo'ot un cha'e? ¿Mi ja' vo'ot ti j'alc'op Elíase? —xutic.

Ti Juane jech laj yal:

—Mu'cun —xi.

Ts'acal to jech laj sjaq'uic yan velta:

—¿Mi vo'ot ti j'alc'op ti vinajem sc'oplal ti ta xtal ono'oxe? —xutic.

Ti Juane jech laj stac':

—Mu'cun —xi.

²²Jech laj yalic yan velta xtoc:

—¿Buch'uot ta melel un cha'e?

Yu'un tsots sc'oplal ta xquich'cutic batel ac'oplal ta stojol ti buch'utic laj stacuncutic talele. ¿C'usi xu' ta xavalbe aba atuc? —xutic.

²³Ti Juane jech laj stac'be:

—Ja' vu'unun ti buch'u tsots ta xc'opoj ta xocol banomile jech chac c'u cha'al laj yal ti j'alc'op Isaías ti jech laj yale: “Jambeic jun tuq'uil

be ti Cajvaltique”, ti albil sc'oplal ti xie —xi ti Juane.

²⁴Ti buch'utic bat sc'oponic ti Juane, ja' tacbilic batel yu'un ti jfariseoetique. ²⁵Ti stuquique jech laj sjac'beic yan velta ti Juane:

—Ti mi mo'cot ti Cristoe, ti mi mo'cot ti Elíase, ti mi mo'cot ti yan j'alc'op ta xtale, ¿c'u cha'al ti ta xavac' ich' vo'e? —xutic.

²⁶Jech itac'av ti Juane:

—Ti vu'une, vo' no'ox ta xcac' ich'uc. Pero oy jun talem ta atojolic ti mu xavojtiquinique. ²⁷Pero ja' no'ox ts'acal to ta sliques ti yabtele. Pero ti stuque ja' más cajal. Ti vu'une mu'yuc jlequilal jtqu'uilal ta sjitunbel yaq'uil ti xonobe —xi ti Juane.

²⁸Scotol taje tey ic'ot ta pasel ti bu sbiinoj Betabarae ti oy ta sloq'ueb c'ac'al ti ta uc'um Jordane. Ja' tey laj yac' ich' vo' ti Juane.

Ti Jesuse ja' ti uni chij yu'un ti Diose

²⁹Ta yoc'lomal un, laj yil ti Juane ti ta xnopaj talel ti Jesús ta stojole. Jech laj yal:

—Q'uel avilic, ti vinic le'e, ja' ti uni chij yu'un ti Diose ti ta xch'aybe smul ti cristianoetique.

³⁰Ti vinic le'e, ja' ti Buch'u laj xa ono'ox calboxuc ava'iic ti sc'oplale, c'alal jech laj cale: “Oy Buch'u ts'acal ta xtal ta patil cu'une, ti ja' toj cajale, ti ja' mu sta ti vu'une. Yu'un ti stuc le'e oy xa ono'ox ti c'alal mu'yucun to ox”, ti xacutique. ³¹Ti vu'un eque, mi ja'uc to ox jna' Buch'u ta melel ti vinic le'e. Jech o xal ti vu'une ta xcac'olan talel ti ich' vo'e, yo' tsots sc'oplal ta xavojtiquinic Buch'u

ta melez ti vinic le'e ti vo'oxuc
j'israeloxuque —xi.

³²Ja' jech xtoc ti Juane jech laj yal:

—Vu'un laj quil ti Ch'ul Espíritu
iyal tazel ta vinajel co'ol s'elan jcot
ta paloma ti tey icom o ta stojole.

³³Manchuc mi jech laj quil, pero
mu to jna' Buch'u ta melez. Pero ti
Buch'u laj stacun tazel ta yaq'uel
ich' vo'e, jech laj yalbun: “C'alal
ta xavil ti ta xyal tazel ti Ch'ul
Espíritu ta stojol jun vinique, ti ta
xcom o ta stojole, ja' me ti Buch'u
ta xac' avich'ic ti Ch'ul Espíritue”,
xiyut. ³⁴Laj xa quil un. Jech o xal
un, rextigoun yu'un ti ta melez ja'
Snich'on Dios ti vinic le'e —xi ti
Juane.

Ti ba'yel yajchanc'optac ti Jesuse

³⁵Ti ta yoc'lomale, tey oy yan
velta schi'uc chib yajchanc'optac ti
Juane. ³⁶C'alal laj yil ti tey ta x'ech'
ti Jesuse, ti Juane jech laj yal:

—Q'uel avilic, ti vinic le'e ja' ti
uni chij yu'un ti Diose —xi.

³⁷C'alal laj ya'iic ti va'i s'elan
i'albatic yu'un ti Juane, jech o
xal ti cha'vo' yajchanc'optaque laj
sts'acliic batel ti Jesuse. ³⁸Ti Jesuse
joybij sq'uel ti svalopate. Laj yil ti
ta sts'acliat batele. Jech o xal jech
laj yal:

—¿C'usi ta xasa'ic? —xi.

Ti cha'vo'ique jech laj staq'uc:

—Jchanubtasvanej, ¿bu nacalot?

—xiic.

³⁹Ti Jesuse jech laj stac':

—La'ic, ba q'uel avilic —xi.

Jech o xal ti cha'vo'ique bat sq'uel.
Tey laj yilic ti bu nacale. Tey mal
c'ac'al yu'unic, yu'un chanib xa ora
mal c'ac'al laj snup sbaic ta be.

⁴⁰Oy jun ta schibalic ti laj ya'iic
ti va'i s'elan laj yal ti Juane, ti jech
laj sts'acliic batel ti Jesuse, ja' ti
Andrese, ti schi'il sbaic ta voq'uel
schi'uc ti Simón Pedro. ⁴¹Jech ti
Andrese ba' sa' ta ora ti schi'il ta
voq'uele, ja' ti Simone. Jech laj yal:

—Laj xa jtacutic ti Mesíase —xut.

Ti Mesíase, ja' smelol ti Cristoe.

⁴²Jech ti Andrese yic'oj batel ti
Simone ti bu oy ti Jesuse. C'alal
jech laj yil ti Jesuse, jech laj yal:

—Ti vo'ote, Simón, ja' snich'onot
ti Jonase. Avi tana ta xabiin Cefas
—xi.

Ti Cefase, ja' smelol Pedro.

**Ti Jesuse laj yic' tazel ti Felipee
schi'uc ti Natanaele**

⁴³Ti ta yoc'lomale, ta sc'an ta xbat
ta Galilea banomil ti Jesuse. C'alal
jech ibate, tey laj snup ta be ti
Felipee. Jech laj yalbe:

—Chi'inun batel —xi.

⁴⁴Ti Felipee ja' liquem tazel ta
jteclum Betsaida, ti bu nacalic ti
Andrese schi'uc ti Pedro. ⁴⁵Ti
Felipee ba sa' ti Natanaele. Jech laj
yalbe:

—Laj xa quilcutic ti vinic ti
Buch'u ts'ibabil sc'oplal yu'un ti
j'alc'opetique schi'uc ti ts'ibabil
sc'oplal ta slibroal mantaletic yu'un
ti Moisesse. Ja' ti Jesús ti snich'on
José ti nacal ta jteclum Nazarete —xi.

⁴⁶Ti Natanaele jech laj yal:

—iBu xata ti ta xloc' jun lequil
vinic ti ta Nazarete! —xi.

Ti Felipee jech laj stac':

—Batic, ba q'uel avil —xi.

⁴⁷C'alal laj yil ti Jesuse ti ta
xnopaj tazel ti Natanaele, jech laj
yal:

—Li' xtal jun bats'i j'israelal vinic ti mu sna' xlo'lavane —xi.

⁴⁸C'alal jech laj ya'i ti Natanaele, jech laj sjac':

—¿C'uxi yo' laj avojtiquinun? —xut.

Ti Jesuse jech laj yalbe:

—Laj quilot ti c'alal oyot ta yolon icuxe, ti c'alal mu'yuc to ta xic'ot talel ti Felipee —xi.

⁴⁹Ti Natanaele jech laj yal:

—Jchanubtasvanej, vo'ot ti Snich'on Dios un cha'e. Vo'ot ti Ajvalil yu'un ti j'israeletique —xi.

⁵⁰Ti Jesuse jech laj stac'be:

—Ti ja' no'ox laj calbot ti laj quilot ta yolon icuxe, laj xach'unun ta jech yepal. Pero ma'uc no'ox jech yepal ta xavil. Ta to xavil batel ti oy c'usitic más muc'tic ta xc'ot ta pasel cu'une —xi.

⁵¹Ja' jech xtoc ti Jesuse jech laj yal:

—Ta melel ta xcalboxuc ava'iic, ta xavilic jamal ti vinajele. Ta xavilic ti yaj'ángeltac ti DiOSE ti ta xmuy xyalic ta jtojol vu'un ti co'ol j'elantique —xi.

Ti nupunel ta Caná jteclum ti oy ta Galileae

2 Ech'em xa ox oxib c'ac'al ti c'alal oy buch'u ta xnupun ta jteclum Caná ti oy ta Galileae banomile. Ti sme' ti Jesuse tey oy ec. ²Jech xtoc ti Jesuse schi'uc ti yajchanc'optaque ic'bilic ta q'uel nupunel ec. ³iC'u stu un! laj ti ya'llel uvae. Jech o xal sme' ti Jesuse jech laj yalbe ti yole:

—Laj xa yu'unic ti ya'llel uvae —xi.

⁴Ti Jesuse jech laj stac'be:

—Junme'tic, ¿c'u cha'al jech xtal avalbun? Mu to xc'ot ti coraile —xut.

⁵Ti sme'e jech laj yalbe ti jtuneletique:

—Ti vo'oxuque pasic me scotol ti c'usi ta xalboxuc ti cole —xi.

⁶Ti teye, oy tey vacbej bin ti meltsanbil ta tone. Ja' jtunel yu'unic ti j'israeletique sventa ch'amobil vo' sventa spocobil ti sc'obique. Ti jujubej bin taje, ta x'och nan yu'un nopol chanvinic, vo'vinic ta litro vo'. ⁷Ti Jesuse jech laj yalbe ti jtuneletique:

—Nojesic ta vo' ti binetic li'e —xi.

Ti stuquique laj snojesic. Xjaxet icom ta vo' yu'unic sti' ti bine. ⁸Ja' o jech laj yal ti Jesuse:

—Lupic loq'uel jutebuc ti vo'e. Ba ac'beic ti jpasmental yu'un ti q'uine —xi.

Jech laj spasic ti jtuneletique. ⁹Ti jpasmental yu'un ti q'uine laj spas preva ti vo'e. Ja' to laj ya'i ti ya'llel uva xae. Pero mu sna' bu ital. Ja' no'ox sna'ic ti jtuneletique. Yu'un ti stuquique laj slupic loq'uel ti vo' ti oy ta bine. Jech o xal ti jpasmental yu'un ti q'uine laj yic' talel ti jnupunele. ¹⁰Jech laj yalbe:

—Jcotoltic jech ti jtaletic ti ja' ba'yel ta xcuch'tic ti lequil ya'llel uvae. C'alal mi laj xa yuch'ic ep ti jq'uel-q'uinetique, ts'acal to un, ja' to ta xlic yich' uch'el ti jutuc xa lec meltsanbile. Pero ti vo'ote ja' laj aq'uej to ti bu lec meltsanbile —xi.

¹¹Ti va'i s'elan laj spas ti Jesús ta Caná jteclum ti oy ta Galileae, ja' sba velta laj yac' iluc ti seña'il ti jun yutsil ti smuc'ul stsatsale. Jech

o xal ich'bil ta muc' ic'ot ti Jesús yu'un ti yajchanc'optaque.

¹²Ts'acal to un, ti Jesuse ibat ta jteclum Capernaum schi'uc ti sme'e, schi'uc ti yits'inabtaque, schi'uc ti yajchanc'optaque. Tey ijoc'tsajic jayib c'ac'al.

Ti Jesuse laj xch'uba ti temploe

(Mt 21:12-13; Mr 11:15-18; Lc 19:45-46)

¹³Nopol xa sc'an ti q'uin Colel yu'un ti j'israeletique. Jech o xal ti Jesuse ibat ta jteclum Jerusalén.

¹⁴Ti teye, noj c'ot sta ti templo yu'un ti jchon-vacaxetique, ti jchon-chijetique, ti jchon-palomaetique, schi'uc ti jel-taq'uinetic chotajtic ta smexaic ta sjelbeic staq'uinic ti cristianoetique. ¹⁵Ti jech laj yile, jech ti Jesuse tey lic smochilan ch'ojon. Tey laj snutsan loq'uel ti jchonolajeletique schi'uc ti svacaxique, ti schijique. Ja' jech xtoc laj stanibe staq'uin, laj svalc'unbe smexaic ti jel-taq'uinetique. ¹⁶Jech laj yalbe ti jchon-palomaetique:

—Loq'uesic batel ti paloma li'e. Mu xapasic ta ch'ivit sna ti Jtote —xi.

¹⁷C'alal jech laj yilic ti yajchanc'optaque, ivul ta yo'ntonic ti jech ta xal ti sc'op Diose: “Oy ono'ox ta co'nton ti ta jc'an ca'i ti lec ti atemploe. Ja' yu'un ta jta voloc”, xi sc'oplal ti Jesuse.

¹⁸Jech o xal ti j'israeletique laj sjac'beic ti Jesuse:

—¿C'usi seña'il ta xavac'bun quilcutic yo' ta jna'cutic buch'u yac'ojbot avabtel ti jech ta xapase? —xutic.

¹⁹Ti Jesuse jech laj stac'be:

—Lilinic ti templo li'e, ta oxib c'ac'al ta jva'an ta ach' —xi.

²⁰Jech ti j'israeletique jech laj yalbeic:

—Ta vaquib yoxvinic (46) jabil ic'ot ta va'iel ti templo li'e. iBu xata ti vo'ot ta xava'an ta oxib c'ac'al yan ach'e! —xiic.

²¹Pero ti templo ti ta xal ti Jesuse, ja' sbec'tal stuc. Ma'uc sc'oplal ti muc' ta temploe. ²²Jech o xal ti c'alal icha'cuxi ti Jesuse, ja' o ivul ta yo'ntonic ti yajchanc'optaque ti jech ono'ox laj yal ti stuque. Ja' jech xtoc laj xch'unic ti melet ti sc'op Dios ti jech ono'ox laj yale.

Ti Jesuse ta xojtiquinbe yo'nton scotol

²³Ti Jesuse, c'alal oy ta q'uin Colel tey ta Jerusalem, ep ti buch'utic laj yich'ic ta muc' ta sventa ti laj yac' iluc ti smuc'ul stsatsale. ²⁴Pero ti Jesuse mu sjunuluc yo'nton ta stojolic. Yu'un xojtiquinbe yo'ntonic ti cristianoetique. ²⁵Mu persauc ti oy buch'u ta x'albat ti c'u s'elan yo'nton ti cristianoetique. Yu'un yiloy stuc ti c'usi oy ta yo'nton ti cristianoetique.

Ti Jesuse schi'uc ti Nicodemoe

3 Oy jun jfariseo vinic, Nicodemo sbi, ti ich'bil ye yu'un ti j'israeletique. ²Ti Nicodemoe tey ibat sc'opon ta ac'obaltic ti Jesuse. Jech laj yalbe:

—Jchanubtasvanej, jna'ojcutic lec ti tacbilot talel yu'un ti Diose yo' jech tal achanubtasuncutic. Yu'un mu'yuc buch'u junucal ti jech ta xac' iluc smuc'ul stsatsal jech chac

c'u cha'al ta xapase ti mi mu'yuc chi'inbil yu'un ti Diose —xi.

³Ti Jesuse jech lic stac'be:

—Ta melel ta xcalbot ava'i, ti buch'u mu xvoc' ta ach'e, mu xu' ta xil ti bu ta xventainvan ti Diose —xi.

⁴Ti Nicodemoe jech laj sjac'be:

—Pero, ¿c'usi xut jun yijil vinic ta xvoc' ta ach'? ¿Mi yu'un xu' ta x'och batel ta sch'ut ti sme'e yo' jech ta xvoc' yan velta? —xi.

⁵Ti Jesuse jech laj stac'be:

—Ta melel ta xcalbot ava'i, mu'yuc buch'u ta x'och batel ti bu ta xventainvan ti Diose ti mi mu'yuc voq'uem ta sventa ti vo'e schi'uc ta sventa ti Ch'ul Espíritue. ⁶Ti buch'u voq'uem ta sventa ti stot sme'lique, stalel no'ox stot sme'. Ti buch'u voq'uem ta sventa ti Ch'ul Espíritue, yich'ojbe stalel ti Ch'ul Espíritue.

⁷Mu me lo'iluc no'ox xava'iic ti va'i s'elan laj calbote, yu'un acotolic ta sc'an ta xacha'voq'uic ta ach'.

⁸Q'uel avil, ti iq'ue bu'yuc no'ox xjumet ta jujot. Ta xava'i ti xjumete. Pero mu xana' bu ta xtal bu ta xbat. Ja' jech s'elanic scotol ti buch'utic ta xvoc'q'uic yu'un ti Ch'ul Espíritue —xi ti Jesuse.

⁹Jech xtoc ti Nicodemoe laj xcha'jac':

—¿C'u ono'ox xi ta utel taje? —xi.

¹⁰Ti Jesuse jech laj stac'be:

—¿Mi mu banquial jchanubtasvanejucot ya'yel yu'un ti achi'iltaque? ¿Mi mu xava'ibe smelol taje? ¹¹Ta melel ta xcalbot ava'i, ti vu'uncutique ta xcalbecutic sc'oplal ti c'usi jna'cutique. Ja' jech xtoc rextigouncutic ti c'usi quilojcutique. Pero ti c'usi ta

xcalcutique, mu xac'an xach'unic.

¹²Mi mu xach'un ti laj calbot ti oy c'usi ta xc'ot ta pasel li' ta banomile, ¿c'usi ta xavut ta xach'un mi ta xcalbot sc'oplal ti oy c'usi ta xc'ot ta pasel ta vinajele?

¹³Mi ja'uc oy buch'u muyem batel sq'uel ti c'usi oy ta vinajele. Jtuc no'ox quiloj. Yu'un tey liquemun talel ti vu'un co'ol j'elantique.

¹⁴Jech chac c'u cha'al ti Moisés laj sjipan ta te' sloc'obbail chon ta xocol banomile, ja' jech ta xquich' jipanel ta cruz ec ti vu'un co'ol j'elantique. ¹⁵Jech o xal scotol ti buch'utic ta xisch'unique, mu xch'ayic. Ta sta scuxlejalic sbatel osil —xi ti Jesuse.

Ti sc'uxul yo'nton ti Dios ta stojol ti cristianoetique

¹⁶Yu'un ti Diose ep laj xc'uxubin ti cristianoetique. Jech o xal laj yac' talel ti jun no'ox Snich'one. Buch'uuc no'ox ti ta xch'unic ti ja' Jpojvanej yu'unique, mu xch'ayic. Ta sta scuxlejalic sbatel osil. ¹⁷Ti Diose mu yu'unuc laj stac talel ti Snich'one yo' tal yac'be stoj smul ti cristianoetique. Ja' tal scolta.

¹⁸Ti buch'u ta xch'un ti ja' Jpojvanej yu'un ti Snich'on Diose, mu x'ac'bat stoj ti smulique. Pero ti buch'u mu xch'un ti ja' Jpojvanej yu'une, chapal xa sc'oplal ti ta stoj ti smule ta scoj ti mu xch'un ti jun no'ox Snich'on Diose. ¹⁹Ti buch'utic mu xch'unique chapal xa sc'oplal ti ta stoj ti smulique. Yu'un ti c'alal ital li' ta banomil ti Jesucristo ti ja' luzé, mu lecuc laj ya'iic. Ja' lec laj ya'iic ti ic'al osile. Ja' mu laj sc'anic ti saquial osile.

Yu'un lec ta xa'iic spasel ti chopole. ²⁰Scotolic ti buch'utic ti ta spasic ti chopole, xti'et sjolic yu'un ti luze. Mu sc'an xnopajic ta stojol ti luze yo' jech mu xvinajesbatic ti c'usi chopol ta spasiq. ²¹Pero ti buch'u co'ol yo'ntonic schi'uc ti melele ta xnopajic ta stojol ti luze yo' jech ta xvinaj ti tey sva'anoj sba ti Dios ti c'usi ta spasiq.

Ti Juan j'ac'-ich'-vo'e ta xcha'albe sc'oplal ti Jesuse

²²Ts'acal to ti Jesuse schi'uc ti yajchanc'optaque ibatic ta Judea banomil. Tey ijoc'tsajic jun chib c'ac'al, yu'un ta xaq'uic ich' vo'. ²³Ja' jech xtoc ti Juane ta xac' ich' vo' ti ta jteclum Enón ti ja' nopol xil sbaic schi'uc ti jteclum Salime, yu'un ti teye oy ep vo'. Ti cristianoetique tey ta xtalic ta x'ac'bat yich'ic vo'. ²⁴Jech ic'ot ta pasel c'alal mu'yuc to ox ta x'och ta chuquel ti Juane.

²⁵Oy jun chib yajchanc'optac ti Juane lic stsac sbaic ta c'op schi'uc jun chib j'israeletic yu'un ti c'u s'elan liquem yu'unic ti slecubtasobil sbaic ta xaliq. ²⁶Jech o xal ti yajchanc'optac ti Juane ibatic ta stojol ti Juane. Jech lic yalbeic:

—Jchanubtasvanej, ti vinic ti laj avalbuncutic sc'oplal ti vo'ot achi'uc to ox ta sti'il uc'um Jordán ta sloq'ueb c'ac'ale, avi tana un, ta xac' ich' vo'. Scotolic ta sts'acliic batel —xiic.

²⁷Ti Juane jech laj stac':

—Mu'yuc c'usi xu' yu'un jun vinic ti mi ma'uc ac'bil yabtel yu'un ti Diose. ²⁸Ti vo'oxuque laj ava'iic

lec c'alal jamal laj cal ti mo'cun ti Cristoune, ti ja' no'ox jun vinicun ti tacbilun jelavel tael yu'un ti xichie. ²⁹Ti ta jun nupunele, ti vinic ti buch'u ta xic' ti tsebe, ja' yu'un o. Ti vinic ti buch'u lec ta xil sbaic schi'uc ti jnupunel vinique, xmuyubaj xa ta xa'ibe ti sc'ope. Ja' jech ti vu'un eque, ximuyubaj xa yu'un. ³⁰Ja' tsots sc'oplal ti yantic batel ti ich'bil ta muc' ta xc'ot ti stuque. Yan ti vu'une, yantic ta xch'ay batel ti jc'oplale —xi ti Juane.

Ti Buch'u liquem tael ta vinajele

³¹Ti Buch'u ta xlic tael ta vinajele, ja' banquialal yu'un scotol. Yan ti buch'u ayanem li' ta banomile, sba banomil no'ox, jech xtoc sba banomil no'ox ti sc'ope. Yan ti Buch'u ta xlic tael ta vinajele, ja' banquialal yu'un scotol. ³²Jech xtoc ta xalbe sc'oplal ti c'usi yiloje, ti c'usi ya'yioj teye. Pero mu xch'unbat ti c'usi ta xale. ³³Ti mi oy buch'u ta xch'un ti c'usi ta xal ti Buch'u liquem tael ta vinajele, ta xlic yil ti ja' melez xc'ot xc'opoj ti Diose. ³⁴Ti Buch'u tacbil tael yu'un ti Diose, ja' no'ox ta xal ti c'usi oy ta ye ti Diose. Yu'un ti Diose mu bisbiluc laj yac'be ti Ch'ul Espíritu yu'une. ³⁵Ti Totile c'ux ta xa'i ti Snich'one. Jech o xal un, laj xa yac'be ta yoc ta sc'ob scotol ti c'usitic oye. ³⁶Ti buch'u ta xch'un ti ja' Jpojvanej yu'un ti Nich'onile, oy scuxlejale sbatel osil. Yan ti buch'u mu sc'an xch'un ti ja' Jpojvanej yu'un ti Nich'onile, mu sta ti cuxlejale. Ja' no'ox ta xich' tsots castigo yu'un ti Diose.

Ti Jesuse schi'uc ti jsamaria antse

4 Ti jfariseoetique laj ya'lic ti ep ti cristianoetic ta sts'acliic batel ti Jesuse schi'uc ti ep ta xac' ti ich' vo'e, ti ja' mu sta ti Juane. ²Pero ma'uc stuc Jesús ti ta xac' ti ich' vo'e, yu'un ja' ta xaq'uic ich' vo' ti yajchanc'optaque. ³C'alal jech laj ya'i ti Jesús taje, iloc' batel ti ta Judea banomile. Isut batel ta Galilea banomil.

⁴Ti jech isut batele, i'ech' ta yosilal Samaria. ⁵Jech ti Jesuse ic'ot ta jteclum Sicar ti oy ta Samariae, ti nopol xil sbaic schi'uc ti banomil ti ja' yu'un to ox ti Jacobe, ti laj yac'be comel ti snich'one, ja' ti Josee. ⁶Ti teye oy jun joc' ti sbiinoj sjoc' Jacobe. Ti jech lubem xa ta xanobal ti Jesuse, ic'ot chotiuc ta sti'il ti joq'ue yu'un jutuc xa sc'an' o'lol c'ac'al. ⁷C'alal jech chotal ta sti'il joc' ti Jesuse, ja' o tal slup vo' jun ants ti liquem talel ta Samariae. Ti Jesuse jech laj yal:

—Ac'bun jutebuc ava'al cuch' —xi.

⁸Ti yajchanc'optaque mu'yuc tey oyic. Yu'un ibatic ta jteclum ta smanel talel sve'elic. ⁹Ti jsamaria antse jech laj stac'be:

—¿C'u cha'al ta xac'anbun vo' avuch' ti vo'ot j'israelote c'alal ti vu'un jsamaria antsune? —xi.

Ja' jech laj yal ti antse, yu'un ti j'israeetique mu lecuc xil sbaic schi'uc ti jsamariaetique. ¹⁰Ti Jesuse jech laj stac'be:

—Ti xana'uc ti c'usi ta xac' ti Diose, ti xana'uc ti Buch'u ta sc'anbot ti vo'e, ta melel umbi, vo'ot ta xac'anbun ti vo' ti jechuque.

Jech ti vu'une ta xcac'bot ti cuxul vo'e —xi.

¹¹Ti antse jech laj yal:

—Ti vo'ote, ¿bu ta xata talel ti cuxul vo' ti ta xavac'bune ti c'alal toj nat ti joq'ue? Ja' jech xtoc mu'yuc c'usi oy avu'un yo' ta xalup loq'uel tal ti vo'e. ¹²¿Mi yu'un vo'ot más to cajal latal ya'yel? ¿Mi ja' mu sta ti jmolmuc'totcutic Jacobe, ti ja' laj yac'buncutic ti joc' li'e, ti li' laj yuch' ti stuque, ti li' laj yuch' xtoc ti snich'nabtaque schi'uc scotol ti c'usitic oy yu'une? —xi ti antse.

¹³Ti Jesuse jech laj stac'be:

—Scotolic ti buch'utic ta xuch'ic ti vo' li'e, ta xcha'taquij ti yo'ntonique. ¹⁴Yan ti buch'utic ta xuch'ic ti vo' ti vu'un ta xcaq'ue, mu xtaquij o ti yo'ntonique. Yu'un jech ta xc'ot ta yo'ntonic jech chac c'u cha'al nio' ti mu sna' x'uile. Tey xtuctun o ta yo'ntonic ti ja' ta x'ac'bat scuxlejalic sbatel osile —xi.

¹⁵Ti antse jech laj stac'be:

—Ac'bun ti vo' taje yo' jech mu xtaquij ti co'ntone, ja' jech xtoc yo' mu li'uc xiva'vun ta slupel ti vo' li' ta joq'ue —xi.

¹⁶Ti Jesuse jech laj yalbe:

—Batan, ba ic'o talel ti amalale. Ja' jech xtoc un, la'ic li'e —xi.

¹⁷Ti antse jech laj stac'be:

—Mu'yuc jmalal —xi.

Jech ti Jesuse laj stac'be:

—Oy arazon ti jech ch'abal amalal ta xavale. ¹⁸Yu'un laj xa amalalin vo'ob viniquetic. Yan ti tey achi'uc avi li'e, ma'uc amalal. Jech o xal jamal laj aval ti ch'abal amalale —xi.

¹⁹C'alal jech laj ya'i ti antse, jech laj yal:

—Ta xquil ti vo'ot jun j'alc'opote.

²⁰Ti jmolmuc'totcutic ta vo'nee jech yaloj ca'iccutic ti vu'uncutic jsamariauncutique ti laj yich'ic ta muc' ti Dios li' ta vitse. Yan ti vo'oxuc j'israeloxuque ta xavalic ti ta sc'an ti c'alal to Jerusalén chba quich'tic ta muc' ti Diose —xi ti antse.

²¹Ti Jesuse jech laj stac'be:

—Ch'unbun ti oy bu ta sta yorail ti mi ja'uc ta vitse, mi ja'uc ta Jerusalén ti chba avich'ic ta muc' ti Diose. ²²Ti vo'oxuc jsamariaoxuque mu xana'ic ti buch'u ta xavich'ic ta muq'ue. Yan ti vu'uncutic j'israeluncutique jna'cutic ti Buch'u ta xquich'cutic ta muq'ue. Yu'un ti coltaele ta xlic tal ta stojol ti j'israeletique. ²³Sta xa yorail, ja' xa yorail avi li'e, ti buch'utic ta xich'ic ta muc' ti Diose, ja' ta xich'ic ta muc' ti Dios ti ta yut yo'ntonic ta melele. Yu'un ti Jtotic Diose ja' jech oy ta yo'nton ti ja' jech ac'o ich'atuc ta muq'ue. ²⁴Yu'un ti Diose mu xvinaj ta q'uelel. Jech o xal ti buch'utic ta xich'ic ta muq'ue, ac'o loc'uc ayanuc ta yut yo'nton ta melel —xi ti Jesuse.

²⁵Ti antse jech laj stac':

—Ca'binoj ti ta xtal ti Mesíase, ja' ti Cristo ta xalique. C'alal mi itale, xtal svinajesbuncutic scotol ti c'usi mu jna'cutique —xi.

²⁶Ti Jesuse jech laj yal:

—Ti taje, vu'unun ti li' yacal ta xic'opoj ta atojole —xi.

²⁷C'alal jech yacal ta xlo'ilaj ti Jesuse, ja' o italic ti yajchanc'optaque. Labal laj ya'iic ti jech ta xchi'in ta lo'il ants ti Jesuse. Pero ti stuquique mu'yuc

buch'u junucal laj sjac'beic ti c'usi ta sc'an ti antse, ti c'usi ti slo'ilique.

²⁸Jech ti antse tey laj yicta comel ti sq'uibé. Ibat ta jteclum. Jech laj yalbe ti schi'iltaque:

²⁹—La'ic, ba jq'ueltic avilic jun vinic ti buch'u laj xa svinajesbun scotol ti c'usi laj jpase. Mu jna' mi ja' ti Cristo chcale —xut.

³⁰C'alal jech laj ya'iique, iloqu'ic batel ta jteclum. Bat sq'uelic bu oy ti Jesuse. ³¹C'alal mu to ta xvulic ti cristianoetique, ti yajchanc'optaque lic sc'anbe vocol ti Jesús ti jech laj yalique:

—Jchanubtasvanej, ve'an jutebuc —xiic.

³²Pero ti Jesuse jech laj yal:

—Oy yan jve'el ta jlajes ti vo'oxuc mu xavojtiquinique —xi.

³³Ti yajchanc'optaque jech lic sjac'be sbaic:

—¿Mi yu'un van oy buch'u tal ac'batuc sve'el? —xiic.

³⁴Ti Jesuse jech laj yal:

—Ti jve'ele, ja' ti ta jpas ti c'usi ta sc'an ti Buch'u laj stacun talele, ti ta jtsutsesbe ti yabtele.

³⁵Ti vo'oxuque ta xavalic ti sc'an to chanib u ta xich' tsobel ti ts'unobale. Pero vu'un ta xcalboxuc ava'iic, q'uel avilic, toyic batel asatic ta ts'unobaltic. Yu'un yij xa ti ts'unobale. ³⁶Ti buch'u ta x'abtej ta stsobel ti ts'unobale ta xich' stojol. Ti ts'unobal ti ta stsobe, ja' cuxlejal sbatel osil. Jech o xal ti buch'u ta sts'unc schi'uc ti buch'u ta stsobe co'ol xmuyubaj yo'ntonic. ³⁷Yu'un melel ti oy me jech x'ale ti c'op xava'ie: “Yan o ti buch'u laj sts'unc. Yan o ti buch'u laj stsobe”, xi.

³⁸Yu'un vu'un laj xa jtacoxuc batel

ta stsobel ti ts'unobal ti mo'coxuc laj avich' avocolic ta stsunele. Yu'un yan ti buch'u i'abtejqique. Pero ti vo'oxuque ta xatsobic ti yabtelic ti yane —xi ti Jesuse.

³⁹Ti jnaclejetic tey ta Samariae ep laj xch'unic ti Jesuse ta sventa ti ants ti jech laj yale: “Laj yalbun scotol ti c'usi laj jpase”, ti xie.

⁴⁰C'alal ic'otic ti jsamariaetic ta stojol ti Jesuse, laj sc'anbeic vocol ti Jesuse ti ac'o comuc ta stojolique.

Jech ti Jesuse icom chib c'ac'al tey. ⁴¹Más to i'epajic ta xch'unel ta sventa ti c'usi ta xal stuc ti Jesuse.

⁴²Ti stuquique jech laj yalbeic ti antse:

—Avi tana un, ma'uc no'ox ta jch'uncutic ti c'usi laj avalbuncutique. Yu'un ti vu'uncutique laj xa ca'ic'utic, laj xa jna'cutic ti ja' ta melel ti Cristoe, ti ja' Jcoltavanej yu'un ti cristianoetique. Jech o xal ta jch'uncutic —xiic.

**Ti Jesuse ta scolesbe snich'on
jun yaj'abtel ti ajvalile**

⁴³C'alal ech' ti chib c'ac'ale, ti Jesuse iloc' batel ti tey ta Samaria banomile. Ibat c'alal to Galilea banomil. ⁴⁴Yu'un jech laj yalbe sba sc'oplal stuc ti Jesuse: “Ti jun j'alc'ope mu'yuc ich'bil ta muc' yu'un ti slumal stuque”, xi.

⁴⁵C'alal ic'ot ta Galilea ti Jesuse, ti cristianoetic teye xmuyubajic laj yich'ic ta muc'. Yu'un ti stuquique laj yilic c'usitic laj xa spas ti Jesuse ti c'alal i'ayic ta q'uin Colel ti ta Jerusalene.

⁴⁶Ts'acal to un, ti Jesuse isut batel ta jteclum Caná ti oy ta Galileae,

ti bu ijoybij yu'un ta ya'llel uva ti vo'e. Ti teye oy jun yaj'abtel ajvalil ti tsots yabtel yich'oje ti ip ta xa'i ti snich'on ti oy ta Capernaume.

⁴⁷Ti j'abtele, c'alal laj ya'i ti tal xa ta Galilea ti Jesuse, bat sq'uel. Laj sc'anbe vocol ti ac'o batuc ta sna, ti ac'o coltabatuc ti snich'one, yu'un ta xcham xa. ⁴⁸Ti Jesuse laj yal:

—Ti vo'oxuque mi mu xcac' avilic ti jmuc'ul jtsatsale, mu xach'unicun —xi.

⁴⁹Pero ti j'abtele jech laj yal:

—Cajval, batic ta ora yo' to mu ta xcham ti jnich'one —xi.

⁵⁰Ti Jesuse jech laj yal:

—Batan xa ta ana. Ti anich'one cuxul xa —xi.

Ti j'abtele laj xch'un ti jech i'albat yu'un ti Jesuse. Jech o xal ibat.

⁵¹C'alal nopol xa sc'an xc'ot ta snae, ja' o iloqu'ic talel yajtuneltac, tal nupatuc ta be ti jech laj yalique:

—Ti anich'one col xa —xiic.

⁵²Ti j'abtele laj sjac'be ti yajtuneltaque ti c'usi ora icol ti snich'one.

Ti stuquique laj yalic:

—Jliquel xa sts'ebujel c'ac'al volje paj ti sc'ac'ale —xiic.

⁵³Ti totile laj sna' ti ja' jech ora ti jech i'albat yu'un ti Jesuse: “Ti anich'one cuxul xa”, ti x'utate. Ti stuque schi'uc ti c'u yepal tey ta nae laj xch'unic ti ja' Jcoltavanej ti Jesuse.

⁵⁴Ja' schibal velta laj yac' iluc smuc'ul stsatsal ti Jesús c'alal iloc' talel ta Judeae, ivul ta Galilea.

**Ti Jesuse laj scolta jun
t'elt'el jchamel**

5

Ts'acal to un, ti Jesuse isut batel ta Jerusalén ti bu ta

spasic q'uin ti j'israeletique. ²Ti tey ta jteclum Jerusalene, oy jun muc' ta ti' moc' ti Chijetic sbie. Tey nopol oy jun yavil sts'anleb vo' ti Betesda sbi ta hebreo c'ope, ti yich'oj vo'ob scotcotil scoriolal nae. ³Ti ta yolon scoriolal ti nae, ep ti jchameletic ti tey puch'ajtic ta lumtique, ti ma'satetique, ti coxovetique, schi'uc ti aluneb ti sbec'talique. Yu'un ta smalaic ti ta xlic yuq'uilauc ti vo'e. ⁴Yu'un xch'unojic ti ta xyal tael ta vinajel jun ángel ti xtal syuq'uilan ti vo' snom staje. Jech ti buch'u ba'yel ta sts'aj sba ochele ta xcol ti c'usiuc no'ox ti schamelique. ⁵Ti teye, oy jun vinic ti chib xa jabil sc'an ta sta cha'vinic (38) jabil ti oy ti schamele. ⁶C'alal laj yil ti Jesús ti tey puch'ul ti vinique, ti jal xa ta jmec sts'icoy ti schamele, jech lic sjac'be:

—¿Mi ta xac'an ta xacol? —xut.

⁷Ti jchamele jech laj stac':

—Q'uits'in, mu'yuc buch'u xu' ta xists'aj ochel ti c'alal ta xyuq'uilauc ti vo'e. C'alal ta jc'an jt'ic' jba ca'i ochel ta vo'e, yan o ti buch'u ba'yel ta sts'aj sba ta anil —xi.

⁸Ti Jesuse jech laj yalbe:

—Lican, balo batel ti apope, batan —xut.

⁹C'alal jech laj ya'i ti jchamele, ta ora no'ox icol. Laj sbal batel ti spope. Lic xanavuc. Ti c'alal icol ti jchamel vinique, ja' o sc'ac'alil ti cuxob o'ntonale. ¹⁰Jech o xal ti j'israeletique laj yalbe ti vinic ti buch'u col xae:

—Ti c'ac'al li'e, ja' sc'ac'alil ti cuxob o'ntonale. Jech o xal mu xu' xacuch batel ti apope —xutic.

¹¹Ti vinique jech laj stac':

—Ti Buch'u laj scolesune laj yalbun: “Balo bal ti apope, batan”, xiyut —xi.

¹²Ti j'israeletique jech laj sjac'beic:

—¿Buch'u ti jech laj yalbote ti balo batel ti apope, batan ti xayute? —xiic.

¹³Pero ti vinique mu xojtiquin ti Buch'u icoltaate. Yu'un ti Jesuse icapij ta epal cristianoetic ti tey oyique. ¹⁴Ts'acal to un, ti Jesuse tey laj sta ta templo ti vinique. Jech laj yalbe:

—Ti li'e colemot xa. Mu xa me xasa' amul yo' jech mu xc'ot ta atojol ti más to chopole —xut.

¹⁵Jech ti vinique bat yalbe ya'i ti j'israeletique ti ja' icoltaat yu'un ti Jesuse. ¹⁶Jech o xal ti j'israeletique lic scrontainic ti Jesuse. Ta sc'an ta smilic ya'iic. Yu'un mu lecuc laj ya'iic ti jech ta spas ta sc'ac'alil cuxob o'ntonale. ¹⁷Pero ti Jesuse jech laj yalanbe:

—Q'uel avilic, ti Jtote yacal ta abtel. Ja' jech ti vu'une ta xi'abtej ec —xi.

¹⁸Jech o xal ti j'israeletique más to ta sc'an ta smilic ya'iic ti Jesuse. Yu'un ma'uc no'ox ti mu xich' ta muc' ti mantal yu'un ti cuxob o'ntonale. Ja' jech xtoc yu'un ta sco'oltas sba schi'uc ti Diose, ja' ti laj yal ti ja' stot ti Diose.

Tsots yabtel yich'oj ti Snich'on Diose

¹⁹Ti Jesuse jech laj yal:

—Ta meel ta xcalboxuc ava'iic, ti vu'un Snich'onun ti Diose mu'yuc c'usi xu' ta jpas ti ta jtuc no'oxe. Ja' no'ox ta jpas ti ta xquil ti c'usi ta spas ti Jtote. Scotol ti c'usi ta spas

ti Jtote, ja' jech ta jpas ti vu'un Snich'onun eque. ²⁰Yu'un ti Jtote c'ux ta xiyai' ti vu'un Snich'onune. Ja' ta xac'bun jna' scotol ti c'usi ta spase. Oy to c'usi más ta xac'bun jpas ti toj ch'ayal avo'ntonic ta xac'otic yu'une. ²¹Jech chac c'u cha'al ti Jtot ti ta xcha'cuxes ti animaetic yo' ta xac'be scuxlejale, ja' jech ti vu'un Snich'onune ta xcac'be scuxlejale ti buch'u ta jc'an ta xcac'bee. ²²Ti Jtote mi junuc ta xchapan. Vu'un laj xa yac'bun quich' ta jventa ti ta jchapan scotole. ²³Jech ta jpas yo' jech scotolic ac'o yich'icun ta muc' ti Snich'onune jech chac c'u cha'al ta xich'ic ta muc' ti Jtote. Yan ti buch'u mu xiyich'icun ta muc' ti Snich'onune, mu xich'ic ta muc' ti Jtot ti laj stacun talele.

²⁴Ta melez ta xcalboxuc ava'iic, buch'uuc no'ox ti ta sts'etan lec schiquin ta ya'yieli ti c'usi ta xcale, ti ta xich'ic ta muc' ti Buch'u laj stacun talele, oy xa scuxlejale sbatel osil. Mu'yuc ta xich'ic chapanel. Laj xa yicta comel ti chamebale, bat xa sta ti cuxlejale.

²⁵Ta melez ta xcalboxuc ava'iic, sta xa yorail, ja' xa yorail li'e, ti buch'u chamemique ta xa'ibeicun jc'opojel ti vu'un Snich'onun ti Diose. Ti buch'utic ta xich'ic ta muc' ti jc'ope ta xcuxiic. ²⁶Yu'un ti Jtote statel o cuxul. Jech o xal un, oy smuc'ul stsatsal ta yaq'uel ti cuxlejale. Ja' jech ti vu'un Nich'onilune ac'bilun jmu'ul jts'ats'al ta yaq'uel ti cuxlejale eque. ²⁷Ja' jech xtoc ti Jtote yac'objun tsots cabtel yo' ta xichapanvan, ja' ti vu'un co'ol j'elantique. ²⁸Ti jech

taje, mu ch'ayaluc xc'ot avo'ntonic yu'un. Yu'un ta sta yorail ti scotol ti animaetic ta xa'ibeicun ti jc'opojele. ²⁹Jech ti animaetic ta xloquic talel ti bu'yuc no'ox mucajtique. Ti buch'utic lec laj spasiqique ta xcha'cuxiic yo' ta staic ti cuxlejale. Yan ti buch'utic chopol laj spasiqique ta xcha'cuxiic yo' jech ta x'ac'bat stoj ti smulique.

Svinajeb ti tsots yabtel yich'oj ti Jesuse

³⁰Mu'yuc c'usi xu' ta jpas ta jtuc no'ox. Ti ta xichapanvane, ja' ti c'u s'elan ta xi'albate. Lec tuc' ta xichapanvan, yu'un ma'uc ta jpas ti c'u s'elan ta jc'an jtuque. Yu'un ja' ta jpas ti c'usi ta sc'an ti Jtot ti Buch'u laj stacun talele. ³¹Yan ti jtucuc no'ox ta jvinajes ti jc'oplale, jech ti vo'oxuque xu' xana'etic cu'un umbi. ³²Pero li'e, oy xa ono'ox buch'u laj svinajes jc'oplal ta atojolic. Jna'oj lec ti melez ti c'usi laj yalboxuque. ³³Ti c'alal oy c'usi laj ataquic ta jaq'uel ta stojol ti Juane, ti c'usi laj stac'boxuque, ja' melez. ³⁴Mu persauc ta svinajesbun jc'oplal jun vinic. Ti jech laj calboxuc taje, ja' no'ox yo' ac'o ach'unic ti ta xacolique. ³⁵Yu'un ti c'usi laj yalboxuc ti Juane co'ol s'elan jun lampara ti tsanal ta xac' xojobale. Jech ti vo'oxuque jayib no'ox c'ac'al xamuyubajic xa yu'un ti luz taje. ³⁶Ta sventa ti Juane ja' no'ox laj ava'ibeicun ti jc'oplale. Pero ta sventa ti cabtel ti laj yac'bun jpas ti Jtote, ja' ta xac'boxuc ana'ic ti ta melez tacbilun talel yu'un ti Jtote. ³⁷Manchuc mi

mu'yuc ava'yiojic ti sc'opojele, manchuc mi mu'yuc avilojic ti stuque, pero ti Jtot ti laj stacun talele ta xalboxuc ti jc'oplale.

³⁸Pero sc'opojel ti Jtote mu x'och ta avo'ntonic. Yu'un mu xac'an xavich'icun ta muc' ti vu'un tacbilun talel yu'un stuc ti Jtote.

³⁹Ti vo'oxuque ta xaq'uelic ta jmec ti sc'op Diose, ja' ti avalojic ti ja' tey ta xataic o ti acuxlejal sbatel osile. Pero ti sc'op Dios ti ta xaq'uelique ja' ta xalboxuc ti jc'oplale. ⁴⁰Pero ti vo'oxuque mu xac'an xanopajic talel ta jtojol yo' jech ta xataic ti cuxlejal taje.

⁴¹Ti vu'une ma'uc tal jsa' ti lec xa aveic yilel ta jtojole. ⁴²Ja' jech xtoc yu'un xacojtiquinoc. Jna' lec ti mu xac'anic ti Diose.

⁴³Ti vu'une tacbilun talel yu'un ti Jtote. Pero ti vo'oxuque mu xavich'icun ta muc'. Pero mi ta xtal yan vinic ti spasoj sba ta mantal stuque, le'e, ja' toj lec xava'iic yich'el ta muc'. ⁴⁴Ti mi ja' no'ox ta xac'anic ti ich'el ta muc' yu'un ti achi'iltaque, ti mi mu xasa'ic ti ich'biloxuc ta muc' yu'un ti Dios stuque, ti jech taje, mu xu' xavich'icun ta muc'. ⁴⁵Mu xanopic ti ta jt'ic'boxuc amulic ta stojol ti Jtote. Ti buch'u ta stic' amulique, ja' ti Moises, ja' ti buch'u apatoj avo'ntonic yu'une.

⁴⁶Yu'un ti ach'unojicuc ti c'usi laj sts'iba ti Moises, ta xach'unbun jc'op ti jechuque. Yu'un ja' jc'oplal ti laj sts'iba comel ti Moises.

⁴⁷Pero mi mu xac'an xach'unic ti c'usi laj stsiba comel ti Moises, mi ja' xa van ta xach'unic ti c'usi ta xcale —xi ti Jesuse.

Ti Jesuse ta xac' ve'uc vo'mil viniquetic

(Mt 14:13-21; Mr 6:30-44; Lc 9:10-17)

6 Ts'acal to un, ti Jesuse ibat ta sti'il nab Galilea, ti ja' ono'ox ti nab Tiberias xtoque. ²Ep ti cristianoetic ti ts'acajtic batele, yu'un laj yilic ti oy smuc'ul stsatsal ti laj scoltaan ti jchameletique. ³Ti Jesuse muy batel ta vits. Tey ichotiic schi'uc ti yajchanc'optaque. ⁴Yu'un nopol xa sc'an ti q'uin Colele, ti ja' sq'uinic ti j'israeletique. ⁵C'alal ti Jesús laj yil ti ep ti cristianoetic ta xtal ts'ac'liatuque, jech laj yalbe ti Felipee:

—¿Bu chba jmanbetic talel sve'el scotol ti cristianoetic li'e? —xut.

⁶Jech laj yal ti stuque yo' jech ta xvinaj c'u s'elan ta stac' ti Felipee. Yu'un ti Jesuse sna'oj ti c'usi ta spase. ⁷Ti Felipee jech laj stac'be:

—Ac'o mi ta jmantic talel chib ciento denario taq'uin ti ve'lile, mi ja'uc xloq'uic o jujuti'uc jujun —xi ti Felipee.

⁸Ti Andrese, ti ja' jun yajchanc'op ti Jesuse, ti ja' yits'in ti Simón Pedroe, jech laj yal:

⁹—Li' oy jun quem ti oy vo'bej pan yich'oje schi'uc cha'cot choy. Pero ¿c'usi bal o ta xa'i ti jech yepal ti cristianoetic? —xi.

¹⁰Ti Jesuse jech laj yal:

—Albeic ya'i ti ac'o chotlicuc scotolic —xi.

Yu'un ti bu oyique yu'un toj lec ti yaxaltique. Ja' yu'un un, chotiic nopol van vo'mil viniquetic. ¹¹Jech ti Jesuse laj stsac ti pane. Tey laj yalbe vocol ti Diose. Ts'acal to un, tey laj yac'be

batel ti yajchanc'optaque. Jech ti yajchanc'optaque laj spuquic batel ti pane ta stojol scotolic ti c'u yepal tey chotolique. Ja' jech xtoc laj spuquic batel ti choye. Ti buch'utic ta to sc'anique ac'batic to. ¹²C'alal noj ti sch'utique, ti Jesuse jech laj yalbe ti yajchanc'optaque:

—Tsobic ti scemelale yo' mu jech'uc no'ox ta x'ixtolaj —xi.

¹³Laj stsobic lajcheb moch sch'uch'ulil ti scemelal ti vo'bej pane. ¹⁴Ti jech laj yilic ti cristianoetique, ti laj yac' iluc smuc'ul stsatsal ti Jesuse, jech laj yalic:

—Ta melel ti vinic li'e ja' ti jun j'alc'op ti albil ono'ox sc'oplal ti ta xtal li' ta banomile —xiic.

¹⁵Ti Jesuse laj yilbe yo'ntonic ti cristianoetique ti ta persa ta scomtsanat ta ajvalil yu'unique. Jech o xal ti stuque laj sq'uej sba batel. Ibat ta jun toyol vits yo' jech stuc tey ta xcom.

Ti Jesuse ta xanav ta ba vo'

(Mt 14:22-27; Mr 6:45-52)

¹⁶C'alal ac'obaltic xae, jech ti yajchanc'optac ti Jesuse yalic batel ta nab. ¹⁷Jech ti stuquique tey i'ochic batel ta jun barco yo' jech ta xjelavic batel ta jot sti'il nab, yo' jech ta xc'otic ta Capernaum jteclum. C'alal jal xa yic'ubele, jech ti Jesuse mu'yuc to sitem talem ti bu oye. ¹⁸Ja' jech xtoc un, tey lic tsots ic'. Xva'i xcotij xa ti nabe. ¹⁹Ti c'alal xanavic xa ox batel o'loluc schibal revae, laj yilic ti tey ta xnopaj batel ta sts'el barco ti Jesuse. Ta xanav batel ta ba vo' ti stuque. Jech ti stuquique lic xi'icuc. ²⁰Ti Jesuse jech laj yal:

—Vu'unun. Mu xaxi'ic —xut ti yajchanc'optaque.

²¹Jech ti stuquique mu'yuc xa xi'el ta xa'iic. Laj yiq'uic ochel ta barco. Ja' jech xtoc ta ora no'ox ic'otic ti bu ta xbatic ono'oxe.

Ti cristianoetique ta sa'ic ti Jesuse

²²Ta yoc'lomal un, jech ti cristianoetic ti icomic ta jot sti'il nabe laj yilic ti ja' tey ibatic ti yajchanc'optac ti Jesuse ta jc'ot barco ti tey to ox oye. Yan ti Jesuse mu'yuc tey schi'uc batel ti yajchanc'optaque. ²³Ja' jech xtoc ja' o yacal ta xc'ot yan barcoetic ti ta jteclum Tibériase, ti bu nopol laj sve'ic ti pane, ti bu laj yalbe vocal Dios ti Jesuse. ²⁴C'alal laj yilic ti cristianoetic ti mu'yuc tey ti Jesús schi'uc ti yajchanc'optaque, jech o xal tey i'ochic ta barco ti tey ono'ox ta xc'ote. Ibatic ta jteclum Capernaum ta sa'el ti Jesuse.

Ti Jesuse ja' pan sventa cuxlejäl

²⁵C'alal ic'otic ti stuquic ta jot nabe, tey laj staic ti Jesuse. Jech laj sjac'beic xtoc:

—Jchanubtasvanej, ¿c'usi ora lavul li'e? —xutic.

²⁶Ti Jesuse jech laj yal:

—Ta melel ta xcalboxuc ava'iic, ti vo'oxuque ta xasa'icun yu'un noj lec ach'utic ti c'alal lave'ique. Yan ti jmuc'ul jtsatsal ti ta xcac' iluque, ja' mu tsotsuc sc'oplal ta xava'iic. ²⁷Mu xasuj abaic ta sa'el ti ave'elic ti sna' xlaje. Ja' aq'uic persa ta sa'el ti ave'elic ti mu sna' xlaje, ti ta xac' acuxlejalic sbatel osile. Vu'un ta xcac'boxuc ti ave'elique, vu'un ti co'ol j'elantique. Jech o xal laj

stacun tael ti Diose, ja' ti Totile — xi ti Jesuse.

²⁸Ti cristianoetique jech laj yalic: —¿C'usi ta sc'an ta jpascutic yo' jech ta xc'ot ta pasel ti c'usi ta sc'an yo'nton ti Dios ti ta jpascutique? —xutic.

²⁹Ti Jesuse jech laj stac'be: —Ti c'usi ta sc'an ti Dios ti ta xapasique, ja' ti ich'icun ta muc' ti laj stacun talele —xi ti Jesuse.

³⁰Ti stuquique jech laj sjaq'uaic: —¿C'usi seña'il ta xavac' iluc yo' ta xquilcutic yo' ta jch'uncutic mi vo'ot ti Jcoltavanejote? ³¹Yu'un ti jmolmuc'totcutic ta vo'nee laj sve'ic ti maná ta xocol banomile jech chac c'u cha'al ta xal ti sc'op Diose: “Dios laj yac'be pan ti liquem tael ta vinajele”, xi ti sc'op Diose —xiic.

³²Ti Jesuse jech laj stac'be: —Ta me'el ta xcalboxuc ava'iic, ma'uc Moisés laj yac' ti pan ti liquem tael ta vinajele. Ti Buch'u ta xac' tael ti pane, ti ja' cuxlejaj ti liquem tael ta vinajele, ja' ti Jtote. ³³Yu'un ti pan ti ta xac' ti Diose, ja' ti Buch'u yal tael ta vinajele. Yu'un ja' ta xac'be scuxlejaj ti cristianoetique —xi ti Jesuse.

³⁴Jech ti stuquique jech laj yalic: —Ac'buncutic o ti pan taje —xiic.

³⁵Ti Jesuse jech laj stac'be: —Vu'unun ti pan ti ta xac' cuxlejale. Ti buch'u ta xtal ta jtojole mu xa'i o vi'nal. Ti buch'u ta xch'unune mu xa'i o taqui ti'il. ³⁶Pero laj ono'ox calboxuc ava'iic, manchuc mi ta xavilicun, pero mu xach'unicun. ³⁷Scotolic ti buch'utic ta xiyac'bun ti Jtote ta xtal ta jtojol. Mu'yuc ta jtac loq'uel ti buch'u ta xtal ta jtojole. ³⁸Ti jech lilic tael

ta vinajele, ma'uc tal jpas ti c'usi ta sc'an ti co'ntone. Ti jech litale, ja' tal jpas ti c'usi ta sc'an yo'nton ti Buch'u laj stacun talele. ³⁹Ti oy ta yo'nton ti Jtot ti laj stacun talele, ja' ti mu me xch'ayic junuc cu'un ti laj yac'bun ti Jtote. Yu'un vu'un tal jcha'cuxes ti ta slajebal c'ac'ale. ⁴⁰Ti oy ta yo'nton ti Buch'u laj stacun talele, ja' ti buch'u ta sq'uelicun ti vu'unun Snich'onun ti Diose, ti ta xisch'unicune, ja' ti ta sta scuxlejajic sbatel osile, yo' jech ta jcha'cuxes ti ta slajebal c'ac'ale —xi ti Jesuse.

⁴¹C'alal jech laj ya'iic ti j'israeletic ti va'i s'elane, lic sna'leic ti Jesuse. Ja' ti laj yalbe sba stuc ti ja' pan ti liquem tael ta vinajele. ⁴²Jech lic yalbe sbaic ti stuquique:

—Ti Jesuse li'e, ¿mi mu ja'uc snich'on ti Josee? Yu'un xcojtiquintic ti stote, ti sme'e. Jech o xal un, ¿c'u cha'al ta xalbe sba ti liquem tael ta vinajele? —xut sbaic.

⁴³Ti Jesuse jech laj stac'be: —Ch'anchanic ta vulajetel schi'uc ti jech laj cal taje. ⁴⁴Mu'yuc buch'u xu' ta xtal ta jtojol ti mi ma'uc ic'bil tael yu'un ti Jtot ti laj stacun talele. Ti vu'une ta jcha'cuxes ta slajebal c'ac'al. ⁴⁵Ti ts'ibabil ta libro yu'un ti j'alc'opetique, jech ta xal: “Scotolic ta xchanubtasatic yu'un ti Diose”, ti xie. Jech o xal un, ti buch'utic ta xa'ibeic sc'opojel ti Jtote ta xchanbeic yo'nton. Ta xtalic ta jtojol.

⁴⁶Mu yu'unuc oy buch'u laj yilic ti Jtote. Ti buch'u yiloje, ja' ti Buch'u liquem tael ta stojol ti Diose. ⁴⁷Bats'i ta me'el ta xcalboxuc ava'iic, ti buch'u ta xisch'unune

oy scuxlejal sbatel osil. ⁴⁸Vu'unun ti pan ti ta xac' cuxlejale. ⁴⁹Ti amolmuc'totic ta vo'nee, ti laj sve'ic ti maná ta xocol banomile, pero ichamic ono'ox. ⁵⁰Pero mi oy buch'u ta sve' ti pan ti liquem talem ta vinajele, vu'un ta xcal ti mu xchame. ⁵¹Vu'unun ti cuxul pan taje ti liquem talem ta vinajele. Ti buch'u ta sve' ti pan taje, ta xcuxi o sbatel osil. Ti pan ti vu'un ta xcaq'ue, ja' ti jbec'tal jtuque. Yu'un ta xcac' ta c'abal yo' jech ta sta scuxlejal scotol ti cristianoetique — xi ti Jesuse.

⁵²Jech ti j'israeleticque xvulajetic xa. Jech lic yalbe sbaic:

—¿C'usi xut ta xijyac'botic jve'tic ti sbec'tale? —xiic.

⁵³Ti Jesuse jech laj yal:

—Ta melem ta xcalboxuc ava'iic, mi mu xave'ic ti jbec'tal ti co'ol j'elantique, mi mu xavuch'beic ti jch'ich'ele, mu'yuc acuxlejalic.

⁵⁴Yan ti buch'u ta sve'bun ti jbec'tale, ti ta xuch'bun ti jch'ich'ele, oy scuxlejal sbatel osil. Ja' jech xtoc vu'un ta jcha'cuxes ta slajebal c'ac'al. ⁵⁵Yu'un ti jbec'tale ja' bats'i ve'lil. Ti jchich'ele ja' bats'i j'uch'el. ⁵⁶Ti buch'u ta sve' ti jbec'tale, ti ta xuch' ti jch'ich'ele, cuxul ta jtojol. Cuxulun ta stojol ec. ⁵⁷Ti Totil ti Buch'u laj stacun talele cuxul o. Ja' jechun ec, cuxulun ta sventa. Ja' jech xtoc ti buch'u ta smalq'uin sba ta jtojole, ja' ta xcuxi ta jventa. ⁵⁸Ti pan ti ta xcal ti liquem talem ta vinajele, ti pan taje, mu xco'olaj jech chac c'u cha'al ti maná ti laj sve'ic ti amolmuc'totic ta vo'nee, yu'un chamic ono'ox. Ti

buch'u ta sve' ti pan li'e, ta xcuxi o sbatel osil —xi ti Jesuse.

⁵⁹Ti va'i s'elan ichanubtasvan ti Jesuse, tey ichanubtasvan ta ch'ul na ti tey ta Capernaum jteclume.

Ja' cuxlejaj sbatel osil ti sc'op Diose

⁶⁰C'alal jech laj ya'iic ti chanubtasel taje, ep ti buch'utic sts'acliojic batel ti Jesús ti jech laj yalique:

—Ti va'i s'elan ta xchanubtasvan taje, toj vocol ta ch'unel. ¿Mi yu'un oy buch'u ta xch'unbat ti va'i s'elan ta xchanubtasvane? —xiic.

⁶¹Ti Jesuse laj yil ti xvulajetic ta labanvanej ti va'i s'elan laj yale. Jech o xal ti stuque jech laj sjac':

—¿Mi yu'un ta soques avo'ntonic taje? ⁶²¿C'usi van ta xc'ot ta avo'ntonic ti c'alal ta xavilic ti ta xisut batel ti bu lilic talem ti vu'un co'ol j'elantique? ⁶³Ti j'ac'-cuxlejale, ja' ti Ch'ul Espíritue. Yan ti lum ach'ele, mu xac' cuxlejaj. Ti c'usi laj xa calboxuc ava'iique, ja' melem cuxul ti jc'ope. Ja' ta xac' cuxlejaj.

⁶⁴Pero oy jlom avu'unic ti mu xach'unique —xi ti Jesuse.

Ja' jech s'elan laj yal ti Jesuse, ja' ti yiloy ti ta sliquebal talem ti oy buch'utic mu xch'unique. Ja' jech xtoc yiloy ti buch'u ta x'ac'van batel ta c'abale. ⁶⁵Jech laj yal ti Jesuse:

—Jech ono'ox laj calboxuc ava'iic ti mu'yuc buch'u ta xtal ta jtojol ti mi ma'uc ic'bil talem yu'un ti Jtot ti xacutique —xi ti Jesuse.

⁶⁶Ti c'alal jech laj yal taje, ja' o tey ep lic xchac' sbaic ti buch'utic sts'acliojic to ox ti Jesuse. Mu'yuc xa laj xchi'inic batel. ⁶⁷Jech o xal

ti Jesuse jech laj sjac'be ti lajcha'vo' yajchanc'optaque:

—Ti vo'oxuque, ¿mi ta xac'an ta xabatic ec? —xut.

⁶⁸Ti Simón Pedroe jech laj stac':

—Cajval, ¿buch'u xa ta jts'aclicutic batel? Yu'un ti ac'ope ja' cuxlejal sbatel osil. Ti c'usi ta xavale ja' melel. ⁶⁹Ti vu'uncutique laj xa jch'unotcutic. Ja' jech xtoc jna'cutic ti vo'ot ti Cristoote, Snich'onot ti cuxul Diose —xi ti Pedroe.

⁷⁰Ti Jesuse jech itac'av:

—¿Mi mu laj jt'ujoxuc ti lajcha'vo'oxuque? Manchuc mi ja' jech laj jpas, oy jun avu'unic ti ja' pucuje —xi ti Jesuse.

⁷¹Ati va'i s'elan laj yal ti Jesuse, ja' ta xalbe sc'oplal ti Judas Iscariotee, ti ja' snich'on ti Simone. Yu'un ti Judase ja' ta x'ac'van batel ta c'abal manchuc mi ja' jun ta slajcha'vo'al ti yajchanc'optac ti Jesuse.

Ti Jesuse mu x'ich'at ta muc' yu'un ti yits'inabtaque

7 C'alal jech laj yo'nton taje, ti Jesuse lic xanavuc tey ta yosilal Galilea. Yu'un mu sc'an ti tey oy o ta Judeae. Yu'un ta sc'an ta xmilat yu'un ti j'israeletique. ²Nopol xa sc'an sq'uinal ti axibal nae, ti ja' jun q'uin yu'unic ti j'israeletique. ³Ti yits'inabtaque jech laj yalic:

—Mu li'uc no'ox xacome. Batan ta Judea yo' jech ta xayilic ti avajts'aclivanejtaque ti oy c'usi xu' avu'une. ⁴Yu'un ti mi ta jc'antic ti ta xcac' j'batic ta ojtiquinele, mu ta muculuc ta j'pastic c'usi ta sc'an pasele. Yu'un ti c'usi ta xapas li'e,

ba ac'o ta ilel ta sba ta sat scotol ti cristianoetic teye —xutic ti Jesuse.

⁵Ti jech laj yalic ti yits'inabe, yu'un mu xich'ic ta muc' ti Jesuse.

⁶Ti Jesuse jech laj stac'be:

—Yu'un mu to ta xc'ot yorail cu'un. Ti vo'oxuque c'usuc no'ox ora xu' xabatic. ⁷Yu'un ti buch'utic co'ol avo'ntonic schi'uque, mu'yuc xti'et sjolic ta atojolic. Yan ti vu'une ta xiscrontainicun, ja' ti jamal ta xcalbe ya'lic ti c'usi chopol ta spastique. ⁸Ti vo'oxuque batanic ta q'uin. Ti vu'une mu xibat. Yu'un mu to sta yorail ta xc'ot ti coraile —xi ti Jesuse.

⁹C'alal jech laj yal taje, tey icom ta Galilea.

Ti Jesuse tey oy ta q'uin yu'un ti axibal nae

¹⁰C'alal jech batemic xa ta q'uin ti yits'inabe, jech ti Jesuse ibat ec. Pero mucultic ibat, yu'un mu sc'an xac' sba iluc. ¹¹Ti j'israeletique jech ta xalic ti ta sa'vanic ta q'uine:

—¿Bu oy xana' ti vinique? —xiic.

¹²Ti ta scotol ti cristianoetic teye ta xalbeic sc'oplal ti Jesuse. Ti jlome ta xalic ti ja' jun lequil vinique. Ti jlome ta xalic ti ja' jun chopol vinique. Yu'un ta slo'laan ti cristianoetique, xiic. ¹³Mi ja'uc oy buch'u jamal ta xalbe sc'oplal ti Jesuse, yu'un ta xi'ic yu'un ti jchapanvanej j'israeletique.

¹⁴C'alal o'lol xa ox batel ti q'uine, och batel ta templo ti Jesuse. Tey lic chanubtasvanuc. ¹⁵Jech xtoc ti j'israeletique ch'ayal ic'ot yo'ntonic ti jech laj yalique:

—¿C'usi xut ep sbijil ti vinic le'e ti c'alal mu'yuc yich'oj chanubtasele? —xiic.

¹⁶Ti Jesuse jech laj stac':

—Ma'uc jbijil jtuc ti jech ta xichanubtasvane. Yu'un ja' yac'objun ti Buch'u laj stacun talele.

¹⁷Mi oy buch'u sjunul yo'nton ta sc'an ta spas ti c'usi ta sc'an ti Diose, tey ta xlic yil mi liquem talel ta stojol ti Diose, o mi ja' no'ox ta jnop jtuc ti c'u s'elan ta xichanubtasvane. ¹⁸Buch'uuc no'ox ti ja' no'ox ta snop stuc ti c'usi ta xale, yu'un ja' no'ox ta sc'an ich'el ta muc' yu'un ti cristianoetique. Yan ti Buch'u ta xac' persa ti ja' ich'bil ta muc' ta xc'ot yu'un ti Buch'u itacat talele, le'e, ja' melet ti c'usi ta xale. Ma'uc jlo'lavanej.

¹⁹¿Mi mu ja'uc Moisés laj yac' avich'ic ti mantale? Manchuc mi jech avich'ojic, pero mu'yuc buch'u junucal xch'un avu'unic ti mantal taje. Yu'un ta xac'an ta xamilicun ava'lic —xi.

²⁰Ti cristianoetique jech laj yalic:

—Ti vo'ote ach'ulelinojbe sch'ulel pucuj. ¿Buch'u ta sc'an ta smilot ya'i? —xutic.

²¹Ti Jesuse jech laj yal:

—Ti c'usi laj jpas avilic ta sc'ac'alil cuxob o'ntonale, acotolic ch'ayal avo'ntonic yu'un. ²²Ti Moises laj yac'boxuc mantal yu'un ti circuncisione. Pero ma'uc laj sliques stuc. Yu'un ja' laj sliques ti amolmuc'totic ta vo'nee. Pero ti vo'oxuque ta xayac'beic yich' circuncisión jun biq'uit querem manchuc mi ta sc'ac'alil ti cuxob o'ntonale. ²³Ja' yu'un un, yo' jech mu xata amulic yu'un smantal ti Moises, jech o xal ti vo'oxuque ta xavac'beic yich' circuncisión ti biq'uit quereme manchuc mi

ja' o sc'ac'alil ti cuxob o'ntonale. ¿C'u cha'al xti'et ajolic ta jtojol ti jech laj jcolesbe schamel sjunul sbec'tal ti vinique ti ja' o sc'ac'alil ti cuxob o'ntonale? ²⁴Ti c'alal ta xachapanvanique, nopic lec ti c'usi ta xavalique. Mu xatic'be smul ta ora no'ox —xi ti Jesuse.

Ti Jesuse ta xal ti bu liquem talele

²⁵Ti buch'utic tey nacalic ta Jerusalem, oy jlom ti jech lic sjac'be sbaique:

—¿Mi mu ja'uc ti vinic le'e ti ta sa'ic yo' ta smilique? ²⁶Q'uel avil, ch'an xutic ti tey va'al ta xchanubtas ti cristianoetique. ¿Mi yu'un ta xch'unic xana' ti j'abteletic equé ti ja' Cristo ti vinic le'e? ²⁷Pero ti vo'otique jna'ojtic lec ti bu liquem talele. Yan ti c'alal ta xtal ti Cristoe, mu'yuc buch'u sna' bu ta xlic talel —xiic.

²⁸C'alal jech laj ya'i ti Jesús taje, ti tey ta xchanubtasvan ta temploe, jech tsots lic yal:

—Ati xaltic un cha'e xavojtiquinicun, xana'ic bu liquemun talel. Pero mu talemucun ta jmantal jtuc. Yu'un ja' tacbilun talel yu'un ti Buch'u lec yo'ntone, ti vo'oxuc mu xavojtiquinique. ²⁹Ti vu'une xcojtiquin ti Buch'u laj stacun talele. Yu'un tey liquemun talel ta stojol —xi ti Jesuse.

³⁰Ti c'alal jech laj ya'iique, ta sc'an stsaquic ox ya'ic ta chuquel. Pero mu'yuc buch'u junucal itsac yu'unic. Yu'un mu to ta xc'ot yorail ti Jesuse. ³¹Pero oy ep ti buch'utic laj xch'unic ti ja' Cristo ti Jesuse. Jech o xal jech laj yalic:

—C'alal mi tal ti Cristoe, ¿mi yu'un van ja' más to ta xac' ta ilel

ti smuc'ul stsatsale, mi ja' mu sta ta spas ti vinic le'e? —xiic.

**Ti jfariseoetique laj staquic
batel mayoletic yo' ta stsaquic
ta chuquel ti Jesuse**

³²Ti jfariseoetique laj ya'iic ti c'u s'elan ta xalic ti cristianoetic sc'oplal ti Jesuse. Jech ti stuquique schi'uc ti banquial paleetique laj staquic batel mayoletic yu'un ti temploe yo' ta stsaquic ta chuquel ti Jesuse. ³³Ti Jesuse jech laj yal:

—Mu xa jaluc li' oyun ta atojolique. Yu'un ta xisut batel ta stojol ti Buch'u laj stacun talele.

³⁴Jech ti vo'oxuque ta xlic asa'icun. Pero mu xataicun. Yu'un mu xu' ta xac'otic tey ti bu xic'ote —xi.

³⁵Jech ti j'israeetique jech lic sjac'be sbaic ta jujun tal:

—¿Bu ta xbat ya'yeluc ti ta xal ti mu xu' ta jtatic ta sa'ele? ¿Mi yu'un van ta xbat ta stojol ti j'israeetic ti tanijemic ta naclej schi'uc ti jyanlum cristianoetique, yo' jech chbat xchanubtas ti jyanlum cristianoetique? ³⁶¿C'usi smelol ta xal ti jech laj yalbotique: “Ta xasa'icun, pero mu xataicun. yu'un ti bu ta xibate, mu xu' ta xac'otic tey”, ti xie? —xiic.

Ti cuxul sat vo'e

³⁷Ti slajeb c'op q'uin ti ja' tsots sc'oplal yu'unique, ti Jesuse ja' o tey lic sva'an sba. Tey lic tsots c'opojuc ti jech laj yale:

—Mi oy buch'u ta xa'i taqui ti'ile, ac'ol taluc ta jtojol, ac'ol yuch' ti vo'e. ³⁸“Ti yo'n tonic ti buch'utic ta xisch'unune co'ol s'elan cuxul sat vo' ti yo'n tonic”, xi ta xal ti sc'op Diose —xi ti Jesuse.

³⁹Ti va'i s'elan laj yal ti Jesuse, ja' ta xac' ta na'el ti ta xich'ic ti Ch'ul Espiritu ti buch'utic ta xch'unique. Yu'un mu'yuc to talem ti Ch'ul Espiritue. Yu'un ti Jesuse mu'yuc to sitem batel ta vinajel ta yich'el ti slequilale, ti yutsilale.

**Cha'ch'ac c'ot yo'n tonic
ti cristianoetique**

⁴⁰C'alal jech laj ya'iic ti jlom cristianoetic taje, jech laj yalic: —Melel, ti vinic li'e ja' ti j'alc'op ti ta ono'ox xtale —xiic.

⁴¹Ti yane jech laj yalic: —Ja' ti Cristoe —xiic.

Pero ti yan xtoque jech laj yalic: —iBu xata ti ta Galilea ta xlic talel ti Cristoe! ⁴²Ti Cristoe yu'un ta xlic talel ta snitilul ti ajvalil Davide. Tey ta jteclum Belén ti ta slumal stuc ti Davide, xi ta xal ti sc'op Diose —xut sbaic.

⁴³Jech o xal ti cristianoetique cha'ch'ac ic'ot yo'n tonic yu'un ti Jesuse. ⁴⁴Oy jlom ta ox stsaquic ya'iic ta chuquel, pero mu'yuc vu' yu'unic.

Ti j'opisiaetique mu xch'unic ti Jesuse

⁴⁵Ti mayoletic yu'un ti temploe isutic batel yo' bu oy ti jfariseoetique schi'uc ti banquial paleetique. Ti stuquique jech laj sjaq'uic:

—¿C'u cha'al ti mu laj atsaquic talele? —x'utatic.

⁴⁶Ti mayoletic jech itac'avic: —Yu'un mu'yuc buch'u jech jun vinic ta xc'opoj jech chac c'u cha'al ti vinic le'e —xiic.

⁴⁷Ti jfariseoetique jech laj yalic: —¿Mi yu'un laj avac' abaic ta lo'lael ec? ⁴⁸¿Mi yu'un xavac'touc ti

oy buch'u laj xa xch'un ti banquial cu'untique schi'uc ti jfariseoetique?

⁴⁹Pero ti cristianoetic ti mu xojtiquinic ti mantale, chopol ta x'ilatic yu'un ti Diose —xiic.

⁵⁰Ti Nicodemoe, ja' ti buch'u ay sq'uel ta ac'obaltic ti Jesuse, ja' jun jfariseo ec. Jech o xal jech laj yal:

⁵¹—Mu xu' jsa'betic smul jun vinic ti mi mu'yuc to ca'binojtic lec ti c'usi laj xa spase, xi ti mantal cu'untique —xi ti Nicodemoe.

⁵²Ti stuquique jech lic staq'uic: —¿Mi yu'un jgalilea vinicot ec? Q'uelo lec ti sc'op Diose. Tey ta xavil ti mu xloc' tael jun j'alc'op ta Galileae —x'utat ti Nicodemoe.

⁵³Ts'alacal to un, ta jujun tal ibat ta snaic.

Ti jmulivajel antse

8 Ti Jesuse ibat ta vits Olivos. ²C'alal isacub ta yoc'lomale, isut batel ta templo. Ja' o tey lic stsob sbaic tael ti cristianoetic ta stojole. Tey ichoti lic chanubtasvanuc. ³Ti jchanubtasvanejetic yu'un ti mantale schi'uc ti jfariseoetique tey yic'ojic tael jun ants ti yacal ta xmulivaj laj staique. Tey laj sva'anic ta o'lol. ⁴Jech laj yalbeic ti Jesuse: —Jchanubtasvanej, ti ants li'e yacal ta xmulivaj laj staic. ⁵Ti buch'u jech ants jech chac c'u cha'al li'e, ta xalbotic ta smantal ti Moisesse ti ac'o yich' milel ta tone. Ti vo'ote, ¿c'usi ta xaval? —xutic ti Jesuse.

⁶Ti jech laj yalic taje, yu'un ta slajeltsabe yo'nton yo' jech ta stabeic smul ti Jesuse. Ti Jesuse cuji. Lic sts'iba ti banomil ta sni'

sc'obe. ⁷Ti jech tey xvulajetic ta sjaq'uele, jech ti Jesuse tey iva'i.

Jech laj yal:

—Buch'uuc no'ox junucal avu'unic ti mu sna' sa' smule, ja' ac'o syales ba'yel ti ton ta stojol ti antse —xi ti Jesuse.

⁸Jech xtoc lic cha'cujiuc ta sts'ibael ti banomile. ⁹C'alal jech laj ya'iic ti stuquique, lic ya'iic ta yo'ntonic ti oy smulique. Jech o xal un, ta jujun tal illoq'ic batel. Ja' ba'yel illoq'uic batel ti moletique. C'alal jech loq'uemic xa batel scotolique, stuc xa icomtsanatic ti antse schi'uc ti Jesuse. ¹⁰Ti Jesuse tey iva'i. Laj yil ti mu'yuc xa buch'u tey oye, ti ja' xa no'ox stuc ti antse. Jech laj yalbe ti antse:

—Ants, ¿bu ibat ti buch'utic ta sa' amule? ¿Mi mu junuc buch'u laj yac' atoj ti amule? —xi ti Jesuse.

¹¹Ti antse jech itac'av: —Mu'yuc chquil, Cajval —xi. Ti Jesuse jech laj yal:

—Mi ja'uc ti vu'un ta xcac' atoj ti amul eque. Avi li'e batan. Mu xa me xasa' amul yan velta —xi ti Jesuse.

Ti Jesuse ja' luz yu'un scotolic ti cristianoetique

¹²Ti Jesuse jech ic'opoj yan velta ta stojol ti cristianoetique:

—Vu'un luzun yu'un ti cristianoetique. Ti buch'u ta xists'aclie, oy luz yu'un ti ja' ta x'ac'bat ti scuxlejale. Mi ja'uc ta xanav ta ic'al osil —xi ti Jesuse.

¹³Ti jfariseoetique jech laj yalic: —Ti vo'ote ja' no'ox ta xavalbe aba ac'oplal atuc. Ti jech ta xaval taje, mu'yuc c'usi bal o —xutic.

¹⁴Ti Jesuse jech itac'av:

—Ti ta xcalbe jba jc'oplal jtuque, yu'un ja' melel. Yu'un jna' bu lital, bu ta xibat xtoc. Ti vo'oxuque mu xana'ic bu talemun, bu ta xibat. ¹⁵Ti vo'oxuque atalelic no'ox atuquic ti ta xachapanvanique. Yan ti vu'une mu'yuc buch'u ta jsa'be smul. ¹⁶Ti mi ta xichapanvane, ta yutsil co'nnton. Yu'un mu jtucuc no'ox ti jech ta xichapanvane. Yu'un tacbilun talel yu'un ti Jtote, ja' ti ta xischi'in ta xchapanele. ¹⁷Ti mi oy chib rextigo ti co'ol sc'opique, ch'unbeic, xi ti mantal avu'unic ti ts'ibabile. ¹⁸Lec oy cha'e, ti vu'une rextigoun jtuc. Ti yan rextigo xtoque ja' ti Jtot ti laj stacun talele —xi ti Jesuse.

¹⁹Jech ti stuquique jech laj staq'uic:

—¿Bu oy ti atote? —xutic.

Ti Jesuse jech laj stac':

—Ti vo'oxuque mu xavojtiquinicun. Mi ja'uc xavojtiquinic ti Jtot xtoque. Ti yu'unuc xavojtiquinicune, xavojtiquinic ti Jtot ti jechuque —xi ti Jesuse.

²⁰Ja' jech laj yal ti Jesuse c'alal ta xchanubtasvan ta templo ti bu oy scaxail smoton ti Diose. Pero mu'yuc buch'u itsacvanic ta chuquel, yu'un mu to ta xc'ot ti yoraile.

“Ti bu ta xibate mu xu' ta xac'otic tey”, xi ti Jesuse

²¹Ti Jesuse jech lic xcha'al:

—Ti vu'une ta xibat. Ti vo'oxuque ta xasa'icun. iC'u stu un! tey acuchoj amul ta xachamic. Yu'un ti bu ta xibate, mu xu' xac'otic tey —xi.

²²Ti j'israeletique jech laj yalic:

—Ti va'i s'elan ta xal ti mu xac'otic tey ti bu ta xibate, ti xie, ¿mi yu'un ta smil sba ya'yel? —xut sbaic.

²³Ti Jesuse jech laj yalbe:

—Ti vo'oxuque li' no'ox ayanemoxuc li' ta sba banomile. Yan ti vu'une liquemun talel ta vinajel. Ti vo'oxuque sba banomil oyoxuc. Pero ti vu'une ma'uc li' liquemun ta sba banomile. ²⁴Jech o xal laj calboxuc ava'iic ti acuchoj amulic xacham xalajique, yu'un ti mi mu xach'unic ti Buch'uun ta melele, jech acuchoj amulic xacham xalajic, ti xacutoxuque —xi ti Jesuse.

²⁵Jech ti stuquique jech laj sjac'beic:

—¿Buch'uot un cha'e? —xutic.

Ti Jesuse jech laj stac':

—Laj xa calboxuc ava'iic ta sliquebal. ²⁶Oy ep ti c'usi xu' ta xcalboxuc ti ta jchapanoxuque. Pero ti Buch'u laj stacun talele, ja' melel ti stuque. Jech o xal un, ta xcalboxuc ava'iic ti c'usi laj ca'i ta stojole —xi ti Jesuse.

²⁷Jech ti stuquique mu'yuc laj ya'iic ti ja' ta xalbe sc'oplal ti Stote.

²⁸Ti Jesuse jech laj yal:

—C'alal ti vo'oxuc ta xajipanican ta cruz ti vu'un ti co'ol j'elantique, ja' to tey ta xavojtiquinicun ti Buch'uun ta melele. Yu'un scotol ti c'usi ta xcale, ma'uc ta jmantal jtuc. Yu'un ja' no'ox ta xcal ti c'u s'elan licanubtasat yu'un ti Jtote. ²⁹Yu'un ti Buch'u laj stacun talele li' xchi'inojune. Yu'un mu'yuc yictaojun comel jtuc ti Jtote. Yu'un ti vu'une ja' ta jpas ti c'usi lec ta xile —xi ti Jesuse.

³⁰Ti c'alal jech laj yal ti Jesús taje, ep laj xch'unic.

**Ti snich'nabtac ti Diose schi'uc
ti buch'utic mosovinbilic
yu'un ti mulile**

³¹Ti Jesuse jech laj yalbe ti j'israeletic ti buch'utic laj xch'unique:

—Ti vo'oxuque ti mi staoj o yav avo'ntonic ta xach'unic ti c'usi laj calboxuque, ja' cajchanc'opoxuc ta melel. ³²Ja' jech xtoc umbi, ta xlic avojtiquinic ti melele. Ti melele ja' ta scoltaoxuc loq'uel ta mosovil —xi ti Jesuse.

³³Ti stuquique jech laj staq'uic: —Mu'yuc quilojcutic mosovinel. Yu'un ti vu'uncutique snitiluluncutic ti Abrahame. ¿C'u cha'al ta xaval ti ta jtacutic coltaele? —xutic.

³⁴Ti Jesuse jech laj yal: —Ta melel ta xcalboxuc ava'iic, scotol ti buch'u ta sa' smulique, ja' mosovinbilic yu'un ti mulile. ³⁵Ti jun mosovile mu xcom o ta sna ti yajvale. Yan ti mero nich'onile ta xcom o ta sna ti stote. ³⁶Jech o xal un, ti mi ta jcoltaoxuc ti vu'un Nich'onilune, jech ti vo'oxuque mu'yuc xa mosovinbiloxuc. ³⁷Jna' lec ti vo'oxuque ti ja' snitiluloxuc ti Abrahame. Pero mu xac'an xach'unic ti c'usi ta xcale. Ta xamilicun ava'iic. ³⁸Ti vu'une ja' ta xcal ti c'usi laj yac'bun quil ti Jtote. Ti vo'oxuque ja' ta xapasic ti c'usi ta xa'albatic yu'un ti atotique —x'utatic.

³⁹Ti stuquique jech itac'avic:

—Ti jtotcutique ja' ti Abrahame —xiic.

Pero ti Jesuse jech laj yalbe:

—Ti meleluc ti ja'uc snich'naboxuc ti Abrahame, ta xapasic jech chac c'u cha'al laj spas ti stuc jechuque.

⁴⁰Manchuc mi ta xcalboxuc ava'iic ti melel ti chanubtasbilun yu'un ti Diose, ti vo'oxuque ta xamilicun ava'iic. Yan ti Abrahame mu'yuc laj spas jech chac c'u cha'al ti ta xapasique. ⁴¹Ti vo'oxuque ja' jech ta xapasic jech chac c'u cha'al ta spas ti atotique —xi ti Jesuse.

Ti stuquique jech laj yalic:

—Ti vu'uncutique ma'uc tsobbilal ololuncutic. Yu'un oy jun jtotcutic, ja' ti Diose —xiic.

⁴²Ti Jesuse jech laj yal:

—Ti ta meleluc ti ja'uc Atotic ti Diose, lec xavilicun ti jechuque. Yu'un liquemun talel ta stojol ti Diose ti jech li' oyune. Mu yu'unuc talemun ta jmantal jtuc. Yu'un ja' tacbilun talel yu'un ti Diose.

⁴³¿C'u cha'al ti mu xava'iic ti c'usi ta xcale? Yu'un mu xac'an xava'iic ti jc'ope. ⁴⁴Ti atotique ja' ti pucuje. Yu'un ja' yu'unoxuc. Jech o xal ta xapasic ti c'usi ta sc'an ti stuque. Ti pucuje ta sliquebal ono'ox talel ti ja' jmilvaneje. Mu sc'an sco'oltas sba schi'uc ti melele. Jech o xal un, mi ja'uc juteb ta xal ti melele. Ti buch'u ta sjut ti c'ope co'ol s'elan jech chac c'u cha'al ti stuque. Yu'un ja' jutc'op ono'ox. Yu'un ja' totil jutc'op. ⁴⁵Ti jech ta xcalboxuc ti melele, jech o xal mu xac'an xach'unicun. ⁴⁶¿Buch'u junucal avu'unic ti xu' ta xac' ta ilel ti oy jmule? Ti mi melel ti c'usi ta xcalboxuque, ¿c'u cha'al mu xac'an xach'unic? ⁴⁷Ti buch'utic ja' snich'nabtac ti Diose ta xch'unbeic

ti sc'ope. Yan ti vo'oxuque ma'uc snich'naboxuc ti Diose. Jech o xal mu xac'an xach'unbeic ti sc'ope —xi ti Jesuse.

Ti Cristoe oy xa ono'ox ti c'alal ivoc' ti Abrahame

⁴⁸Ti j'israeletique jech laj yalic: —Oy smelol ti jech ta xcalcutic ti ja' jun jsamaria vinicote, ti ach'ulelinojbe sch'ulel ti pucuje —xutic.

⁴⁹Ti Jesuse jech laj stac': —Ma'uc quich'ojbe sch'ulel ti pucuje. Ti c'usi ta jpase, ja' yich'el ta muc' ti Jtote. Pero ti vo'oxuque ma'uc ta xavaq'uicun ta ich'el ta muc'. ⁵⁰Ti vu'une ma'uc oy ta co'nton ti lec jc'oplal avu'unique. Pero oy Buch'u ta xiyac'un ta ich'el ta muc', ja' ti Buch'u ta xchapan scotole. ⁵¹Ta meel ta xcalboxuc ava'iic, ti buch'u ta xich' ta muc' ti c'usi ta xcale, mi ja'uc ta xcham o —xi ti Jesuse.

⁵²Ti j'israeletique jech laj staq'uic: —Ta meel ono'ox ti ach'ulelinojbe sch'ulel ti pucuje. Yu'un ti Abrahame, scotol ti j'alc'opetique ichamic. Pero ti vo'ote ta xaval: “Ti buch'u ta xich' ta muc' ti c'usi ta xcale, mu xcham o”, xachi. ⁵³¿Mi vo'ot toj ech'em xu' avu'un latal? ¿Mi ja' mu sta ti jtotic Abrahame? Ti stuque icham. Ti j'alc'opetique ichamic xtoc. ¿Buch'uot ta xabis aba? —xutic.

⁵⁴Ti Jesuse jech laj stac'be: —Yan ti mi ja' no'ox ta xcac' jba ta ich'el ta muc' jtuque, mu'yuc c'usi bal o. Yu'un ti Buch'u ta xiyac'un ta ich'el ta muq'ue, ja' ti Jtote, ti ja' Dios avu'unic ta xavalique. ⁵⁵Ti

vo'oxuque mu xavojtiquinic. Yan ti vu'une xcojtiquin. Yan ti mi ta xcal ti mu xcojtiquin ti Diose, jutc'opun ta j'ech'el jech chac c'u cha'al ti vo'oxuque. Ta meel ti vu'une xcojtiquin. Jech o xal ta jch'un ti c'usi ta xale. ⁵⁶Ti Abrahame, ti ja' amolmuc'totic ta vo'nee, xmuyubaj xa yo'nton ti laj ya'i ti ta xitale. Laj yil ti litale. Jech o xal xmuyubaj xa yo'nton ta jmec —xi ti Jesuse.

⁵⁷Ti j'israeletique jech laj yalbeic ti Jesuse:

—Ti vo'ote mu'yuc to avich'oj lajuneb yoxvinic(50) jabil. ¿C'usi laj avut ti laj avil ti Abrahame? —xutic.

⁵⁸Ti Jesuse jech laj stac':

—Ta meel ta xcalboxuc ava'iic, ti c'alal mu'yuc to ox voqu'em ti Abrahame, tey xa ono'ox oyun ti vu'une —xi ti Jesuse.

⁵⁹Jech ti stuquique laj stsaquic ton yo' ta xac'beic ti Jesuse. Pero ti stuque laj sq'uej sba. Iloc' batel ta templo. Tey i'ech' batel ta o'lol yu'unic. Ibat.

Ti Jesuse ta sjambe sat jun vinic ti ma'sat ono'ox voqu'eme

9 C'alal jech ta xanav batel ti Jesuse, tey laj yil jun vinic ti ma'sat ono'ox voqu'eme. ²Ti yajchanc'optaque jech laj sjac'beic: —Jchanubtasvanej, ¿c'u cha'al ti ma'sat ivoc' ti vinic li'e? ¿Mi yu'un ja' ta scoj smul ti stot sme'e, mi ta scoj smul stuc? —xiic.

³Ti Jesuse jech laj yal: —Ma'uc ta scoj stuc. Mi ja'uc ta scoj smul ti stot sme'e. Ti jech ma'sat ivoqu'ue, yo' jech ac'o vinajuc yabtel ti Dios ta stojole. ⁴Yo' to sac ti osile, ta sc'an ta jpasbe yabtel ti Buch'u

laj stacun talele. Yu'un ta xa xtal ti ac'obaltique c'alal mu'yuc xa buch'u xu' ta x'abteje. ⁵Ti jech li' to oyun ta sba banomile, vu'unun ti saquilal osil yu'unic ti cristianoetique —xi ti Jesuse.

⁶C'alal jech laj yal ti Jesuse, laj stubta ti banomile. Laj spas juteb ach'el ta stub. Laj sbonbe ta sat ti ma'sate.

⁷Ts'acal to un, jech laj yal ti Jesuse:

—Batan, ba poco ti asat ti ta sat vo' ti Siloé sbie —xi. (Ti smelol ti Siloee ja' tacbil.)

Jech ti ma'sate ba spoc ti sate. C'alal isut talele, lec xa xil ti osile. ⁸Jech laj yalic ti slac'nataque schi'uc ti buch'utic ti yilojic ono'ox ti ma'sate:

—¿Mi mu ja'uc ti vinic le'e ti xchotet ta sc'an limuxnae? —xiic.

⁹Oy jlom ta xalic:

—Ja' —xiic.

Ti yan xtoque jech ta xalic:

—Ma'uc. Ja' no'ox ti xco'olaje —xiic.

Pero ti vinique:

—Vu'unun —xi stuc.

¹⁰Jech laj sjac'beic:

—¿C'usi laj avut ti ta xavil xae? —xutic.

¹¹Ti stuque jech laj stac':

—Ti vinic ti ja' sbi Jesuse laj spas ach'el. Laj sbonbun ta jsat. “Batan ta sat vo' ti Siloé sbie. Tey xapoc ti asate”, xiyutun. Libat ec un. C'alal jech laj jpoc ti jsate, laj quil ti saquilal osile —xi.

¹²Ti vinique jech ijac'bat:

—¿Bu oy ti vinic taje? —xutic.

Ti stuque jech laj yal:

—Mu jna' —xi.

Ti jfariseoetique ta sjac'beic ti ma'sate ti c'u s'elan ijam ti sate

¹³Ti ma'sat to oxo ic'bil ibat ta stojol ti jfariseoetique. ¹⁴Ti jech

laj spas ach'el ti laj scolta ma'sat ti Jesuse, ja' o ta sc'ac'alil ti cuxob o'ntonale. ¹⁵Ti jfariseoetique laj xcha'jac'beic ti ma'sat to oxo ti c'usi laj yut ti xil xa ti osile. Ti stuque jech laj yal:

—Laj sbonbun ach'el ta jsat.

Ts'acal to laj jpoc. Avi tana un, ta xquil ti osile —xi ti vinique.

¹⁶Oy jlom jfariseoetique jech laj yalic:

—Ti vinic ti jech laj spas taje ma'uc tacbil talel yu'un ti Diose. Yu'un mu xchabi ti sc'ac'alil ti cuxob o'ntonale —xiic.

Pero ti yan xtoque jech ta xalic:

—¿C'usi xut ta xac' ta ilel smuc'ul stsatsal ti mi ja' jun jsa'mulile? —xiic.

Jech o xal un, ti stuquique cha'ch'ac yo'nton ic'otic. ¹⁷Jech lic xcha'jac'beic ti ma'sat to oxo:

—Ti vo'ote ¿c'usi vinical ta xaval ti laj sjambot ti asate? —xutic.

Ti stuque jech laj yal:

—Ti vu'un ta xcale ja' jun j'alc'op —xi.

¹⁸Pero ti j'israeetique mu sc'an xch'unic ti ja' ma'sat to ox ti ta xil ti osile. Jech o xal laj staquic ta iq'uel stot sme' ti ma'sat to oxo. ¹⁹Ti stuquique jech laj sjac'beic:

—¿Mi ja' anich'on li'e ti ta xavalic ti ma'sat ivoq'ue? ¿C'u cha'al ti jech ta xil xa osil avi tana une? —xutic.

²⁰Ti stot sme'e jech laj staq'uic:

—Jna'cutic ti ja' jqueremcutique, ti ma'sat ivoq'ue. ²¹Pero ti jech ta xil xa ti osile, le'e, mu jna'cutic. Ja' jech xtoc mi ja'uc jna'cutic ti buch'u ijambun ti sate. Jac'beic ava'iic stuc. Yu'un julem xa sch'ulel. Xu' ta xayalbot ava'iic —xiic.

²²Ja' jech laj yal ti stot sme'e, ja' ti ta xi'ic yu'un ti j'israeletique. Yu'un laj xa scomonop sc'opic, buch'uuc no'ox ti ta xal ti ja' Cristo ti Jesuse, ta xtenat loq'uel ta ch'ul na yu'unic. ²³Jech o xal: “Jac'beic ava'iic ti jqueremcutique, julem xa sch'ulel”, ti xiique.

²⁴Jech o xal ti j'israeletique laj xcha'taic ta iq'uel ti vinic ti ma'sat to oxe. Jech laj yalbeic:

—Albun ca'icutic ta melet ta sba ta sat ti Diose. Yu'un ti vinic taje jna'cutic ti ja' jun jsa'mulile —xiic.

²⁵Ti stuquique jech laj stac':

—Mu jna' mi ja' jun jsa'mulil, mi ma'uc. Ti c'usi jna' leque, ja' ti ma'satun to oxe. Avi tana un, ta xquil xa ti saquilal osile —xi ti vinique.

²⁶Ti stuquique jech lic xcha'jac'beic:

—¿C'u s'elan laj spas? ¿C'usi laj yut ti laj sjam ti asate? —xutic.

²⁷Ti vinique jech laj stac'be:

—Laj xa calboxuc ava'iic. Pero mu xac'an xach'unbeicun. ¿C'u cha'al ti ep ta velta ta xac'an ti ta xcalboxuque? ¿Mi yu'un ta xac'an ta xats'acli ava'iic ec? —xi ti vinique.

²⁸Ti stuquique jech xjajet xa laj yalic:

—Ti vo'ote ts'aclio ti vinic taje. Yan ti vu'uncutique ja' ta jts'aclicutic ti Moisesse. ²⁹Yu'un jna'o'jcutic ti ic'o'ponat yu'un Dios ti Moisesse. Pero ti vinic taje mi ja'uc jna'cutic ti bu liquem talele —xiic.

³⁰Ti vinique jech laj stac':

—Toj labal ta xca'i avu'unic ti mu xana'ic ti bu liquem talele ti c'alal ja' laj sjambun ti jsate. ³¹Jna'tic

lec, ti Diose mu xa'ibe sc'op ti jsa'muliletique. Yu'un ja' no'ox ta xa'ibe sc'op ti buch'utic ta xich'ic ta muq'ue, ti ta spasic ti c'usi ta sc'an ti yo'ntone. ³²Yu'un mu'yuc xca'ibetic o sc'oplal ti ta sjambe sat jun vinic ti ma'sat voqueme. ³³Ti ma'ucuc tacbil talel yu'un Dios ti vinic taje, mu'yuc c'usi xu' yu'un ta spas ti jechuque —xi ti ma'sat to oxe.

³⁴Ti stuquique jech laj yalic:

—Yu'un jsa'mulilot ono'ox lavoc' talel ti vo'ote. ¿Mi vo'ot cajal ta xac'an ta xachanubtasuncutic ava'i? —xutic.

Tey laj sjipic loq'uel ta ch'ul na.

Ma'satic ta stojol ti Diose

³⁵Ti Jesuse laj ya'i ti jipbil xa loq'uel ta ch'ul na ti ma'sat to oxe. C'alal laj snup sbaic ta bee, jech laj yalbe:

—¿Mi ta xach'un ti Snich'on ti Diose? —xut.

³⁶Ti vinique jech laj yal:

—Albun ca'i Buch'u yo' jech ta xquich' ta muc' —xi.

³⁷Jech laj stac' ti Jesuse:

—Laj xa avil. Vu'unun, ja' ti Buch'u yacal ta xachi'in ta lo'ile —xut.

³⁸Jech ti vinique laj squejan sba ta stojol ti Jesuse. Jech laj yalbe:

—Ta jch'un, Cajval —xi ti vinique.

³⁹Ts'acal to un, jech laj yal ti Jesuse:

—Ti lital li' ta sba banomile, tal jvinajesbe c'u s'elan yo'nton ti cristianoetique. Tal jambe sat ti ma'satetique. Yan ti buch'u jamal ti sat yalojique, ta xjoybijic ta ma'sat —xi ti Jesuse.

⁴⁰Oy jlom jfariseoetic ti tey xchi'inoje, ti c'alal jech laj ya'iic taje, jech laj sjaq'uic:

—¿Mi yu'un ma'satuncutic ya'yel ec un? —xiic.

⁴¹Jech laj stac' ti Jesuse:

—Ati yu'unuc ma'satucoxuc, mu'yuc amulic ti jechuque. Pero ti jech ta xavalic ti ta xavilique, oy amulic —xi ti Jesuse.

**Sc'oplal ti corral ti laj
yich' babac'optaele**

10 Ti Jesuse jech laj yal: —Ta melel ta xcalboxuc ava'iic, ti buch'u mu x'och ta sti' scorral ti chije, ti ja' tey chba ochuc tael ti bu ma'uc sti'e, ja' jun j'elec' ti ta x'elc'aje. ²Pero ti Buch'u ta x'och batel ta ti' corrale, ja' ti jq'uelchij umbi, ti ta xchabi ti chije. ³Ti jchabiej ti' corrale ta sjam ti sti'e yo' ta x'och batel ti jq'uelchije. Jech ti schijtaque ta xa'ibeic sc'opojel ti yajvalique. Ta sloq'uesbe sbi ti schijtac ti c'alal ta sloq'ues tael ta corrale. ⁴C'alal jech laj xa sloq'ues tael scotol ti schije, ja' jba'be ta xanav batel ti stuque. Jech ti schijtaque tijilic ta xbat ta spat. Yu'un ta xa'ibeic ti sc'opojele. ⁵Mu sts'aclic batel ti buch'u mu xojtiquinique. Ja' no'ox ta xjativic batel. Yu'un mu xa'ibeic sc'opojel ti buch'u mu xojtiquinique —xi ti Jesuse.

⁶Ti jech laj sbabac'opta ti Jesuse, pero ti stuquique mu'yuc laj ya'ibeic smelol ti c'usi laj yale.

Ti Jesuse, ja' ti lequil J'ilchije

⁷Jech laj xcha'al ti Jesuse:

—Ta melel ta xcalboxuc ava'iic, vu'unun ti ti' corral ti bu ta x'och batel ti chijetique. ⁸Ti buchutic

ba'yel italique, ja' j'leleq'uetic ti ta x'elc'ajique. Pero ti chijetique mu'yuc laj ya'ibeic ti sc'ope.

⁹Vu'unun ti ti' corrale. Ti buch'u ta x'och tael ta jtojole, ja' ta xcol. Ja' jech xtoc co'ol s'elan jun chij ti xloc' x'och ta corrale. Ta sta lec ti sve'ele.

¹⁰Yan ti j'leleq'ue ja' no'ox ta xtal soques, ta xtal yelc'an, ta xtal smil ti chijetique. Pero ti vu'une tal cac'be scuxlejaj ti mu no'ox albijuc ti yutsilale.

¹¹Vu'unun ti lequil j'ilchije.

Jech o xal un, ta xcac' jba ta milel yu'un ti jchijtaque. ¹²Yan ti buch'u tojel no'ox ta sc'an ta sq'uel ti chije, c'alal ta xil ti ta xtal ti jti'oval oq'uile, ta xjativ batel. Ta xicta comel ti chije. Yu'un ma'uc ti bats'i jq'uelchije. Ja' jech xtoc ti chijetique ma'uc yu'un. Jech ti jti'oval oq'uile ta stsac ti chije. Tan puc ta xbat yu'un. ¹³Ti vinic taje yu'un ja' no'ox stojol ta sc'an ti ta x'abeje. Jech o xal ta xjativ batel. Mu sventauc ti chijetique.

¹⁴⁻¹⁵Vu'un ti lequil j'ilchije. Ti Jtote xiyojtiquin. Jech ti vu'une xcojtiquin ec. Ja' jech xcojtiquin ti jchijtaque. Jech ti stuquique xiyojtiquinic ec. Jech o xal un, ta xcac' jba ta milel yu'un ti jchijtaque. ¹⁶Oy to yan jchij ti mu'yuc to tiq'uil li' ta corrale. Persa chba quic' tael. Ti stuquique ta xch'unic iq'uel. Jun no'ox corral ta xcom. Jun no'ox ti j'ilchije.

¹⁷Ti Jtote c'ux ta xiya'i yu'un ta xcac' ti jcuxleje yo' jech ta jcha'ich' ti jcuxlejale. ¹⁸Mu'yuc buch'u xu' ta xismilun. Pero ti jech ta xc'ot ta pasele, yu'un jech ta xloc' ta co'nton jtuc. Yu'un oy ta jba ti

ta xcac' ti jcuxleje. Oy ta jba ti ta jcha'ich' ti jcuxlejale. Ja' jech albilun talem yu'un ti Jtote —xi ti Jesuse.

¹⁹C'alal jech laj ya'iic ti j'israeletique, lic spas sbaic ta cha'voc' xtoc. ²⁰Oy ep ti jech ta xalique:

—¿C'u cha'al ta xach'unbeic sc'op le'e? Yu'un chujajibem, xch'ulelinojbe sch'ulel pucuj —xiic.

²¹Ti yan xtoque jech ta xalic:

—Ati yu'unuc xch'ulelinojucbe sch'ulel ti pucuje, mu xu' ta xc'opoj jech chac c'u cha'al le'e. Ati yu'unuc xch'ulelinojucbe sch'ulel ti pucuje, ¿mi yu'un xu' yu'un ta sjambe sat ti ma'satetic jechuque? —xiic.

Ti j'israeletique mu xich'ic ta muc' ti Jesuse

²²Ti tey ta Jerusalem, ti j'israeletique ja' o yacalic ta spasic sq'uinal sna'obil ti stsajobil templo yu'unique. Ja' o yorail ti sictique.

²³Ti Jesuse tey ta xanav ta templo ta cotcot na ti Salomón sbie. ²⁴Ti j'israeletique tey laj sjoyobtaic ti Jesuse. Jech laj yalbeic:

—Tey to xmacmun ti co'ntoncutic avu'une. ¿Mi vo'ot ti Cristoote? Alo xch'a' ta jamal —xutic.

²⁵Jech laj stac' ti Jesuse:

—Laj xa calboxuc ava'iic, pero mu xach'unic. Ti c'usi ta jpase ti ja' ta smantal stuc ti Jtote, jamal ta xayac'boxuc avilic ti Buch'uun ta melele. ²⁶Pero ti vo'oxuque mu xach'unic, yu'un ma'uc jchijoxuc jech chac c'u cha'al laj calboxuc ava'iic ta ba'yele. ²⁷Yu'un ti jchijtaque ta xa'iic ti jc'opojele.

Jech ti vu'un eque xcojtiquin ti stuquic eque. Ta xists'acliicun.

²⁸Yu'un ta xcac'be scuxlejal sbatel osil. Mi ja'uc ch'ayel ta xbatic.

Mu'yuc buch'u ta xispojebun ta coc ta jc'ob. ²⁹Laj xa yac'bun ti Jtote ti ja' banquial ta scotole. Mu'yuc buch'u ta spojebun ta yoc ta sc'ob. ³⁰Ti vu'une schi'uc ti Jtote jununcutic —xi ti Jesuse.

³¹C'alal jech laj ya'iic ti j'israeletique, laj stamic ton yo' jech ta xac'beic ti Jesuse. ³²Ti Jesuse jech laj yal:

—Ta sventa smuc'ul stsatsal ti Jtote, ep ti c'usi laj jpas ta atojolique. ¿C'usi junucal ti laj jpase yo' jech ta xavac'beicun ti tone? —xi ti Jesuse.

³³Ti j'israeletique jech laj staquic:

—Ma'uc ta xacac'becutic ton yu'un ti c'usi lec laj apase. Ja' ti toj chopol ta xac'opoj ta stojol ti Diose. Yu'un ti ac'ope ta xabis aba ta Dios ti c'alal vinicot no'oxe —xutic.

³⁴Jech laj stac' ti Jesuse:

—Ta xal ti Diose: “Vo'oxuc diosoxuc”, xi ti mantal avu'unic ti ts'ibabile. ³⁵Jna'tic lec ti jech ts'ibabil ta sc'op Diose. Mu xu' ta jmuctic. Diosetic, laj yac'be sbi ti buch'utic laj xch'unbeic ti sc'op Diose. ³⁶Ti Diose laj st'ujun, laj stacun talem li' ta sba banomile. Jech o xal, ¿c'u cha'al ta xavalic ti chopol ta xic'opoj ta stojol ti Diose ti laj cal vu'unun Snich'onun Dios ti xichie? ³⁷Ti mi ma'uc ta jpas ti c'usi ta spas ti Jtote, mu xach'unicun. ³⁸Manchuc mi mu xach'unic ti vu'un Snich'onun ti Diose, pero ch'unic ti cabtel ti ta jpas ta atojolique, yo' jech xana'ic

xach'unic ti oy ta jtojol ti Jtote, ti oyun ta stojol eque —xi ti Jesuse.

³⁹Yan to velta ta ox stsaquic ta chuquel. Pero tey icol batel yu'unic ti Jesuse.

⁴⁰Jech ti Jesuse isut batel ta jot uc'um Jordán ti oy ta sloq'ueb c'ac'ale. Tey icom ti buy to ox laj yac' ich' vo' ti Juane. ⁴¹Ep cristianoetic bat sq'uelic. Jech laj yalic:

—Ti Juan j'ac'-ich'-vo'e mu'yuc c'usi laj yac' iluc smuc'ul stsatsal. Pero scotol ti c'usi laj yalbe sc'oplal ti vinic li'e, ja' melel —xiic.

⁴²Ti teye ep laj xch'unic ti ja' Jcoltavanej ti Jesuse.

Cham ti Lázaro

11 Oy jun vinic ti ip ta xa'ie, ti ja' sbi Lázaro. Tey nacal ta Betania, ti ja' steclumalic ti Maríae schi'uc ti Martae, ti ja' schi'il sbaic ta voq'uele. ²Ti María taje ja' ti buch'u laj smalbe muil aceite ta yoc ti Cajvaltique, ti laj staquintasbe ta stsotsil sjole. Ja' yixlel ti jchamel Lázaro. ³Jech o xal ti chib antsetique jech laj yalic ti laj staic ta iq'uel ti Jesuse:

—Cajval, ti buch'u toj lec xac'opon abaic schi'uque ip ta xa'i —xutic ti Jesuse.

⁴C'alal jech laj ya'i ti Jesuse, jech laj yal:

—Ti jech ip ta xa'i taje, mu xcham o schi'uc. Ja' no'ox ta sventa ti ta xvinaj yutsilal slequilal ti Diose. Ti chamel taje ja' ta sventa yo' jech ta xvinaj cutsilal jlequilal ti vu'un Snich'onun ti Diose —xi ti Jesuse.

⁵Manchuc mi ti Jesús c'ux ta xa'i ti Martae, ti Maríae, ti Lázaro,

⁶pero c'alal i'albat ti ip ta xa'i ti Lázaro, tey to icom chib c'ac'al ti bu ono'ox oye. ⁷Ts'acal to un, jech laj yalbe ti yajchanc'optaque:

—Batic yan velta ta Judea —xi ti Jesuse.

⁸Ti yajchanc'optaque jech laj staqu'ic:

—Jchanubtasvanej, ti j'israetic teye ach' to no'ox ti jutuc mu laj smilot ta tone. Avi tana un, ¿mi ta xac'an ta xabat ava'i yan velta? —xutic ti Jesuse.

⁹Ti Jesuse jech laj yal:

—¿Mi mu yich'ojuc lajcheb ora ti jun c'ac'ale? Ti mi ta xixxanav ta c'ac'altique, mu jbosi cacantic. Yu'un sac jaman ti banomile. ¹⁰Yan ti mi ta xixxanav ta ac'obaltique, ta jbosi cacantic. Yu'un ch'abal sac jaman ti banomile —xi ti Jesuse.

¹¹Ts'acal to un, ti Jesuse jech laj yalbe ti yajchanc'optaque:

—Vay xa ti Lázaro ti lec jc'opon jbatich'ique. Pero ta xbat jtij liquel —xi ti Jesuse.

¹²Ti yajchanc'optaque jech laj staqu'ic:

—Cajval, ti mi ta xvaye, ja' svinajeb ti ta xa xlecube —xiic.

¹³Ti va'i s'elan ta xal ti Jesuse, ja' ta xal ti cham ti Lázaro. Yan ti yajchanc'optaque laj snopic ti ta xal ti bats'i vayel no'oxe. ¹⁴Jech o xal un, ti Jesuse jamal laj yalbe ti yajchanc'optaque:

—Cham xa ti Lázaro. ¹⁵Ximuyubaj xa ti mu'yuc tey oyune. Más lec ti jech ic'ot ta pasele ta sventa ti vo'oxuque yo' jech ta xach'unicun. Pero batic, ba jqueltic —xi ti Jesuse.

¹⁶Ti Tomase, ti ja' sbiinoj ti vache, jech laj yalbe ti yan jchanc'optaque:

—Batic ec yo' jmoj tey chba
chamcutic schi'uc ti Jesuse —xi.

**Ti Jesuse ja' cha'cuxiebal
schi'uc xtoc ja' cuxlejal**

¹⁷C'alal jech ic'ot ti Jesuse, schanibal xa ox c'ac'al smuclej ti Lázaro. ¹⁸Ti Betaniae nopol xil sbaic schi'uc ti Jerusalene, jutuc más ta o'lol reva. ¹⁹Ep ti j'israeleticque bat svu'lanic yo' ta spatbeic yo'nton ti Martae, ti Maríae yu'un ja' ti cham xa ti schi'ilic ta voq'uele. ²⁰C'alal laj ya'i ti Marta ti ta xa xc'ot ti Jesuse, loc' batel, ba snup ta be. Yan ti Maríae tey icom ta na. ²¹Ti Martae jech laj yalbe ti Jesuse:

—Cajval, ti li'uc oyote, mu'yuc xcham ti jchi'il ta voq'uel ti jechuque. ²²Pero ta jna' ti c'usi ta xac'anbe ti Diose ta xac'bot scotol —xi ti Martae.

²³Ti Jesuse jech laj yal:
—Ti achi'il ta voq'uele ta xcha'cuxi talel —xi.

²⁴Ti Martae jech laj yal:
—Ta jna' ti ta xcha'cuxie. Pero ja' to ti c'alal xcha'cuxiic ti animaetic ta slajebal c'ac'ale —xi ti Martae.

²⁵Ti Jesuse jech laj yal:
—Vu'unun ti cha'cuxiebale schi'uc ti cuxlejale. Ti buch'u ta xch'unune, manchuc mi ta xcham, ta xcha'cuxi. ²⁶Ti buch'u ti cuxulic to avi li'e ti ta xisch'une, mu xchamic o. ¿Mi ta xach'un taje? —xi ti Jesuse.

²⁷Ti Martae jech laj yal:
—Ta jch'un, Cajval. Ta jch'un ti vo'ot ti Cristoote, ti Snich'onot ti Diose, ti ta ono'ox xatal ta banomile —xi ti Martae.

**Ti Jesuse ta x'oc' ta
smuquinal ti Lázaro**

²⁸C'alal jech laj yale, ti Martae bat yic' talel ti schi'il ta voq'uele, ja' ti Maríae. Jech c'ot yalbe ta mucul:
—Li' xa oy ti Jchanubtasvaneje. Ta xastaot ta iq'uil —xut.

²⁹C'alal jech laj ya'i taje, ta ora iva'i batel. Bat sq'uel ti Jesuse. ³⁰Ti Jesuse tey to oy ti bu laj snup ta be ti Martae. Yu'un mu'yuc to ochem batel ta jteclum. ³¹C'alal jech loc' batel ta anil ti Maríae, ti j'israeletic ti ta spatic o'ntonale tey ts'acal ibatic. Yu'un laj snopic ti tey chba oc'uc ta muquinale. ³²C'alal ic'ot ti María ti bu oy ti Jesuse, tey laj squejan sba ta yoc. Jech laj yal:

—Cajval, ti li'uc oyucote, mu'yuc xcham ti jchi'il ta voq'uel ti jechuque —xut.

³³C'alal laj yil ti Jesús ti ta x'oc' ti Maríae schi'uc ti j'israeletic ti ts'acallic batele, och ta at o'nton ec. Mu x'ech' ta xa'i ti me'unale. ³⁴Ti Jesuse jech laj sjac':

—¿Bu laj amuquic? —xi.

Jech laj yalic:

—La' jq'ueltic avil, Cajval —xutic.

³⁵Ti Jesuse i'oc'. ³⁶Ti j'israeleticque jech laj yalic:

—Q'uel avil, ep c'ux ta xa'i sbaic —xiic.

³⁷Pero oy jlom jech laj yalic:

—Ti vinic le'e ja' laj sjambe sat ti ma'sate. ¿Mi mu'yuc c'usi laj yut jutebuc yo' mu'yuc xcham ti Lázaro? —xut sbaic.

Ta xcha'cuxi ti Lázaro

³⁸Ti Jesuse lic ya'i yan velta ti me'unale. Tey inopaj batel ta

muquinal. Macbil sti' ta jun muc' ta ton. Yu'un co'ol s'elan jun nail ch'en. ³⁹Jech laj yal ti Jesuse:

—Loq'uesic ti tone —xi.

Ti Martae, ti ja' schi'il ta voq'uel ti animae, jech laj yal:

—Tu xa van, Cajval. Yu'un oy xa schanibal c'ac'al schamel —xi.

⁴⁰Pero ti Jesuse jech laj yal:

—Ta xavilbe yutsilal slequilal Dios ti mi ta xach'unune, ¿mi mu xacutot? —xi ti Jesuse.

⁴¹Tey lic sloq'uesic ti tone. Ti Jesuse laj stoy muyel sat ta vinajel. Jech laj yal:

—Colaval, Tot, yu'un laj ava'ibun ti jc'ope. ⁴²Ta jna' ti ta xava'ibun ono'ox ti jc'ope. Ta xcal jech ta sventa slequilal ti cristianoetic ti li' oyique, yo' jech ta xch'unic ti vo'ot laj atacun talele —xi ti Jesuse.

⁴³C'alal jech laj yal ti Jesús taje, tsots i'avan:

—Loc'an talel tey, Lázaro —xi.

⁴⁴Ts'otbil ta manta yoc sc'ob iloc' talel ti animae. Pixbil ta manta ti sat xtoque. Ti Jesuse jech laj yal:

—Jitunic, ac'o batuc —xi ti Jesuse.

Laj snop sc'opic ti ta stsaquic ti Jesuse

(Mt 26:1-5; Mr 14:1-2; Lc 22:1-2)

⁴⁵Ti j'israeletic ti buch'utic xchi'inojic batel ti María, ti c'alal laj yilic laj xcha'cuxes anima ti Jesuse, ja' to jech ep laj xch'unic ti ja' Jcoltavanej ti Jesuse. ⁴⁶Pero oy jlom bat yalbeic ya'i jfariseoetic ti c'usi laj spas ti Jesuse. ⁴⁷Ti jfariseoetique schi'uc ti banquihal paleetique bat stsob sbaic schi'uc ti banquihal jchapanvanejetique. Jech laj yalic:

—¿C'usi ta xcutic ti vinic taje ti ep ta xac' iluc ti smuc'ul stsatsale? ⁴⁸Yan ti mi ch'an no'ox xcutique, scotolic ta xlic yich'ic ta muc'.

Jech ti ajvalil tey ta Romae ta xtal slilinic ti jlumaltique schi'uc ti templo cu'untique —xiic.

⁴⁹Pero oy jun yu'unic ti ja' Caifás sbie, ti ja' o sjabilal tiq'uul ta banquihal pale ti Caifase, ti jech laj yale:

—Mu xana'beic smelol ti vo'oxuque. ⁵⁰Mu xana'ic ti ja' más lec ti ac'o chamuc jun vinic ta sventa ti jteclumaltique. Ja' toj vocol ti mi ta xljaj scotol ti jteclumaltique —xi.

⁵¹Ti va'i s'elan laj yal ti Caifase, ma'uc laj snop stuc. Yu'un ja' i'ac'bat sna' yu'un ti Diose ti ac'o chamuc ti Jesús ta sventa ti j'israeletic ti c'alal ja' o tiq'uul ta banquihal pale ti Caifás ti jabil taje. ⁵²Pero ma'uc no'ox ta sventa ti j'israeletic ti jech ta xcham ti Jesuse. Ja' jech xtoc ja' ta sventa stsobel scotol ti snich'nab Dios ti bu'yuc no'ox tanijemique. ⁵³Ti jech c'ac'al taje, ja' o lic snop sc'opic ti j'opisialeetic yu'un ti j'israeletic yo' jech ta smilic ti Jesuse.

⁵⁴Jech o xal un, ti Jesuse mu xa xac' sba iluc ta stojol ti j'israeletic. Iloc' batel ti tey ta Judeae. Bat ta sts'el xocol banomil ta jun jteclum ti ja' sbiinoj Efraine. Tey icom schi'uc ti yajchanc'optaque.

⁵⁵Jutuc xa sc'an xlic ti q'uin Colel yu'un ti j'israeletic. Ep ti cristianoetic ti liquemic talel ta jujun jteclume batic ta Jerusalén yo' jech ta xchapan sbaic ti c'u s'elan

liquem yu'unique ti c'alal mu to xlic ti q'uine. ⁵⁶Ta sa'ic ti Jesuse. Ti c'alal tey oyic ta temploe, jech lic sjac'be sbaic:

—¿C'usi ta xanop? ¿Mi ta xtal ta q'uin xana'ic, o mi mo'oj? —xiic.

⁵⁷Ti jfariseoetique schi'uc ti banquial paleetique yalojic ono'ox mantal ti mi oy bu ta xilic ti Jesuse, ac'o yalic yo' jech ta stsaquic ta chuquel.

Ti ants ti laj smalbe aceite ta yoc ti Jesuse

(Mt 26:6-13; Mr 14:3-9)

12 Vaquib xa c'ac'al sc'an ti q'uin Colele c'alal ti Jesuse ibat ta Betania ti bu nacal ti Lázaro, ja' ti buch'u icha'cuxesat yu'un ti Jesuse. ²Tey laj spasic ve'lil ta sventa ti Jesuse. Ti Martae ja' ta xac' ti ve'lile. Ti Lázaro tey chotol ta mexa ta xve'ic schi'uc ti Jesuse. ³Ti María laj yich' tael o'lol litro muil aceite ti ja' puru nardoe, ti toj ep stojole. Laj sq'uebbe ta sba yoc ti Jesuse. Ts'acal to un, ta tsotsil sjol laj staquintasbe ti yoque. Sjunul yut na tanij smuil ti perfumee. ⁴Ti Judas Iscariotee, ti ja' snich'on ti Simone, ti ja' jun yajchanc'op ti Jesuse, ja' ti buch'u ta x'ac'van ta c'abale, jech laj yal:

⁵—¿C'u cha'al mu laj yich' chonel ta oxib ciento denario taq'uin ti perfumee, yo' jech ta xich' coltael ti buch'u abol sbaique? —xi.

⁶Ti jech laj yal ti Judas taje, ma'uc oy ta yo'nton ti buch'u abol sbaique. Yu'un j'elec' xa'i sba. Ja' jech xtoc yu'un oy ta sc'ob ti yavil taq'uine. Jech o xal un, tey ta stam loq'uel ti taq'uin ti buch'u ta xaq'ue. ⁷Ti Jesuse jech laj yal:

—Ch'an uto ti ants li'e. Yu'un laj yac'bun quich' ti muil perfume ti xchabioj ono'ox sventa ti jmucoabaile. ⁸Yu'un ti buch'utic abol sbaique li' ono'ox oy ta atojolique. Yan ti vu'une mu li'uc oyucun o ta atojolique —xi ti Jesuse.

Nopbil xa yu'unic ti paleetique ti ta smilic ti Lázaro

⁹Ep j'israeletic laj ya'lic ti oy ta Betania ti Jesuse. Tey bat sq'uelic. Pero ma'uc no'ox bat sq'uelic ti Jesuse. Bat sq'uelic xtoc ti Lázaro ti icha'cuxesat yu'un ti Jesuse. ¹⁰Ti banquial paleetique laj scomonopic ti ta smilic ti Lázaro. ¹¹Yu'un ja' ta scoj ti Lázaro ti ep ta xch'ac sbaic batel ti j'israeletic, ja' ti ta xch'unic ti Jesuse.

Ti Jesuse ta x'och batel ta Jerusalén

(Mt 21:1-11; Mr 11:1-11; Lc 19:28-40)

¹²Ti ta yoc'lomale, ep ti cristianoetic ti ibatic ta q'uin Colele, yu'un laj ya'lic ti ta xc'ot ti Jesús ta jteclum Jerusalene. ¹³Jech o xal un, scotolic lic sbojic yanal xan. Bat snupic ta be ti Jesuse. Jech lic avanicuc:

—Toj yan yutsil ti Diose. Yan yutsil ti Buch'u talem ta sventa ti Diose. Yan yutsil ti Ajvalil cu'un ti vo'otic j'israelotique —xiic.

¹⁴Tey laj sta jcot burro ti Jesuse. Laj scajlebin batel jech chac c'u cha'al ta xal ti sc'op Diose:

¹⁵Mu xaxi', jteclum Sión.

Le' cajal ta xtal ta burro ti Ajvalil avu'une, xi ti ts'ibabile.

¹⁶Ti jech ic'ot ta pasel taje, mu'yuc laj ya'ibeic smelol ti

yajchanc'optaque. Ja' to laj ya'ibeic smelol ti c'alal laj xa yich' slequilal ti Jesuse. Laj sna'ic ti jech ono'ox ts'ibabil ti sc'oplale. Yu'un jech ono'ox ic'ot ta pasel. ¹⁷Ti cristianoetic ti buch'utic ayic schi'uc ti Jesús ti c'alal laj yic' loq'uel talem ta smuquinal ti Lázaro, ti laj xcha'cuxese, laj yalic ti c'usi laj yilique. ¹⁸Jech o xal ep cristianoetic bat snupic talem ta be ti Jesuse. Yu'un laj ya'iic ti laj yac' iluc ti smuc'ul satsale. ¹⁹Ti jfariseoetique jech laj yalbe sbaic: —Q'uel avilic, mu xu' cu'untic ta jpajestic ti cristianoetique. Yu'un scotol tey ta xbatic ta stojol —xut sbaic.

Oy jun chib jyanlum

cristianoetic ta sa'ic ti Jesuse

²⁰Ti ta scotol ti cristianoetic ti batemic ta yich'el ta muc' Dios ta q'uin ti ta Jerusalene, tey oy jun chib jyanlumetic, ti ja' jgreciaetique. ²¹Jech ti jgreciaetique nopajic batel ta stojol ti Felipee ti liquem talem ta Betsaida ti oy ta Galileae. Jech laj sc'anbeicocol:

—Ta jc'an ta jq'uel ca'icutic ti Jesuse —xutic ti Felipee.

²²Ti Felipee bat yalbe ti Andrese. Jech schibalic bat yalbeic ya'i ti Jesuse. ²³Ti Jesuse jech laj yal:

—Sta xa yorail ta xquich' jlequilal ti vu'un ti co'ol j'elantique. ²⁴Ta melem ta xcalboxuc ava'iic, mi mu xbjaj ta lum ta xcham ti jbej sat trigoe, staoj yav jun jun o. Pero ti mi ta xchame, ta xbol ti ts'unobale. ²⁵Ti buch'u c'ux ta xa'i ti scuxlejal li' ta sba banomile, ja' ta xch'ay. Yan ti buch'u mu tsotsuc sc'oplal ta

xa'i ti scuxlejal li' ta sba banomile, ja' ta sta scuxlejal sbatel osil. ²⁶Mi oy buch'u ta sc'an ta xtun cu'une, ac'o me sts'aciuun batel. Ti bu oyune tey oy ec. Ti buch'u ta xtun cu'une, ich'bil ta muc' ta xc'ot yu'un ti Jtote.

Ti Jesuse ta xal ti ta xchame

²⁷Mu x'ech' ta xca'i ti vocole. ¿C'usi ta xcal? ¿Mi ja' ta xcal: “Tot, coltaun ti c'usi ta xc'ot ta jtojol avi li'e”, mi xichie? Mo'oj, yu'un ja' jtu ti jech litale —xi ti Jesuse.

²⁸Jech lic sc'opon Dios ti Jesuse: —Tot, ac'o aba ta ich'el ta muc' atuc —xi.

Ja' o tey ivinaj ti oy Buch'u ta xc'opoj talem ta vinajel ti jech ta xale:

—Laj xa cac' jba ta ich'el ta muc'. Pero yan to velta ta xcac' jba ta ich'el ta muc' —xi ti Diose.

²⁹Ti cristianoetic teye laj ya'iic ti oy Buch'u ic'opoje. Laj yalic ti ja' jun chauque. Ti yan xtoque ta xalic ti ja' ic'oponat yu'un jun ángel.

³⁰Jech laj yal ti Jesuse:

—Ma'uc ta jventa vu'un ti oy Buch'u ic'opoj laj ava'iique. Yu'un ja' ta aventaic ti vo'oxuque. ³¹Avi tana un, ta xlic yich' chapanel ti cristianoetique. Ja' jech xtoc ja' xa yorail ti ta xich' jipel loq'uel ti buch'u ta spas mantal li' ta banomile. ³²C'alal ta sta yorail ta xquich' jipanel ta cruze, vu'un ta jtijbe talem yo'nton scotol ti cristianoetique —xi ti Jesuse.

³³Ti va'i s'elan laj yal ti Jesuse, ja' ta xac' ta na'el ti c'u s'elan ta xchame. ³⁴Ti cristianoetique jech laj yalic:

—Oy bu ca'binojcutic ti c'alal ta x'lech sq'uelel slibroal ti mantal cu'uncutique ti cuxul o sbatel osil ti Cristoe. Mi vo'ot ti Cristoote, ¿c'u cha'al ta xaval ti ta xquich' milel ti vu'un co'ol j'elantique, ti xachie? ¿Buch'uot un cha'e? —xutic.

³⁵Jech laj stac' ti Jesuse:

—Ti luze li' to oy ta atojolique, pero mu xa jaluc. Xanavanic ta luz yo' to oy ta atojolic, yo' jech mu ch'ayaluc avo'ntonic xastaoxuc ti ic'al osile. Yu'un ti buch'u ta xanav ta ic'al osile, mu sna' bu ta xbat.

³⁶Ch'unic ti luze yo' to li' va'al ta atojolique, yo' jech ta xac'otic ta snich'nab ti luze —xi ti Jesuse.

C'alal jech laj yal taje, ibat ti Jesuse. Ba snac' sba.

Ti j'israeletique mu xich'ic ta muc' ti Jesuse

³⁷Ac'o mi laj yac' iluc smuc'ul stsatsal ti Jesús ta stojol ti j'israeletique, pero mi ja'uc xch'unic.

³⁸Ti jech taje, ja' ic'ot ta pasel jech chac c'u cha'al laj sts'iba comel ti j'alc'op Isaíase:

Cajval, ¿buch'u ta xch'un ti c'usi ta xalc'otique?

¿Buch'u ta xch'un ti smuc'ul stsatsal ta x'ac'bat yile?

xi ti Isaíase. ³⁹Oy smelol ti c'u cha'al mu xch'unique. Yu'un jech ono'ox laj sts'iba xtoc ti Isaíase:

⁴⁰Laj jmacbe satic, laj yijubtasbe yo'ntonic,

yo' mu xilic, yo' jech mu xa'iic ta yo'ntonic,

yo' jech mu xtal yac' sbaic ta poxtael ta jtojol,

xi ti Dios ti laj sts'iba ti Isaíase.

⁴¹Jech laj yal ti Isaíase, ja' ti laj

yilbe slequilal yutsilal ti Jesuse. Ja' jech xtoc laj yalbe sc'oplal.

⁴²Manchuc mi oy j'israeletic ti muc bu laj xch'unique, pero oy ep ti laj xch'unic ti ja' Jcoltavanej ti Jesuse. Oy jlom jpsasmantaletic laj xch'unic xtoc. Pero mu xal sbaic, yu'un ta xi'ic ti ta xjipatic loq'uel ta ch'ul na yu'un ti jfariseoetique.

⁴³Yu'un ti stuquique ja' lec ta xa'iic ti ich'bilic ta muc' yu'un ti cristianoetique. Ja' mu sc'anic ti ta x'ac'atic ta ich'el ta muc' yu'un ti Diose.

Ta sventa sc'op Jesús ta staic chapanel ti cristianoetique

⁴⁴Jech tsots lic yal ti Jesuse:

—Ti buch'u ta xisch'une, ma'uc no'ox ta xisch'unun. Ta xch'un ti Jtot ti buch'u laj stacun talele.

⁴⁵Ti buch'u ta xiyile, ta xil xtoc ti Buch'u laj stacun talele. ⁴⁶Vu'unun ti luz ti lital ta banomile yo' jech ti buch'u ta xisch'unune, mu xcomic ta ic'al osil. ⁴⁷Ti buch'u ta xa'i ti jc'ope, pero ti mi mu xch'une, ma'uc vu'un ta jchapan. Yu'un ti vu'une lital coltavancun. Ma'uc lital chapavancun. ⁴⁸Ti buch'u ta xisbajune, ti mu xich' ta muc' ti jc'ope, ta xa xich' chapanel yu'un ti jc'op ta slajebal c'ac'ale.

⁴⁹Yu'un mu ta jmantaluc no'ox jtuc ti c'u s'elan ta xic'opojje. Ti c'u s'elan ta xic'opojje, ti c'u s'elan ta xichanubtasvane, ja' ta smantal ti Jtot ti Buch'u laj stacun talele.

⁵⁰Jna' lec ti c'u s'elan laj yalbun talel ti Jtote, ja' sventa cuxlejal sbatel osil. Jech o xal ti c'u s'elan ta xcale co'ol jech chac c'u cha'al laj yalbun talel ti Jtote —xi ti Jesuse.

Ti Jesuse ta spocbe yacan
ti yajchanc'optaque

13 Ja' xa yac'ubalil ti q'uin Colele. Sna'oj xa ti Jesuse ti c'ot xa yorail ta xicta comel ti banomile, ti ta sut batel ta stojol ti Stote. Ti stuque laj ono'ox xc'uxubin ti yajchanc'optac ti li' ta banomile. Pero ta to xac'be yil más ti sc'uxul yo'ntone.

²Ti yorail ta xve'ique, tijbat xa yo'nton yu'un pucuj ti Judas Iscariotee, ti ja' snich'on ti Simone, ti ja' ta xac' ta c'abal ti Jesuse.

³Ti Jesuse sna'oj xa ti ac'bat xa ta sc'ob yu'un stot scotol ti c'usitic oye. Yu'un ti stuque liquem talel ta stojol ti Diose. Tey ta sut batel ta stojol xtoc. Pero ep c'ux ta xa'i ti yajchanc'optaque. ⁴Ti Jesuse lic va'iuc ti jech chotol ta mexae. Laj sloc' ti scha'lomal sc'u'e. Tey laj stsac jun toalla. Lic sts'ot ta schucbenal. ⁵Ts'acal to un, lic sq'ueb vo' ta pocob c'obal. Tey lic spocbe yacan ti yajchanc'optaque. Tey laj scusbe yacan ta toalla ti tey ts'otol ta schucbenale.

⁶C'alal jech lic pocbatuc yacan ti Simón Pedroe, ti stuque jech laj yal: —Cajval, ¿mi vo'ot ta xapocbun ti coque? —xi ti Pedroe.

⁷Jech laj stac' ti Jesuse: —Avi tana li'e mu xava'ibe smelol ti jech ta jpase. Pero ts'acal to ta xlic ava'ibe smelol —x'utat.

⁸Ti Pedroe jech laj yal: —Mi ja'uc ta xcac' apoc ti coc vu'une —xi ti Pedroe.

Jech laj yal ti Jesuse:

—Ti mi mu'yuc ta jpocbote, mu xu' jchi'in jbatuc —x'utat.

⁹Ja' yu'un un, jech laj yal ti Simón Pedroe:

—Ma'uc no'ox xapocbun ti cacane, Cajval. Ja' jech xtoc pocbun ti jole, ti jc'obe —xi ti Pedroe.

¹⁰Ti Jesuse jech laj yal:

—Ti Buch'u naca to atineme, mu xa persauc ta xich' poquel sjunul. Ja' xa no'ox ta xich' pocbel ti yacane, yu'un pocbil xa sjunul. Ti vo'oxuque pocbiloxuc xa, ac'o mi mu acotolicuc —x'utat.

¹¹Ti mu'yuc pocbiloxuc acotolic ti xie, yu'un sna'oj ti oy buch'u ta x'ac'van ta c'abale.

¹²C'alal jech laj yo'nton ta spocbel yacan ti yajchanc'optaque, ti Jesuse tey lic slap ti sc'u'e. Tey bat chotluc ta mexa yan velta. Jech laj yal:

—¿Mi laj ava'ibeic smelol ti jech laj jpas ta atojolique?

¹³Jchanubtasvanej, Cajval, ti xavuticune. Melel ava'uquic, yu'un vu'unun. ¹⁴Ti Vu'un Jchanubtasvanejun Ajvalilun avu'unique laj xa jpoc ti avacanique. Ti vo'oxuque jech me xapocbe abaic avacanic ta jujun tal. ¹⁵Yu'un laj xa cac' avilic yo' jech ta xapasic jech chac c'u cha'al laj jpase.

¹⁶Ta melel ta xcalboxuc ava'iic, ti mosovile, ma'uc cajal ta xac' sba ta stojol ti yajvale. Ti buch'u tacbile, ma'uc cajal ta xac' sba ta stojol ti jtacvaneje. ¹⁷Ti mi ta xava'ibeic smelol ti jech laj jpase, ti mi ta xapasic xtoc jech chac c'u cha'al laj cac' avilique, xamuyubajic no'ox.

¹⁸Ti jech laj calboxuc taje, ma'uc acotolic. Yu'un jna'oj ti buch'utic t'ujbil cu'une. Pero yu'un tsots sc'oplal ta xc'ot ta pasel jech chac c'u cha'al ts'ibabil ta sc'op Diose:

“Ti buch'u ti jmoj ta xive' schi'unque ijyobij ta cajcrons”, ti xie. ¹⁹C'alal ta xavilic ti jech ta xc'ot ta pasele, jpoco'alojboxuc xa ono'ox ava'iic yo' jech ta xach'unic ti Buch'uun ta melele. ²⁰Ta melel ta xcalboxuc ava'iic, ti buch'u ta xich' ta muc' ti buch'u ta jtac batele, vu'un ta xiyich'un ta muc'. Ti buch'u ta xiyich'un ta muq'ue, ta xich' ta muc' ti Buch'u laj stacun talele —xi.

Ti Jesuse ta xal ti ta x'ac'van ta c'abal ti Judase

(Mt 26:20-25; Mr 14:17-21; Lc 22:21-23)

²¹C'alal jech laj yale, ti Jesuse lic ochuc ta at o'nton. Jech jamal laj yal:

—Ta melel ta xcalboxuc ava'iic, oy jun avu'unic ti ta xiyac' ta c'abale —xi ti Jesuse.

²²C'alal jech laj ya'iic ti yajchanc'optaque, lic sq'uel sbaic ta jujun tal. Yu'un mu sna'ic buch'u sc'oplal ti jech ta xale. ²³Oy jun yajchanc'op ti tey nopol ta xve' schi'unque, ti c'ux ta xa'i sbaic schi'uc ti Jesuse. ²⁴Ti Simón Pedro lic spas seña ti ac'o sjac' ti buch'u sc'oplal ta xalbe taje. ²⁵Jech ti stuque más to laj snaban sba ta sts'el ti Jesuse. Jech laj yalbe:

—¿Buch'u, Cajval? —xi.

²⁶Ti Jesuse jech laj stac':

—Ta jts'aj juteb pan ta sets'. Ti buch'u ta xcac'be ta xavile, ja' me umbi —xi.

Jech o xal laj sts'aj ti juteb pane. Tey laj yac'be ti Judas Iscariotee, ti ja' snich'on ti Simone. ²⁷C'alal jech laj stsac pan ti Judase, ta ora no'ox och' ti pucuj ta yo'ntone. Jech laj yal ti Jesuse:

—Paso me ta ora ti c'usi ta ono'ox xapase —xut.

²⁸Ti buch'utic tey ta xve'ic ta mexae, mi junuc laj ya'ibeic smelol ti va'i s'elan laj yal ti Jesuse. ²⁹Oy jlom laj snopic ti ipasat ta mantal yu'un ti Jesuse ti ac'o bat sman talel ti c'usi ta xtun yu'unic ta sventa ti q'uine. Oy jlom laj snopic ti oy c'usi ta xac'be ti me'unetique, yu'un ja' yich'oj ta sventa yavil taq'uin ti Judase. ³⁰C'alal jech laj stsac pan ti Judase, loc' batel. Ac'obaltic xa.

Ti ach' mantale

³¹C'alal loc' xa batel ti Judase, ti Jesuse jech laj yal:

—Avi tana un, ti vu'un co'ol j'elantique ta xvinaj ti jlequilale. Jech xtoc ta xvinaj yutsilal ti Diose ta sventa ti c'usi ta xc'ot ta jtojole. ³²Ti mi jech ta xvinaj yutsilal ti Dios ta jtojol ti co'ol j'elantique, jech o xal un, ti Diose ta xac' ta ilel ti jlequilal cutsilale. Jutuc xa sc'an ta xa xc'ot ta pasel. ³³Jnich'nabtat, mu xa jaluc li' oyun ta atojolique. Ta xasa'icun, pero co'ol ta xcalboxuc ava'iic jech chac c'u cha'al laj calbe ya'iic ti j'israeleteque: “Mu xu' xabatic ti bu ta xibate”, ti xcutic ono'oxe. ³⁴Ta xcac'boxuc comel ti ach' mantal li'e: C'ux me xava'i abaic ta jujun tal jech chac c'u cha'al c'ux laj ca'ioxuc. Ja' me jech c'ux xava'i abaic ta jujun tal ti vo'oxuc une. ³⁵Ti mi jech c'ux ta xava'i abaique, scotol ti cristianoetique ta xilic ti ja' cajchanc'opoxuc —xi ti Jesuse.

Ti Jesuse ta xalbe ti Pedro ti ta xmucat ta yo'ntone

(Mt 26:31-35; Mr 14:27-31; Lc 22:31-34)

³⁶Ti Simón Pedro jech laj sjac'be ti Jesuse:

—¿Bu ta xabat un, Cajval? —xi.

Jech laj stac' ti Jesuse:

—Ti bu ta xibate, mu to xu' xabat avi li'e. Pero ta xats'ac'liun ono'ox —xi ti Jesuse.

³⁷Ti Pedroe jech laj yal:

—¿C'u cha'al ti mu to xu' ta jts'ac'liot batel avi li'e, Cajval? Yu'un chapalun xa ta xcac' jba ta milel ta aventa —xi ti Pedroe.

³⁸Ti Jesuse jech laj stac'be:

—¿Mi meel ti chapalot xa ta xavac' aba ta milel ta jventae? Ta meel ta xcalbot ava'i, laj xa ox amucun ta avo'nton oxib velta ti c'alal mu to ta x'oc' ti cotse —xi ti Jesuse.

Ja' sbelal Dios ti Jesuse

14 Ti Jesuse jech laj yalbe ya'lic ti yajchanc'optaque: —Mu me xchibaj avo'ntonic ti vo'oxuque. Ch'unic me ti Dios. Ch'unicun ec. ²Ti bu nacal ti Jtote, ep naetic tey yo' xu' ta xijnaquiotic. Ati yu'unuc mu'yucuque, laj xa calboxuc ava'iic ti jechuque. Jech o xal un, ta xibat ta smeltsanel ti bu ta xac'otique. ³C'alal mi laj xa jmeltsan comel ti bu ta xac'otique, ta xisut tael yan velta yo' jech ta xquic'oxuc batel, yo' jech tey oyoxuc ti bu oyun eque. ⁴Ti vo'oxuque xana'ic ti bu ta xibate schi'uc xana'ic xtoc ti bee —xi ti Jesuse.

⁵Ti Tomase jech laj yal:

—Mu jna'cutic ti bu ta xabate, Cajval. ¿C'usi ta xcutcutic yo' ta jna'cutic ti bee? —xi.

⁶Ti Jesuse jech laj stac'be:

—Vu'unun ti bee. Vu'unun ti melele. Ja' jech xtoc vu'unun ti

cuxlejale. Ja' no'ox ta jventa vu'un yo' jech xu' ta xac'otic ta stojol ti Jtote. ⁷Ti mi xavojtiquinicune, ja' jech xtoc xavojtiquinic ti Jtote. Avi li'e, li' ta xlic avojtiquinic ti Jtote. Yu'un li' avilojic xae —xi ti Jesuse.

⁸Jech laj yal ti Felipee:

—Ac'bun quilcutic ti Totil taje, Cajval. Ja' to jech xu' o ta xca'icutic —xi.

⁹Jech laj stac' ti Jesuse:

—Felipe, jal xa li' oyun ta atojolique, ¿mi mu to xavojtiquinicun xtoc? Ti buch'u ta xiyojtiquinune, ta xojtiquin ti Jtote. Jech o xal un, ¿c'u cha'al ta xac'an ta xcac'bot avil ti Jtote? ¹⁰¿Mi mu xach'un ti oyun ta stojol ti Jtote, ti oy ta jtojol ti Jtote? Ti c'usi ta xcalboxuque, ma'uc ta xcal ta co'nton jtuc. Ja' ta jpasbe yabtel stuc ti Jtot ti jech oy ta jtojole. ¹¹Ch'unic ti oyun ta stojol ti Jtote. Ja' jech xtoc ch'unic ti oy ta jtojol ti Jtot eque. Mi mu xc'ot ta avo'ntonic ti c'usi laj cal li'e, pero ta sventa ti cabtele, ch'unic. ¹²Ta meel ta xcalboxuc ava'iic, ti buch'u ta xch'unune, ja' jech ta spas jech chac c'u cha'al ta jpas eque. Xu' to ti ja' más jelavem ta spase. Yu'un ta xibat ti bu oy ti Jtote. ¹³Scotol ti c'usi ta xac'anbeic ti Dios ta jventae, ta xacac'boxuc yo' jech ta jvinajesbe yutsilal Jtot ti vu'un Nich'onilune. ¹⁴Yu'un vu'un ta jpas ti c'usiuc no'ox ta xac'anic ta jventae.

Ti Jesuse ta xal ti ta xac' talel ti Ch'ul Espíritu

¹⁵Ti mi c'ux ta xava'iicune, ch'unic ti jmantale. ¹⁶Jech ti

vu'une ta jc'anbe ti Jtote ti ac'o stac'boxuc talel ti Ch'ul Espiritu ti ja' Melele yo' ta scoltaoxuc yo' ta xchi'inoxuc o. ¹⁷Yan ti buch'utic lec ta xa'iic ti sba banomile mu xu' ta xich'ic. Yu'un mu xilic, mu xojtiquinic ti Ch'ul Espiritue. Yan ti vo'oxuque xavojtiquinic. Yu'un tey oy ta atojolic. Tey ta xcom o ta atojolic. ¹⁸Mu xaquictaouxuc comel atuquic. Yu'un ta xtal jchi'inoxuc. ¹⁹Mu xa jaluc ti li' ta xiyilicun ti cristianoetique. Yan ti vo'oxuque ta xavilicun. Ti jech cuxulun ti vu'une, jech ta xacuxiic o ta jventa ec. ²⁰Ti c'alal jech ta xtal ti Ch'ul Espiritue, ja' o tey ta xana'ic ti oyun ta stojol ti Jtote, ti oyun ta atojolic eque, ti oyoxuc ta jtojol eque. ²¹Ti buch'u sna' xch'un ti jmantale ta xac' ta ilel ti c'ux ta xiya'ie. Ti buch'u c'ux ta xiya'ie, ja' jech xtoc c'ux ta x'a'iat yu'un ti Jtote. Jech ti vu'un eque c'ux ta xca'i. Ta xcac' jba iluc ta stojol —xi ti Jesuse.

²²Ti Judase, pero ma'uc ti Judas Iscariotee, jech laj yal:

—Cajval, ¿c'u cha'al ja' no'ox ta xavac' aba iluc ta jtojolcutic? ¿C'u cha'al mu ja'uc ta xavac' aba iluc ta stojol ti cristianoetic li' ta sba banomile? —xi.

²³Ti Jesuse jech laj stac'be:

—Ti buch'u c'ux ta xiya'ie ta xch'un ti c'usi ta xcale. Ta xc'uxubinat yu'un ti Jtote. Jech ti Jtote schi'uc ti vu'une ta xinaquicutic ta stojol.

²⁴Ti buch'u mu c'uxuc ta xiya'ie, mu xch'un ti c'usi ta xcale. Ti c'usi ta xcal ava'lique ma'uc jc'op jtuc. Ja' sc'op ti Jtot ti laj stacun talele.

²⁵Jech ta xcalboxuc ava'ic scotol taje yo' to li' oyun ta

atojolique. ²⁶Yan ti Ch'ul Espiritu ti ta stac talel ti Jtot ta jventae, ja' ta xascoltaoxuc, ta spatboxuc avo'ntonic, ta xaschanubtasoxuc scotol. Ja' ta sjulesboxuc ta ajolic scotol ti va'i s'elan laj calboxuque.

²⁷Ta xibat. Ta xcac'boxuc comel smuc'ul avo'ntonic. Ti smuc'ul avo'ntonic ti ta xcac' comele, mu xco'olaj schi'uc jech chac c'u cha'al ta xac' ti cristianoetic li' ta sba banomile. Jech o xal mu me xavat avo'ntonic. Mu xaxi'ic. ²⁸Laj xa calboxuc ava'ic ti ta xibate. Laj xa calboxuc ava'ic xtoc ti ta xtal jchi'inoxuc yan veltae. Mi ta melel ti c'ux ta xava'licune, xamuyubajic xa jechuc ti laj ava'ic ti ta xibat ti bu oy ti Jtote. Yu'un ti stuque ja' jelavem smuc'ul. Mu sta ti vu'une.

²⁹Ja' jech ta xcalboxuc ava'ic yo' to li' oyune. Ta jpoco'alboxuc ava'ic yo' jech ta xach'unicun ti c'alal ta xc'ot ta pasel taje.

³⁰Mu xa jaluc ta jchi'inoxuc ta lo'il. Yu'un ta xa xtal ti buch'u ta spas mantal li' ta sba banomile, ac'o mi mu'yuc c'usi xu' yu'un ta jtojol. ³¹Pero tsots sc'oplal ti jech ta xc'ot ta pasele, yo' jech ta sna'ic ti cristianoetique ti c'ux ta xca'i ti Jtote, ti ta jpas ti c'usi yalojbune. Va'lanic, batic —xi ti Jesuse.

Smuc' ta aq'uul ti uvae schi'uc ti sc'ob-c'obtaque

15 Ti Jesuse jech laj yal: —
Ti vu'une co'ol j'elan jech chac c'u cha'al ti smuc' ta aq'uul ti uvae. Ti Jtote co'ol s'elan jech chac c'u cha'al ti jchabiej uvae. ²Ti sc'ob-c'obtac ti uva ti mu xac' ti sate ta sboj loq'uel.

Pero ti bu lec ta xac' ti sate ta sloq'uesbe ti sc'a'epale. Ta set loq'uel ti bu taquijemique yo' jech ta xac' lec ti sate. ³Ti vo'oxuque lecubtasbiloque xa ta sventa ti c'u s'elan laj jchanubtasoxuque. ⁴Junuc avo'ntonic ta jtojol jech chac c'u cha'al ti jun co'nton ta atojolique. Ti jun sc'obe mu xu' ta xac' sat ta stuc no'ox ti mi mu'yuc tsacal schi'uc ti smuc' ta aq'uile. Ja' jech ti vo'oxuque mu'yuc c'usi lec ta xapasic ti mi mu junuc avo'ntonic ta jtojole.

⁵Vu'unun ti smuc' ta aq'uile. Vo'oxuc ti sc'ob-c'obtaque. Ti buch'u jun yo'nton ta jtojole, jun co'nton ta stojol ec. Ep ta xac' ti sate. Yan ti mi ch'acaloxuc ta jtojole, mu'yuc c'usi xu' avu'unic. ⁶Ti buch'u ta xch'ac sba ta jtojole ta xich' setel loq'uel. Ta xtaquij jech chac c'u cha'al sc'obtac ti uvae. Ta xich' tsobel yo' jech ta xich' chiq'uel ta c'oc'.

⁷Mi staoj yav jun avo'ntonic ta jtojole, mi mu xch'ay ta avo'ntonic ti c'u s'elan laj jchanubtasoxuque, c'anbeic ti Dios ti c'usi ta xac'anique, ta xa'ac'batic. ⁸Ti mi lec ti c'usi ta xapasique, ta xavaq'uic ta ich'el ta muc' ti Jtote. Ja' jech xtoc umbi, ta xac'otic ta bats'i cajchanc'optac. ⁹Ti vu'une c'ux ta xaca'ioxuc jech chac c'u cha'al c'ux ta xiya'i ti Jtote. Tey me oyuc o ta avo'ntonic ti c'ux ta xca'ioxuque. ¹⁰Ti mi ta xach'unic ti jmantale, staoj yav ta xava'iic ti sc'uxul co'ntone jech chac c'u cha'al ti vu'un ta jch'unbe smantal ti Jtote ti staoj yav ta xca'i ti sc'uxul yo'nton ta jtojole.

¹¹Ti jech laj calboxuc ti junuc avo'ntonic ta jtojole, ja' ta sventa yo' jech ta xataic ti xamuyubajique jech chac c'u cha'al ti ximuyubaje. Jech ta xataic ti jun yutsil ti acuxlejajique. ¹²Ja' jech ti jmantal li'e: C'ux me xava'i abaic jech chac c'u cha'al c'ux ta xca'ioxuque. ¹³Ti jech ech'em c'ux ta xca'i jbatique, ja' ti ta xca' jbatic ta milel yu'un ti buch'u lec xquil jbatic schi'uque. ¹⁴Ti vo'oxuque lec ta xquil jbatic ti mi ta xapasic ti c'usi ta xcalboxuque. ¹⁵Ma'uc xa mosoviloque ta xcalboxuc. Yu'un ti mosovile mu sna' c'usi ta spas ti yajvale. Jech o xal un, lec xquil jbatic, xacutoxuc. Yu'un laj xa cac'boxuc ana'ic scotol ti c'u s'elan laj yalbun ti Jtote. ¹⁶Ti vo'oxuque mo'coxuc laj at'ujicun. Vu'un laj jt'ujoxuc. Laj jt'ujoxuc yo' ta xba apasic ti c'usi leque ti ja' sventa sbatel osile. Jech ti Jtote ta xayac'boxuc ti c'usi ta xac'anic ta jventae. ¹⁷Jech o xal un, ja' jech ti jmantal ta xcalboxuque: C'ux me xava'i abaic ta jujun tal.

**Ti cristianoetique xti'et sjolic
ta stojol ti Jesuse schi'uc
ta stojol ti yu'untaque**

¹⁸Ti mi ta xascrontainoxuc ti cristianoetique, na'ic me ti jech laj scrontainicun ta ba'yele. ¹⁹Ti co'oluc ta xapasic schi'uc ti cristianoetique, c'ux ta xa'ioxuc jech chac c'u cha'al c'ux ta xa'i sbaique. Pero ti vu'une laj jt'ujoxuc loq'uel talel ta stojolic ti cristianoetique. Jech o xal un, cronta ta xayiloxuc. Yu'un mu xa co'oluc avo'ntonic schi'uc.

²⁰Juleso me ta avo'ntonic ti jech laj calboxuque: "Ti mosovile ma'uc cajal ta xac' sba ta stojol ti yajvale", ti xichie. Ti mi laj quich' ilbajinele, ja' no'ox jech ta xavich'ic ilbajinel ec. Ja' jech xtoc ti mi ta xch'unic ti cristianoetic ti c'u s'elan laj jchanubtasoxuque, ja' jech ta xach'unbat ac'opic ec.

²¹Ti vo'oxuque ta ono'ox xavich'ic ilbajinel ta jventa. Yu'un mu xojtiquinic ti Buch'u laj stacun talele.

²²Ti cristianoetique mu'yuc smulic ti jechuque ti manchuc lital jchanubtase. Pero avi tana li'e, mu'yuc xa c'usi xu' spac o sc'oplal yu'un ti smulique. ²³Ti buch'u xti'et sjolic ta jtojole, xti'et sjolic ta stojol ti Jtot eque. ²⁴Mu'yuc smulic ti cristianoetic jechuque ti manchuc laj yilic ti c'usi laj jpas ti mu'yuc buch'u yan ti jech ta spase. Pero laj xa yilic. Manchuc mi jech laj yilic ti c'usi laj xa jpase, pero xti'et sjolic ta jtojol. Xti'et sjolic ta stojol ti Jtot eque. ²⁵Ti jech xti'et sjolic ta jtojole, ja' ic'ot ta pasel jech chac c'u cha'al ts'ibabil ta mantal yu'unique: "Ta jech' no'ox xti'et sjolic ta jtojol", ti xie.

²⁶Pero c'alal ta xtal ti Ch'ul Espíritu ti ja' melele, ti ta jc'anbe talel ti Jtote, ja' ta scoltaoxuc, ja' ta smuq'uibtasboxuc avo'ntonic. Yu'un ti Ch'ul Espíritue ja' ta xalboxuc ava'iic ti jc'oplale. ²⁷Ja' jech ti vo'oxuc eque ta xavalbeicun jc'oplal yu'un ta sliquebal ono'ox laj achi'anicun talel.

16 Jech ta xalboxuc ava'iic yo' jech mu xchibaj avo'ntonic c'alal mu'yuc li' oyune.

²Yu'un ta xavich'ic jipel loq'uel ta ch'ul na'. Ta xc'ot ta pasel xtoc ti mi oy buch'u ta xasmiloxuque, ta snopic ti ja' jech ta xtunic yu'un ti Diose. ³Ti jech ta spasboxuque, yu'un mu xojtiquinic ta j'ech'el ti Jtote. Mi ja'uc ta xiyojtiquinic ec. ⁴Ti c'alal ta xavilic ti jech ta xc'ot ta pasele, ja' me juleso ta ajolic ti jech ono'ox laj calboxuc ava'iique.

Jech yabtel ta spas ti Ch'ul Espíritue

'Ta sliquebal, mu'yuc laj calboxuc ava'iic ti ta xavich'ic ilbajinele, yu'un li' to jchi'inojoxuque. ⁵Pero avi tana li'e, tey ta xibat ta stojol ti Buch'u laj stacun talele. Ti bu ta xibate, mu'yuc buch'u junucal avu'unic ta sjac' ti bu ta xibate. ⁶Yu'un ja' no'ox la'ochic ta at o'nton yu'un ti jech laj calboxuc taje. ⁷Ti jech ta xibate, jamal ta xcalboxuc ava'iic ti ja' más leque. Yu'un ja' alequilalic. Yu'un ti mi mu xibate, mu xtal ta atojolic ti Buch'u ta scoltaoxuque, ti ta xac' smuc'ul avo'ntonique. Yan ti mi libate, ta jtac talel. ⁸C'alal jech ta xtal ti Ch'ul Espíritue, ja' ta xac'be sna'ic ti cristianoetique ti oy ti smulique. Ja' jech xtoc ta x'ac'bat sna'ic ti oy jun lequilale. Ja' jech xtoc ta x'ac'bat sna'ic ti ta xich'ic chapanel yu'un ti Diose. ⁹Oy smulic, ja' ti mu xisch'unicune. ¹⁰Tey ta xilic ti oy jun lequilale, yu'un ti vu'une ta xibat ti bu oy ti Jtote. Jech ti vo'oxuque, slajeb xa ti li' aq'uelojbeicun ti jsate. ¹¹Tey ta x'ac'bat sna'ic ti chapanel yu'un ti Diose, yu'un laj xa yich' chapanel ta yich'el castigo ti jpasmantal yu'un ti sba banomile.

¹²Ac'o mi oy to ep ti c'usi ta jc'an ta xcalboxuc ava'iique, pero mu to xu' xava'iibeic ti smelole. ¹³C'alal ta xtal ti Ch'ul Espíritu ti ja' melele, ja' ta xac'boxuc ana'ic scotol ti melele. Mu ta yo'ntonuc stuc ti c'usi ta xale. Ja' ta xal ti c'usi ta x'albat yu'un ti Jtote. Ja' jech xtoc ta xac'boxuc ana'ic ti c'usitic ta to xc'ot ta pasele. ¹⁴Ti Ch'ul Espíritue ja' ta xiyac' ta ich'el ta muc'. Yu'un ti c'usitic laj cal laj jpase, ja' ta xac'boxuc ana'ic scotol. ¹⁵Scotol ti c'usitic oy yu'un ti Jtote, ja' cu'un ec. Jech o xal un, laj calboxuc ava'iic sc'oplal ti Ch'ul Espíritue, yu'un ja' ta xich' ta sventa ti c'usitic oy cu'une, yo' jech ta xac'boxuc avojtiquinic ti vo'oxuque.

**Ti at o'ntone ta xlic
joybijuc ta muyubajel**

¹⁶Mu xa jaluc ti ta xavilicun li'e. Ts'acal to ta xlic avilicun. Yu'un ta xibat ti bu oy ti Jtote —xi ti Jesuse.

¹⁷Oy jlom ti yajchanc'optaque jech lic sjac'be sbaic ta jujun tale:

—¿C'usi smelol ti jech ta xal taje? Yu'un ta xal ti mu xa ja'uc ti li' ta jq'ueltique. Ja' jech xtoc ta xal ti ts'acal to ta xlic jq'ueltique. ¿C'usi taje ti ta xbat ti bu oy ti Totile?

¹⁸“Mu xa jaluc”, ti xie. ¿C'usi smelol ta xal? Mu xca'itic smelol ti jech ta xc'opoje —xiic ti yajchanc'optaque.

¹⁹Ti Jesuse laj yil ti oy c'usi ta xjac'bate. Jech o xal jech laj yal:

—Laj cal: “Mu xa jaluc ti ta xavilicun li'e. Ts'acal to ta xlic avilicun”, ti xichie. ¿Mi ja' ta xajac'be abaic ta sventa ti jech laj cale? ²⁰Ta melez ta xcalboxuc ava'iic, ta xlic oc'anic. Ta xavat

avo'ntonic. Yan ti cristianoetic ti uninbilic yu'un ti sba banomile ta xlic muyubajicuc. Ti jech ta xavat avo'ntonique, ta xlic joybijuc ta smuyubajel avo'ntonic. ²¹C'alal ta svoq'ues yol ti jun antse, mu x'ech' ta xa'li ti svocole. Yu'un sta xa yorail ti sc'uxule. Ts'acal to un, mi voc' xa ti yole, ta xch'ay ta yo'nton ti sc'uxule. Yu'un xmuyubaj xa ti lec voc' ti yole. ²²Ja' jech ti vo'oxuque, mu x'ech' ta xava'iic ti avocolique. Pero c'alal ta xisut talel jq'ueloxuque, ta xlic muyubajuc ti avo'ntonique. Ja' jun smuyubajel avo'ntonic ti mu'yuc buch'u xaspojboxuque.

²³C'alal jech ta xc'ot sc'ac'alil taje, mu'yuc xa c'usi ta xajac'beicun. Ta melez ta xcalboxuc ava'iic, scotol ti c'usi ta xac'anbeic ti Jtot ta jventae, ta xayac'boxuc. ²⁴Avi li'e mu to c'usi ac'anojbeic ti Jtot ta jventae. Pero c'anic. Jech ta xavich'ic ec, yo' jech ta xataic ti smuyubajel avo'ntonique.

**Ti Jesucristoe tsal yu'un
ti sba banomile**

²⁵Ta babac'op laj jc'oponoxuc to ox. Pero ta sta yorail ti ma'uc xa ta babac'op ta jc'oponoxuque. Yu'un jamal ta xcalboxuc ava'iic liquel sc'oplal ti Jtote. ²⁶Ti jech c'ac'al taje c'alal ti oy c'usi ta xac'anbeic ti Jtot ta jventae, mu xa persauc ti ta jc'anbe vocol ti Jtot ta aventaique. ²⁷Yu'un ti Jtote c'ux ta xaya'ioxuc. C'ux ta xa'ioxuc, ja' ti c'ux ta xava'iicune. Ja' jech xtoc laj ach'unic ti liquemun talel ta stojol ti Diose. ²⁸Lilic talel ta stojol ti Jtote yo' jech lital li' ta sba

banomile. Avi tana un, ta xquicta comel ti sba banomile. Ta xisut batel ti bu oy ti Jtote —xi ti Jesuse.

²⁹Ti yajchanc'optaque jech laj yalic:

—Avi tana un, jamal ta xavalbuncutic. Yu'un ma'uc xa ta babac'op ta xac'opoj. ³⁰Ta xquilcutic ti ta xana' scotole. Yu'un mu xa persauc ta jac'botcutic. Jech o xal ta jch'uncutic ti liquemot talel ta stojol ti Diose —xutic.

³¹Jech laj stac' ti Jesuse:

—¿Mi jech ta xach'unic tana li'e?

³²Ja' xa yorail tana li' une ti tan puc ta xabatic ti vo'oxuque. Yu'un ta xavictaicun comel jtuc. Pero mu jtucuc ta xicom. Yu'un xchi'inojun ti Jtote. ³³Ja' jech laj calboxuc av'iic taje, yo' jech jun avo'ntonic ta jtojol. Yu'un ti li' ta sba banomile ta xlic avich' avocolic. Pero tsotsanic me. Yu'un tsal xa cu'un ti sba banomile —xut ti yajchanc'optaque.

Ti Jesuse ta sc'oponbe Dios ta stojol ti yajchanc'optaque

17 Ti c'alal laj c'opojuc ti Jesuse, tey laj sq'uel muyel ti vinajele. Jech laj yal:

—Sta xa yorail, Tot, ac'o ta ich'el ta muc' ti Anich'onune yo' jech ta xac'ot ta ich'el ta muc' ti Anich'onun eque. ²Yu'un avac'objun cabtel ti jbainoj scotol ti cristianoetique yo' jech ta staic scuxlejalic sbatel osil ti buch'utic laj avac'bune. ³Ti jech ta staic ti scuxlejalic sbatel osile, ja' ta sventa ta xyojtiquinot ti atuc no'ox Diosot ta melele, schi'uc ta xiyojtiquinicun ti vu'un Jcoltavanejun ti laj atacun talele.

⁴Ti vu'une laj xa cac'ot ta ich'el ta muc' li' ta sba banomile. Ja' jech xtoc tsuts xa cu'un ti cabtel ti laj avac'bun jpase. ⁵Avi tana un, Tot, ac'un ta ichel ta muc' ti tey ta atojole jech chac c'u cha'al quich'oj to ox ta atojol ti c'alal mu'yuc to ox meltsajem ti banomile.

⁶Ti buch'utic laj xa at'uj loq'uel ti li' ta sba banomile, ti laj avac'bune, laj xa cac'be sna'ic ti Buch'uot ta melele. Ti buch'utic laj avac'bune ja' avu'un ono'ox. Ja' jech xtoc laj xa xch'unic ti ac'ope. ⁷Scotol ti c'usi laj xa avac'bune, avi tana un, laj xa sna'ic ti tey liquem talel ta atojole. ⁸Yu'un laj xa calbe ya'iic ti ac'op ti laj avac'bune. Jech ti stuquique laj xa xch'unic. Laj yilic ti ta meel liquemun talel ta atojole. Jech o xal un, ta xch'unic ti laj atacun talele.

⁹Ta xa jc'anbot vocol yu'unic ti buch'utic laj avac'bune. Ma'uc ta jc'anbot vocol yu'unic ti buch'utic ventainbilibic yu'un ti sba banomile. Ja' no'ox ta jc'anbot vocol yu'unic ti buch'utic laj avac'bune. Yu'un ja' avu'untac. ¹⁰Scotol ti cu'untaque, ja' avu'un. Ti avu'untaque, ja' cu'un ec. Ja' jech xtoc ti cutsilale xojjobin ta stojolic.

¹¹Mu xa li'uc ta xicom ta sba banomile. Yan ti stuquique li' ta xcomic ta sba banomile. Yu'un ta xtal jchi'inot, Jch'ul Tot. Chabio me ta amuc'ul ta atsatsal ti buch'u laj xa avac'bune, yo' jech co'oluc yo'ntonic jech chac c'u cha'al ti vo'otique. ¹²Ti c'alal laj jchi'in li' ta banomil ti buch'utic laj avac'bune, lec laj jchabi ta sventa ti amuc'ul atsatsale. Mi junuc ich'ay. Ja' no'ox ich'ay ti buch'u ch'ayem xa ono'oxe

yo' ta xc'ot ta pasel jech chac c'u cha'al ts'ibabil ta ac'ope.

¹³Avi tana un, tey xa ta xital ti bu oyote. Pero yo' to li' oyun ta banomile jech ta jc'oponic comel ti buch'utic laj xa avac'bune, yo' jech ta staic ti xmuyubaj yo'ntonic jech chac c'u cha'al ti vu'une. ¹⁴Laj xa calbe ya'i ti ac'ope. Pero crontainbilic yu'un ti cristianoetique. Yu'un ti stuquique mu xa co'oluc yo'ntonic schi'uc ti cristianoetique jech chac c'u cha'al ti vu'une ti mu co'oluc co'nton schi'uque. ¹⁵Ma'uc ta jc'anbot ti ta xach'ac loq'uel ta stojol ti cristianoetique. Yu'un ja' no'ox ta jc'anbot vocol ti ta xapoj yo' jech mu stsalatic yu'un ti pucuje.

¹⁶Jech chac c'u cha'al ti vu'un ti mu co'oluc co'nton schi'uc ti cristianoetic li' ta banomile, ja' jech ti stuquique, mu xa co'oluc yo'ntonic schi'uc ti cristianoetique. ¹⁷Ti buch'utic laj avac'bune, lecubtaso atuc ta sventa ti melele. Ti ach'ul c'ope, ja' ti melele. ¹⁸Jech chac c'u cha'al laj atacun talel ta stojol ti cristianoetique, ja' jech ti stuquique ta jtac batel ta stojol ti cristianoetique. ¹⁹Ta sventa ti stuquique jech ta xcac' jba ta avoc ta c'ob yo' jech ta xitun avu'un, yo' jech ti stuquique lecubtasbilic ta xc'otac ta jventa.

²⁰Ma'uc no'ox ta jc'anbot vocol yu'un ti stuquique. Ja' jech xtoc ta xa jc'anbot vocol yu'unic ti buch'utic ts'acal to ta xlic xch'unicun ta sventa ti ta xlic ya'iic ti ac'op ti ta x'albatique. ²¹Ta jc'anbot vocol ti scotolicuc ti co'oluc o ti yo'ntonique. Ti junuc yo'ntonic

ta jtojoltique jech chac c'u cha'al ti oyot ta jtojole, ti oyun ta atojol eque, Tot. Ta jc'an ti co'oluc ti yo'ntonique, yo' jech ta xch'unic ti cristianoetique ti vo'ot laj atacun talele. ²²Laj xa cac'be yich'ic ti jlequilal ti laj avac'bune yo' jech jun yo'ntonic jech chac c'u cha'al ti junotique. ²³Tey oyun ta stojolic jech chac c'u cha'al oyot ta jtojole yo' jech ti stuquique ta xc'otac ta jun yo'ntonic ta jbel sc'oplal. Jech ti cristianoetique ta xlic yilic ti vo'ot laj atacun talele, ti toj c'ux ta xava'ie jech chac c'u cha'al c'ux ta xava'iune.

²⁴Tot, ti buch'utic laj xa avac'bune, ta jc'an ti tey oyicuc ti bu ta xic'ote, yo' jech ta xilic ti jlequilal ti laj avac'bune. Yu'un ac'uxubinojun ono'ox ti c'alal mu'yuc to ta xlic meltsajuc talel ti banomile. ²⁵Jch'ul Tot, ti cristianoetic ti buch'utic sventainojic ti sba banomile mu xayojtiquinot. Ti vu'une xacojtiquin. Ti buch'u laj xa avac'bune laj xa sna'ic ti vo'ot laj atacun talele. ²⁶Laj xa cac'be sna'ic ti Buch'uote. Pero ta to xcac'be sna'ic más yo' jech ta xc'ot ta yo'ntonic ti sc'uxul avo'nton ti oy ta jtojole, yo' jech oyun ta stojolic —xut ti Stote.

Ta xchuquic batel ti Jesuse

(Mt 26:47-56; Mr 14:43-50; Lc 22:47-53)

18 C'alal laj yo'nton ta sc'oponel Dios ti Jesuse, iloq'uic batel schi'uc ti yajchanc'optaque. Batic ta jot sti'il uc'um Cedrón. Ti teye oy ts'unobaltic. Tey i'ochic batel ti Jesuse schi'uc ti yajchanc'optaque.

²Ti Judase, ja' ti j'ac'vanej ta c'abale, xojtiquin lec ti ts'unobaltic taje. Ja' ti ep ta velta tey ta xc'ot stsob sbaic ti Jesuse schi'uc ti yajchanc'optaque. ³Tey ic'ot ti Judase schi'uc soldadoetic, schi'uc mayoletic yu'un ti temploe ti ja' tacbilic batel yu'unic ti banquilal paleetique, schi'uc ti jfariseoetique. Chapalic batel schi'uc yabtejebic, schi'uc yinternoic, schi'uc stojic. ⁴Pero ti Jesuse sna'oj xa ono'ox scotol ti c'usi ta xc'ot ta pasel ta stojole. Tey iloc' batel. Jech laj sjac': —¿Buch'u ta xasa'ic? —xi. ⁵Jech laj stac' ti stuquique: —Ja' ti Jesús ta Nazarete —xutic. Ti Jesuse jech laj stac': —Vu'unun —xi. Ti Judase, ti ja' j'ac'vanej ta c'abale, tey xa schi'uc ti jtsacvanejetique. ⁶C'alal vu'unun ti xi ti Jesuse, sutic ta svalopatic ti jtsacvanejetique. Tey ilomic ta lum. ⁷Ti Jesuse jech laj xcha'jac': —¿Buch'u ta xasa'ic? —xi. Ti stuquique jech laj yalic: —Ja' ti Jesús ta Nazarete —xiic. ⁸Ti Jesuse jech laj yal: —Laj xa calboxuc ava'iic ti vu'unune. Mi vu'un ta xasa'icune, ch'an utic ti jchi'iltaque, ac'o baticuc —xi. ⁹Ti jech laj yale, ja' ta sventa yo' ta xc'ot ta pasel jech chac c'u cha'al laj yal stuc ti Jesuse: “Ti buch'utic laj yac'bun ti Jtote, mu junuc ich'ayic cu'un”, ti xie. ¹⁰Jech ti Simón Pedro laj snit loq'uel ti yespada yich'oje. Laj sbojbe sbats'i chiquin ti Malco sbie, ti ja' smosov ti banquilal palee. ¹¹Ti Jesuse jech laj yalbe ti Pedro:

—Tic'o ta sna ti avespadae. Mi loc' xa ta yo'nton ti Jtot ti ta xquich' ti jvocolé, ¿mi yu'un xavac'touc mu ta xquich' ti jvocolé? —xut.

Ti Jesuse oy ta stojol ti banquilal paleetique

(Mt 26:57-58; Mr 14:53-54; Lc 22:54)

¹²Ti soldadoetique schi'uc ti banquilal yu'unique, schi'uc ti mayoletic yu'un ti j'israeletique, laj stasaquic laj xchuquic ti Jesuse. ¹³Tey laj yiq'ueic batel ta sna ti Anase. Ti Anase ja' smuni' ti Caifase. Ti Caifase, ja' o sjabilal ti tiq'uil ta banquilal palee. ¹⁴Ti Caifás taje, ja' ono'ox ti laj yalbe ya'iic ti j'israeletique: “Ja' lec ti ac'o chamuc jun no'ox vinic ta sventa ti jlumaltique”, ti xie.

Ti Pedroe ta smuc ta yo'nton ti Jesuse

(Mt 26:69-70; Mr 14:66-68; Lc 22:55-57)

¹⁵Ti Simón Pedroe schi'uc ti jun jchanc'ope tijilic batel ta spat ti Jesuse. Ti jun jchanc'ope lec ojtiquinbil yu'un ti banquilal palee. Jech o xal un, jmoj ochic batel schi'uc ti Jesús ta yamaq'uil sna ti banquilal palee. ¹⁶Yan ti Pedroe tey icom ta spat ti' moc. Jech o xal ti jun jchanc'op ti ojtiquinbil yu'un ti banquilal palee, iloc' batel. Bat sc'oPON ti me' jq'uel ti' moque. Tey laj yac' ochuc ti Pedroe. ¹⁷Ti me' jq'uel ti' moque laj sjac'be ti Pedroe: —¿Mi ma'uc jun yajchanc'opot ti vinic le'le? —xi. Jech laj stac' ti Pedroe: —Mo'cun —xi. ¹⁸Toyol ti sique. Jech o xal ti mosoviletique schi'uc ti

mayoletique laj stsanic c'oc'. Tey iva'i c'atinicuc. Jech ti Pedroe tey iva'i c'atinuc schi'uc ti mayoletique.

Ti Jesuse ta x'ich'bat ye yu'un ti banquial paleetique

(Mt 26:59-66; Mr 14:55-64; Lc 22:66-71)

¹⁹Ti banquial paleetique lic sjac'beic ti Jesuse buch'utic ti yajchanc'optaque schi'uc c'usi ti ta xchanubtasvane. ²⁰Jech laj yal ti Jesuse:

—Mu'yuc c'usi ta mucul licanubtasvan. Yu'un tey laj jva'an jba ta xchanubtasel ti cristianoetic ta temploe, schi'uc ti ta ch'ul naetic ti bu ta stsob sbaic ti j'israeletique. ²¹¿C'u cha'al ti vu'un ta xajac'beicune? Ja' jac'beic ti cristianoetique. Ja' sna' stuquic ti c'u s'elan laj jchanubtase. Ac'lo yal ava'iic stuquic ti c'u s'elan laj jchanubtase —xi.

²²C'alal jech laj yal ti Jesús taje, tey va'al jun mayol yu'un ti temploe laj yac'be majel ta sat. Jech laj yalbe:

—¿Mi ja' jech ta xatac'be ti banquial pale taje? —xut.

²³Jech laj stac' ti Jesuse:

—Ti mi oy c'usi chopol laj cale, albun ca'i ti c'usi chopole. Yan ti mi lec ti c'usi laj cale, ¿c'u cha'al ta xamajun? —xi.

²⁴Jech ti Anase chucul laj stac batel ta stojol ti banquial pale Caifase.

Ti Pedroe laj smuc ta yo'nton yan velta ti Jesuse

(Mt 26:71-75; Mr 14:69-72; Lc 22:58-62)

²⁵Ti jech tey va'al ta xc'atin ta ti' c'oc' ti Pedroe, jech ijac'bat:

—¿Mi ma'uc jun yajchanc'opot ti vinic le'e? —x'utat.

Ti Pedroe mu jamaluc laj yal:

—Mo'cun —xi.

²⁶Tey oy jun yajmosov ti banquial palee, ti ja' yuts' yalal ti buch'u laj sbojbe schiquin ti Pedroe. Jech laj sjac':

—¿Mi mu lajuc quilot tey ta ts'unobaltic schi'uc ti vinic le'e? —x'utat.

²⁷Ti Pedroe tey laj smuc ta yo'nton yan velta ti Jesuse. Ja' o tey lic oc'uc ti cotse.

Ti Jesuse tey oy ta stojol ti Pilatoe

(Mt 27:1-2, 11-14; Mr 15:1-5; Lc 23:1-5)

²⁸Ic'bil loq'uel ti Jesuse ta sna ti Caifase. Yic'ojic batel ta cabilto yu'un ti gobernadore. Ti j'israeletique mu'yuc x'ochic batel ta cabilto yo' jech mu sta smulic ti c'u s'elan liquem yu'unique, yo' jech xu' ta xve'ic ta sventa ti q'uin Colele. Yu'un ta xa sacub talel ti osile.

²⁹Jech o xal ti Pilatoe iloc' batel. Laj sjac'be ti jchapanvanej j'israeletique: —¿C'usi smul avu'unic ti vinic li'e? —xi.

³⁰Jech laj staq'uic:

—Ti mu'yucuc tsots ti smule, mu'yuc xquic'cutic talel ta atojol ti jechuque —xutic.

³¹Jech laj stac' ti Pilatoe:

—Iq'uic batel. Chapanic atuquic co'ol jech chac c'u cha'al ta xal ti mantal avu'unique —x'utatic.

Ti j'israeletique jech laj staq'uic: —Ti vu'uncutic j'israeluncutic mu'yuc quichoqcutic mantal ti xu' ta ximilvancutic —xutic.

³²Ja' jech ic'ot ta pasel ti laj yal ti Jesús ti c'u s'elan ta xchame. ³³Ti

Pilatoe cha'och batel ta cabilto. Laj yic' ochel ti Jesuse. Jech laj sjac'be:

—¿Mi vo'ot ajvalilot yu'un ti j'israeletique? —xut.

³⁴Jech laj yal ti Jesuse:

—¿Mi ta ajol atuc ti jech ta xajaq'ue? ¿Mi yu'un oy buch'u laj yalbot ava'i ti jc'oplale? —xut.

³⁵Jech laj stac' ti Pilatoe:

—¿Mi yu'un j'israelun ec? Ja' laj yac'ot ta coc ta jc'ob ti ateclumale, ti banquial paleetique. ¿C'usi laj apas? —xi.

³⁶Jech laj stac' ti Jesuse:

—Ti jech Ajvalilune, ma'uc li' ta sba banomile. Ti yu'unuc ja'uque, laj xa sliques c'op ti cajchanc'optac ti jechuque, yo' jech mu xistaquicun ti jteclumale. Pero li'e, ma'uc li' ti ta xi'och ta Ajvalilale —xi.

³⁷Ti Pilatoe jech laj yal:

—Ati xcaltic un cha'e, vo'ot ti ajvalilote —xi.

Jech laj stac' ti Jesuse:

—Ajvalilun jech chac c'u cha'al ta xavale. Yu'un ja' jtu ti tal voc'cun ta sba banomile, yo' tal cal ti meel ti stojol ti cristianoetique. Scotolic ti buch'utic ta xch'unic ti melele, ta xa'iic ti c'usi ta xcale —xi.

³⁸Jech laj stac' ti Pilatoe:

—¿C'usi ti melele? —xut.

Chapajem xa sc'oplal ti ta xich' milel ti Jesuse

(Mt 27:15-31; Mr 15:6-20; Lc 23:13-25)

C'alal jech laj sjaq'ue, iloc' batel ti Pilatoe. Bat sc'opon ti j'israeletique. Jech laj yal:

—Mu jutebuc laj jtabe smul ti vinic li'e. ³⁹Ti vo'oxuque jech stalel liquem avu'unic ti ta yorail q'uin

Colele ta xac'anic ti ta jcolta batel jun jchuquele. Jech o xal un, ¿mi ja' ta xac'anic ti ta jcolta batel ti ajvalil avu'unic ta xavalique? —x'utatic.

⁴⁰Ta jech to yepal jech lic avanicuc scotolic:

—Mu xacolta le'e. Ja' coltao batel ti Barrabase —xutic.

Ti Barrabás taje ja' jun j'elec'.

19 Jech o xal ti Pilatoe laj yal mantal ti ac'o yich' tsitsel ta nucul ti Jesuse. ²Jech ti soldadoetique laj yac'beic slap xotbil ch'ix ta sjol ti Jesuse. Ja' jech xtoc laj yac'be slap c'u'il ti ic'ic' losantic sba stsajale. ³Ts'alac to un, lic sjoy sbaic ta slabanel ti Jesuse. Jech laj yalic:

—Toj lec muc' ta ajvalilot yu'un ti j'israeletique —xutic.

Ta xac'beic majel ta sat.

⁴Ti Pilatoe cha'loc' batel. Jech laj yal:

—Q'uel avilic, ta xquic' loq'uel tal ti viniq'ue. Ta jva'an ta atojolic yo' jech ta xava'ic ti mu jtabe jutebuc ti smule —xut.

⁵Jech ti Jesuse slapoj loq'uel ti xotbil ch'ix ta sjole schi'uc ti c'u'il ti ic'ic' losantic sba stsajale. Ti Pilatoe jech laj yal:

—Li' oy ti viniq'ue —xi.

⁶C'alal jech laj yilic ti banquial paleetique schi'uc ti mayoletique, jech lic avanicuc:

—iJipano ta cruz! iJipano ta cruz! —xiic.

Ti Pilatoe jech laj yal:

—Ba jipanic ta cruz ti vo'oxuque. Yu'un mu jtabe jutebuc smul ti vinic li'e —xi.

⁷Ti j'israeletique jech laj staq'uc:

—Oy mantal cu'uncutic. Ti mantal cu'uncutic ta xal ti ac'o

chamuque. Yu'un ta sbis sba ta Snich'on Dios —xiic.

⁸C'alal jech laj ya'i ti Pilato taje, más to och xi'el ta yo'nton.

⁹Icha'och batel ta cabilto. Jech laj sjac'be ti Jesuse:

—¿Bu liquemot tale? —xut.

Pero mu'yuc c'usi laj stac' ti Jesuse. ¹⁰Ti Pilatoe jech laj yal:

—¿C'u cha'al ti mu xatac'bune?

¿Mi mu xana' ti oy cabtel ti xu' ta jipanot ta cruze, ja' jech xtoc ti oy cabtel ti xu' ta jpojote? —xut.

¹¹Jech laj stac' ti Jesuse:

—Mu'yuc c'usi xu' avu'un ta jtojol ti manchuc laj yac'bot avabtel ti Diose. Pero ti buch'u tal yac'un ta ac'obe, ja' toj ep smul, mu sta ti vo'ote —xut.

¹²C'alal jech laj ya'i taje, tey lic sa'olan ti Pilato ti c'u s'elan xu' ta scolta batel ti Jesuse. Pero ti j'israeletique jech lic yavtaic:

—Mi ta xacolta batel ti viniq, ma'uc lequil jtunelot yu'un ti muc' ta ajvalil Césare. Buch'uuc no'ox ti ta sbis sba ta ajvalile, ja' yajcronta ti ajvalil Césare —xutic.

¹³C'alal jech laj ya'i ti Pilato taje, laj yal mantal ti ac'o sloq'uesic batel ti Jesús ti bu oye. Jech ti Pilatoe tey bat chotluc ta chapanobbail ti ja' Gabata sbi ta hebreo c'ope. Pacbil ton, xi ti smelole. ¹⁴Nopol xa batel o'lol c'ac'al ti sc'ac'alil ti mu to ta xlic ti q'uin Colele c'alal jech laj yal ti Pilato ta stojol ti j'israeletique:

—Li' oy ti ajvalil avu'unique —xi.

¹⁵Pero ti stuquique jech lic avanicuc:

—iAc'o chamuc! iAc'o chamuc!
iJipano ta cruz! —xutic.

Ti Pilatoe jech laj yal:

—¿Mi yu'un vu'un ta jipan ta cruz ti ajvalil avu'unique? —xi.

Pero ti banquialal paleetique jech laj staq'uc:

—Ja' no'ox ajvalil cu'uncutic ti Césare. Mu'yuc yan ajvalil —xutic.

¹⁶C'alal jech laj ya'i ti Pilato taje, laj yac' batel ta c'abal ti Jesuse yo' jech ta xich' jipanel ta cruz. Jech ti stuquique laj yiq'uc batel.

Ta xjipanat ta cruz ti Jesuse

(Mt 27:32-44; Mr 15:21-32; Lc 23:26-43)

¹⁷Ti Jesuse iloc' batel, xcuchoj batel ta snequeb ti scruzale, yo' jech ta xbat ti bu Baquil Jolil sbiinoje. Gólgota ti sbi ta hebreo c'ope. ¹⁸Ja' tey laj sjipanac ta cruz ti Jesuse. Tey laj sjipanac ta cruz yan cha'vo' xtoc. Ta o'lol oy ti Jesuse. ¹⁹Laj yal mantal ti Pilatoe ti ac'o yich' aq'uel sletrail ti sjol scruzale: “Jesús ta Nazaret, ja' ajvalil yu'unic ti j'israeletique”, xi ti letrae. ²⁰Ep ta jmec ti j'israeletique ta sq'uelic ti c'usi ta xal ti letrae. Yu'un ti bu laj sjipanac ta cruz ti Jesuse nopol no'ox ti jteclume. Jech xtoc ti letrae ts'ibabil ta hebreo, ta griego, schi'uc ta latín c'op. ²¹Jech o xal ti banquialal paleetic yu'un ti j'israeletique jech laj yalbeic ti Pilatoe:

—C'u cha'al laj ats'iba jech le'e ti ta xal: “Ajvalil yu'un ti j'israeletique”, ti xie. Ja' lec ts'ibao: “Ti buch'u ta xalbe sba ti ajvalilun yu'un ti j'israeletique”, ti xie —xutic.

²²Ti Pilatoe jech laj stac'be:

—Ti c'usi laj xa jts'ibae, ja' jech ta xcom o —xi.

²³Ti soldadoetique, c'alal laj xa sjipanac ta cruz ti Jesuse, laj

stambeic ti sc'u'e. Laj spasic ta chanch'ac. Jujulic laj yich'ic ti chanibique. Ja' jech xtoc laj stsacbeic ti scotone. iC'u stu un! jis no'ox jalbil. Mu'yuc ts'isbil. ²⁴Jech o xal ti soldadoetique jech laj yalbe sbaic ta jujun tal:

—Altic ta jattic. Ja' lec la' jq'uelitic suerte yo' jech ta xvinaj buch'u junucal ta xich' cu'untic —xiic.

Ti jech taje, ja' ic'ot ta pasel jech chac c'u cha'al ta xal ti sc'op Diose: “Laj xch'acbe sbaic ti jc'u'e. Laj sq'uelic suerte yu'un ti jc'u'e”, ti xie. Jech ono'ox laj spasic ti soldadoetique.

²⁵Ta yoc scruzal ti Jesuse tey va'al ti sme'e, schi'uc ti schi'il ta voq'uel ti sme'e, schi'uc ti María, ti ja' yajnil ti Cleofase, schi'uc ti María Magdalena. ²⁶Ti Jesuse, ti c'alal laj yil ti sme' ti tey va'al ta sts'el ti jun yajchanc'op ti c'uxubinbil yu'une, jech laj yalbe ti sme'e:

—Me', tey va'al ta ats'el ti avole —xut.

²⁷Jech laj yalbe xtoc ti yajchanc'ope:

—Tey va'al ti ame'e —xut.

C'alal jech laj ya'i ti yajchanc'ope, laj yic' batel ta sna sme' ti Jesuse.

Ta xcham ti Jesuse

(Mt 27:45-56; Mr 15:33-41; Lc 23:44-49)

²⁸Sna'oj xa lec ti Jesuse ti scotol ic'ot xa ta pasel ta stojole. Ja' jech xtoc yo' ta xc'ot ta pasel jech chac c'u cha'al ta xal ti sc'op Diose jech laj yal:

—Taquin co'nton —xi.

²⁹Oy tey jun jarru ti noj ta ch'ail poxe. Tey laj sts'ajic ta ch'ail pox

ti esponjae. Tey laj xchuquic ti esponja ta jun sc'ob hisopo te' sbie. Tey laj xtuchic muyel ta ye ti Jesuse. ³⁰C'alal jech laj yuch' ch'ail pox ti Jesuse, jech lic yal:

—Cuch xa cu'un scotol —xi.

Tey nijbuj, icham.

Oy jun soldado laj spajbe ta lanza xocon ti Jesuse

³¹Jun xa c'ac'al sc'an ti q'uin Colele. Ti j'israeletique mu sc'anic ti tey jipil ta cruz ta xcom sbec'talic ti jmiletic ti c'ac'al ta sta sc'ac'alil ti cuxob o'ntonale. Yu'un ti sc'ac'alil cuxob o'ntonale, ja' jun c'ac'al ti ich'bil ta muc' yu'unique. Jech o xal un, laj sc'anbeic ti Pilatoe ti ac'o yal mantal ti ac'o yich'ic c'asbel sbaquil yo'ic ti buch'u jipil ta cruze, yo' jech xu' ta syalesic talel ta cruz. ³²Jech ti soldadoetique lic sc'asbeic sbaquil yo' ti ba'yel tey jipile. Ts'acal to yich' c'asbel sbaquil yo' ti jun ti tey jipil ta xocon ti Jesuse. ³³Pero, c'alal nopajic batel ta sts'el ti Jesuse, laj yilic ti chamem xae. Jech o xal mu'yuc xa laj sc'asbeic sbaquil ti yo'e.

³⁴Pero ti jun soldadoe laj to spajbe ta lanza xocon sch'ilte' ti Jesuse. Ta ora no'ox iloc' talel ch'ich' schi'uc vo'. ³⁵Ti buch'u laj sts'iba ti c'op li'e ti jech ta xal taje, yu'un laj yil stuc. Melel ti c'usi ta xale. Yu'un ja' sna' lec ta melel ti jech ta xale, yo' ta xach'unic ec. ³⁶Ti jech taje yo' ta xc'ot ta pasel jech chac c'u cha'al ta xal ti sc'op Diose: “Mu xac'asbeic mi junuc sbaquil”, ti xie. ³⁷Ti ta yan sc'op Diose jech ta xal xtoc: “Ta xilic ti buch'u laj syayijesic ta lanzae”, ti xie.

Ta xich' muquel ti Jesuse

(Mt 27:57-61; Mr 15:42-47; Lc 23:50-56)

³⁸Ts'acal to ti Josee, ti liquem talel ta jteclum Arimateae, ba yich'be ye ti Pilatoe ti mi xu' ta xich' batel sbec'tal ti Jesuse. Yu'un ti Josee ja' jun ti xch'unoj ti Jesuse. Ja' no'ox ti ta mucule, yu'un ta xi' yu'un ti j'israeletique. Jech ti Pilatoe laj yac' ye ti xu' ta xich'be batel sbec'tal Jesús ti Josee. ³⁹Tey ital ec ti Nicodemoe ti buch'u ay sc'opon ta ac'obaltic ti Jesuse. Yich'oj talel nopol lajuneb scha'vinic (30) kilo muil momoletic ti capal schi'uc mirra, schi'uc yan muil pox ti áloe sbie. ⁴⁰Jech ti Josee schi'uc ti Nicodemoe laj spoyic batel sbec'tal ti Jesuse. Laj slilinic ta sba manta ti muil momoletique. Tey laj xpixic ta manta sbec'tal ti Jesuse jech chac c'u cha'al stalelic ta smuc sbaic ti j'israeletique. ⁴¹Ti bu laj yich' jipanel ta cruz ti Jesuse, oy tey jun ts'unobaltic. Ti tey ta ts'unobaltique, oy tey jun ach' muquinal ti jombil ta tone ti mu to junuc anima tic'bile. ⁴²Tey laj stiq'uc comel sbec'tal ti Jesuse. Yu'un ti muquinal ja' nopol no'ox. Pero ma'uc no'ox ti nopole. Yu'un ja' o xa yorail ti ta xlic sc'ac'alil ti cuxob o'ntonal yu'un ti j'israeletique.

Icha'cuxi ti Jesuse

(Mt 28:1-10; Mr 16:1-8; Lc 24:1-12)

20 Ti ta sliquebal c'ac'al xemunae, sob ta jmec, ti María Magdalene ibat ta muquinal. Tey laj yil ti mu'yuc xa macal ta ton ti ti' muquinal. ²C'alal jech laj yile,

ibat ta anil ti bu comem ti Simón Pedroe schi'uc ti jun jchanc'op ti lec c'anbil yu'un ti Jesuse. Jech laj yalbe ya'lic:

—Laj xa sloq'uesic ta muquinal ti Cajvaltique. Mu jna'cutic bu laj yaq'uc —xi.

³Ti Pedroe schi'uc ti jun jchanc'ope batic ta muquinal. ⁴Jmoj ibatic ta anil. Pero ti jun jchanc'ope ja' ijelav batel ta anil. Ja' ba'yel ic'ot ta muquinal. Ja' ts'acal to ic'ot ti Pedroe. ⁵Ti jun jchanc'ope cuji sq'uel ochel ti muquinal. Tey laj yil ti spixobil ti Jesuse. Pero mu'yuc x'och batel. ⁶C'alal ic'ot ti Simón Pedroe, och batel ta muquinal. Tey laj yil xtoc ti spixobil ti Jesuse. ⁷Ti Simón Pedroe tey laj yil ti jlic poc ti ja' spixobil sjol ti Jesuse, lec pacbil. Pero yan o ti bu ac'bil comele. ⁸Ja' jech xtoc i'och batel ti jun jchanc'op ti buch'u ba'yel ic'ot ta muquinal. Laj yil ti jech ic'ot ta pasele. Laj xch'un ti icha'cuxi xa ti Jesuse. ⁹Pero ti cha'vo'ique mu'yuc to bu laj ya'ibeic smelol ti jech ta xal ti sc'op Diose ti tsots sc'oplal ta xcha'cuxi Jesús ti xie. ¹⁰Jech ti stuquique isut batel ta snaic.

Ti Jesuse laj yac' sba iluc ta stojol ti María Magdalene

(Mr 16:9-11)

¹¹Ti María tey x'oc'olet icom ta ti' muquinal. C'alal tey ta x'oq'ue, laj scujan sba ta sq'uelel ochel ti muquinal. ¹²Laj yil cha'vo' ángeletic ti sac ti sc'u'ique. Jun chotal ta sjol, jun chotal ta yoc ti bu to ox tuts'ul ti Jesuse. ¹³Jech laj sjaq'uc ti ángeletique: —Ants, ¿c'u cha'al ta xa'oc'? —xiic.

Ti Maríae jech itac'av:

—Yu'un laj xa yich'ic batel sbec'tal ti Cajvale. Mu jna' bu laj yaq'uic —xi.

¹⁴C'alal naca to jech laj yale, tey joybij. Tey laj yilbe sat ti Jesuse. Pero mu sna' mi ja' ti Jesuse. ¹⁵Ti Jesuse jech laj sjac':

—¿C'u cha'al ta xa'oc', Ants? ¿Buch'u ta xasa'? —xi.

Ti Maríae yac'touc ti ja' ti jchabiej-ts'unobale. Jech laj yal:

—Banquil, ti mi vo'ot laj apoy loq'uel ti Cajvale, albus ca'i bu laj avac' yo' jech ta jpoy batel —xi.

¹⁶Ti Jesuse jech laj yal:

—María —xi.

Ti Maríae ijoybij. Jech laj yal ta hebreo c'op:

—Raboni —xi. (Jchanubtasvanej, xi ti smelole.)

¹⁷Ti Jesuse jech laj yal:

—María, mu xapicun. Yu'un mu'yuc to muyemun batel ti bu oy ti Jtote. Batan, ba albo ya'i ti quermanotaque ti ta ximuy batel ti bu oy ti Jtote, ti ja' Atotic eque, ti ja' Dios cu'une, ti ja' Dios avu'unic eque —x'utat.

¹⁸Jech ti María Magdalenae bat yalbe ya'i ti yajchanc'optaque ti laj xa yilbe sat ti Jesuse. Ja' jech xtoc laj yalbe ya'ic ti c'u s'elan i'albat yu'un ti Cajvaltique.

Ti Jesuse laj yac' sba iluc ta stojol ti yajchanc'optaque

(Mt 28:16-20; Mr 16:14-18; Lc 24:36-49)

¹⁹Taje, ja' o sc'ac'alil ti sliquebal c'ac'al xemunae, ti ta ac'obaltique, ja' o tey stsoboj sbaic ta na ti yajchanc'optaque. Bajalic lec ta na ta scoj xi'el yu'un ti j'israeletique.

Ti Jesuse tey i'och batel, tey ic'ot sva'an sba ta o'lol yu'unic. Jech laj yal:

—Mu xaxi'ic. Junuc avo'ntonic —xi.

²⁰C'alal jech laj yal taje, laj yac' ta ilel ti sc'obe, ti xocone. Jech ti stuquique xmuyubajic xa ti laj yilic ti Cajvaltique. ²¹Ts'acal to jech laj yal yan velta ti Jesuse:

—Junuc avo'ntonic. Jech chac c'u cha'al laj stacun talel ti Jtote, ja' jech ta xajtacoxuc batel ec —xi.

²²Jech xtoc un, ti Jesuse laj xvuch'ta ti yajchanc'optaque. Jech laj yalbe:

—Ich'ic ti Ch'ul Espíritue. ²³Ti buch'u ta xavalbe ti ch'aybil xa ti smule, jech ch'aybil ta xc'ot. Yan ti buch'u ta xavalbe ti mu'yuc ch'aybil ti smule, mu'yuc ono'ox ch'aybil ti smule —xi ti Jesuse.

Ti Tomase ta sq'uel ti cha'cuxiem xa ti Jesuse

²⁴Ti Tomase, ti ja' jun ta slajcha'vo'al ti yajchanc'ope, ti ja' sbiinoj vache, mu'yuc tey ti c'alal ic'ot ti Jesuse. ²⁵Ti yan jchanc'opetique jech laj yalbeic:

—Laj xa quilcutic ti Cajvaltique —xutic.

Ti Tomase jech laj yal:

—Mi mu xquil ta sc'ob ti yayijem ta lauxe, mi mu'yuc ta jt'ic' ochel sni' jc'ob ta yav lauxe, mi mu'yuc ta jt'ic' ochel ti sni' jc'ob ta xocone, mu to xu' ta jch'un —xi.

²⁶C'alal ech' xa ox vaxaquib c'ac'ale, tey tsobolic yan velta ta jun na ti yajchanc'optaque. Ja' to tey oy ti Tomase. Ac'o mi lec bajal ti ti' na yu'unique, och batel ti

Jesuse. Tey c'ot sva'an sba ta o'lol yu'unic. Jech laj yal:

—Junuc avo'ntonic —xi.

²⁷Jech lic yalbe ti Tomase:

—Tic'o ochel ti sni' ac'ob li' ta jc'obe. Q'uelo ti jc'obe. Tic'o ochel ti ac'ob ta jxocone. Ch'unun. Mu teyuc no'ox xana'et —xi.

²⁸Jech laj stac' ti Tomase:

—Vo'ot ti Cajvalote, ti Diosot cu'une —xi.

²⁹Jech laj yal ti Jesuse:

—Avi tana, Tomás, ta xach'unun, ja' ti laj xa avilune. Toj yan yutsilic ti buch'utic ti mu'yuc laj yilicune, pero ti laj xch'unicune —xi ti Jesuse.

Ti c'u cha'al ti jech ts'ibabil ti vun li'e

³⁰Ti Jesuse ep to laj yac' iluc smuc'ul stsatsal ta stojol ti yajchanc'optaque, ti mu'yuc ts'ibabil icom ta libro li'e. ³¹Pero ti c'u yepal ts'ibabil li'e, yo' jech ta xach'unic ti ja' Cristo ti Jesuse, ti ja' Snich'on ti Diose, yo' jech ta xataic acuxlejalic c'alal ta xach'unique.

Ti Jesuse ta xac' sba iluc ta stojol ti vucvo' yajchanc'ope

21 Ts'acal to un, ti Jesuse laj to yac' sba iluc ta stojol ti yajchanc'optac ti ta sti'il nab Tiberiase. C'alal laj yac' sba iluque, ja' jech chac c'u cha'al li'e: ²Tey oy jmoj tsobolic ti Simón Pedroe schi'uc ti Tomase, ti ja' vach sbiinoje, schi'uc ti Natanaele ti liquem talel ta jteclum Caná ti oy ta Galileae, schi'uc ti cha'vo' snich'nab ti Zebedeoe, schi'uc yan cha'vo' yajchanc'op ti Jesuse. ³Ti Simón Pedroe jech laj yal:

—Ta xibat ta tsac choy —xi.

Ti schi'iltaque jech laj yalic:

—Jech ti vu'uncutique ta xba jchi'inotcutic ec —xiic.

Tey ibatic. I'ochic batel ta jun barco. Sjunul ac'obal ixanavic ta stsaquel ti choye. Pero mu'yuc laj staic mi jcotuc. ⁴C'alal ta xa sacub talele, ja' o tey ivul ta loq'uel ta ti' nab ti Jesuse. Pero ti yajchanc'optaque mu sna'ic buch'u.

⁵Ti Jesuse jech laj yal:

—Queremotic, ¿mi mu'yuc laj ataic jcotuc ti choye? —xi.

Ti yajchanc'optaque jech itac'avic: —Ch'abal —xiic.

⁶Ti Jesuse jech laj yal:

—Jipic ochel ti stsacobil achoyic ta sbats'i xocon ti barcoe. Tey ta xataic talel ti choye —xi.

Ti yajchanc'optaque laj xch'unic ti jech i'albatique. Ts'acal to un, mu stac' nitel loq'uel talel ta vo' ti stsacobil schoyique, ja' ti toj noj ta choye. ⁷Pero ti jun jchanc'op ti lec c'anbil yu'un ti Jesuse, jech laj yalbe ti Pedroe:

—Ja' ti Cajvaltique —xi.

Ti c'alal jech laj ya'i ti Simón Pedro ti ja' ti Cajvaltique, lic slap ta anil ti se'u' ti sloc'oj to oxe. Ta ora no'ox tey laj sjip sba batel ta vo'. ⁸Pero ti yan yajchanc'optaque ic'otic ta ti' nab schi'uc ti barcoe. Tey xjochojic talel ti stsacobil schoyique yu'un noj ta choy. Yu'un oy nan vo'vinicuc (100) no'ox metro ti ochemic batel ta yutil nabe.

⁹C'alal ic'otic ta ti' nabe, tey laj staic ti x'ubet xa yac'alil ti c'oq'ue. Tey cajal jcot choy ta sba ti ac'ale. Ja' jech xtoc tey oy pan. ¹⁰Ti Jesuse jech laj yal:

—Ich'ic talel jaycotuc choy ti naca to laj atsaquique —xi.

¹¹Ti Simón Pedroe imuy batel ta yut barco. Ba xjoch talel ta ti' nab ti stsacobil schoy ti noj ta muc'tic choye. O'lol schibal ciento schi'uc oxcot (153) ti choye. Manchuc mi noj ta choy ti stsacobil schoyique, pero mu'yuc xjat. ¹²Ti Jesuse jech laj yal:

—La' ve'anic —xi.

Mu'yuc buch'u junucal ti yajchanc'optac laj sjac'beic ti Buch'ue. Ja' ti sna'ojic xa ti ja' ti Cajvaltique. ¹³Ti Jesuse laj stsac ti pane. Laj yac'be ti yajchanc'optaque. Ja' jech laj spas schi'uc ti choye.

¹⁴Ja' xa yoxibal velta ti laj yac' sba iluc ta stojol ti yajchanc'optaque ti c'alal cha'cuxiem xae.

Ti Jesuse ta xchi'in sbaic ta lo'il schi'uc ti Simón Pedroe

¹⁵C'alal ilaj yo'ntonic ta ve'ele, ti Jesuse jech lic sjac'be ti Simón Pedroe:

—Simón, snich'onot ti Jonase, ¿mi más to c'uxun ta avo'nton? ¿Mi ja' mu sta ti yan li'e? —xi.

Jech laj stac' ti Pedroe:

—Jech, Cajval, ana'oj lec ti c'uxot ta co'ntone —xi.

Ti Jesuse jech laj yalbe:

—Ti mi jech c'uxun ta avo'ntone, q'uelo ti jmimitaque —xi.

¹⁶Jech lic sjac' yan velta ti Jesuse: —Simón, snich'onot ti Jonase, ¿mi c'uxun ta avo'nton? —xi.

Ti Pedroe jech laj stac'be:

—Jech, Cajval, ana'oj lec ti c'uxot ta co'ntone —xi ti Pedroe.

Ti Jesuse jech laj yal:

—Ti mi jech c'uxun ta avo'ntone, q'uelo ti jchijtaque —xi.

¹⁷Ta yoxibal xa velta jech lic sjac' ti Jesuse:

—Simón, snich'onot ti Jonase, ¿mi c'uxun ta avo'nton? —xi.

Ti Pedroe och ta at o'nton, ja' ti yoxibal xa velta ti jac'bat, ¿mi c'uxun ta avo'nton? ti x'utate. Jech laj yal ti Pedroe:

—Cajval, ana'oj scotol. Xana' lec ti c'uxot ta co'ntone —xi.

Jech laj yal ti Jesuse:

—Ti mi jech c'uxun ta avo'ntone, q'uelo me ti jchijtac un cha'e. ¹⁸Ta melec ta xcalbot ava'i, ti c'alal aqueremal to oxe, laj alap lec ac'u'. Labat ti bu ta xac'ane. Pero c'alal sta yorail ti ta xayijube, ta xalich' ti ac'obe, yan o ti buch'u ta xac' alap ti ac'u'e. Ta xic'ot batel ti bu mu xmuyubaj avo'ntone —xi ti Jesuse.

¹⁹Ti jech laj yal taje, ti Jesuse ta xac'be sna' ti c'u s'elan ta xcham ti Pedroe, yo' jech ich'bil ta muc' ta xc'ot ti Dios yu'une. Ts'acal to un, ti Jesuse jech laj yalbe:

—Ts'acaliun batel —xi.

Ti jun jchanc'op ti c'uxubinbile

²⁰C'alal ijoybij ta spat ti Pedroe, laj yil ti tey tijil batel ta spatic ti jun jchanc'op ti ep c'uxubinbil yu'un ti Jesuse, ja' ti buch'u nabal ta sts'el Jesús ti c'alal jmoj ta xve'ic ti jech laj sjaq'ue: “Cajval, ¿buch'u ta xac'ot ta c'abal?”, ti xi laj sjaq'ue. ²¹C'alal jech laj yil ti Pedroe, jech laj sjac'be ti Jesuse:

—Cajval, ati jun vinic le'e, ¿c'usi ta xc'ot ta pasel ta stojol? —xi.

²²Ti Jesuse jech laj stac'be:

—Ti mi ta jc'an ti cuxul to ta jta ti c'alal ta xicha'sut talele, ¿c'usi aventa? Ti vo'ote ja' no'ox tsacliun batel —xi.

²³Ja' yu'un un, ipuc sc'oplal yu'unic ti mu'yuc ta xcham ti jun jchanc'ope. Pero mu yu'unuc laj yal ti Jesús ti mu ta xchame. Ja' laj yal: “Ti mi ta jc'an ti c'uxul to ta jta ti c'alal ta xicha'sut talele, ¿c'usi aventa?” ti xie.

²⁴Ti jun jchanc'op taje, ja' ti buch'u laj sts'iba ti libro li'e, ti ja' yiloj scotol ti c'usi ic'ot ta pasele. Jna'tic ti melel ti c'usi ta xale.

²⁵Oy to ep ti c'usi laj spas ti Jesuse. Ati lajuc yich' ts'ibael ta jujutos ti c'usi laj spase, ti vu'un ta jnope mu x'och o ta scotol banomil ti libroetic ti scotoluc lajuc yich' ts'ibaele. Jechuc.